

AGATHA CHRISTIE

VÁNOCE HERCULA POIROTA

KNIŽNÍ KLUB

AGATHA CHRISTIE Vánoce Hercula Poirota

Přeložila Vlasta Hofbauerová

Copyright © Agatha Christie Mallowan 1939

Copyright českého vydání © Euromedia Group, k. s., 1999

Translation © Vlasta Hofbauerová, 1999

ISBN 80-242-0142-9

Drahý Jamesi,

vždycky jsi byl jedním z mých nejvěrnějších a nejlaskavějších čtenářů. Byla jsem proto opravdu znepokojena, když se mi od tebe dostalo kritických slov.

Stýskáš si, že mé vraždy se stávají příliš rafinovanými - anemickými, otevřeně řečeno. Zamlouvala by se ti „poctivá vražda se spoustou krve“. Vražda, kde by nemohlo být ani pochyb o tom, že se jedná skutečně o vraždu!

Tak tady máš příběh - byl napsán pro tebe. Doufám, že tě potěší.

S láskou tvoje švagrová

Agatha

KAPITOLA 1

22. prosince

I

Stephen si přitáhl límec pláště, zatímco pospíchal po nástupišti. Nádraží obklopovala kalná mlha. Mohutné lokomotivy nadutě syčely a vypouštěly oblaka páry do studeného, syrového vzduchu. Všecko bylo špinavé a zašlé od kouře.

Stephen si rozmrzele pomyslel:

„Jaksepatří protivná země — a protivné město!“

Jeho prvotní nadšení z Londýna, z jeho obchodů a restaurací, elegantně oblečených a atraktivních žen už dávno opadlo. Teď jej vnímal jen jako falešnou blýskavou cetku, vsazenou do ušmudlané obruby.

Kdyby se tak mohl vrátit zpátky do Jižní Afriky... Přepadl ho mučivý stesk po domově. Žhavé slunce a blankytné nebe, zahrady plné chladivě modrých květů, živé ploty z olověnce a modravý svlačec, pnoucí se po kdejaké malé chatrči.

A tady — špína, saze a nekonečné davy, které se bez ustání hemží, spěchají a narážejí do sebe navzájem. Příčinliví mravenci, kteří pilně pobíhají okolo svého mraveniště.

Na okamžik ho napadlo: „Neměl jsem sem vůbec jezdit...“

Pak si vzpomněl na svůj záměr a odhodlaně stiskl rty. Ne, hrome, nenechá toho! To, k čemu se chystá, přece plánoval celá léta. Ano, bude pokračovat dál.

Ta přechodná váhavost a náhlé pochybnosti: „Proč? Stojí to za to? Proč se přehrabovat v minulosti? Proč nesmazat celou tu záležitost?“ — to všecko byla jen slabost. Nebyl žádný zelenáč, aby se nechal vláčet sem a tam chvilkovými rozmary. Byl to čtyřicetiletý muž, sebejistý a cílevědomý. Nevzdá to. Udělá, kvůli čemu do Anglie přijel.

Nastoupil do vlaku, postupoval chodbičkou a hledal si místo. Mávnutím ruky odbyl nosiče a kufr ze surové kůže si nesl sám. Pro-

cházel vagón za vagónem. Vlak byl plný. Do Vánoc zbývaly už jen tři dny. Stephen Farr přelétl nacpané vagóny znechuceným pohledem.

Takových lidí! Jsou snad všude! A všichni se zdají být tak — jak jen to říct — nudní a mdlí! Jako vejce vejci jsou si podobní — hotové zoufalství! Pokud nevypadají rovnou jako ovce, připomínají aspoň králíky, napadlo ho. Někteří hartusili a nervózně poposedávali. Jiní, hlavně staří muži, ochraptěle nadávali. Jako stádo dobytka. Dokonce i děvčata, štíhlá, hezká a s červenými rty, byla všechna stejně fádní.

Prudce zatoužil po široké africké stepi, rozpálené sluncem a liduprázdne...

A pak zčistajasna, při pohledu do jednoho kupé, zadržel dech. Tahle dívka byla jiná. Havraní vlasy, hebká smetanová plet', hluboké oči plné temnoty noci. Smutné, hrdé oči jihu... Bylo cosi nepatřičného v tom, jak tu seděla ve vlaku mezi obyčejnými lidmi — bylo neuvěřitelné, že cestuje kamsi do bezútesné a nudné střední Anglie. Spíš by měla stát na balkoně s růží mezi rty, hrdou hlavu zahalenou do černé krajky, kolem sebe oblaka prachu v rozžhaveném vzduchu a pach krve — pach býčí arény... Patřila jinam, každopádně do daleko vznešenějších míst, než je stísněný kout vagónu třetí třídy.

Byl bedlivým pozorovatelem. Neuniklo mu, že její malý černý kabátek a sukně jsou obnošené, že textilní rukavice jsou nevalné kvality, boty chatrné a ohnivě rudá kabelka nevkusná. Nicméně — podle něho — působila nádherným dojmem. Byla neobyčejně krásná, jemná, exotická...

Co, hrome, dělá v téhle mlhavé, nevlídné zemi, plné úspěchových mravenců?

Pomyslel si: „Musím zjistit, co je zač a co tu dělá... Musím to vědět...“

II

Pilar se tísnila na sedadle u okna a uvažovala o tom, jaké podivné pachy Anglie vydává... Takový byl dosud její nejmocnější dojem z Anglie — odlišnost pachů a vůní. Žádný česnek ani prach a jen velice málo parfému. Tady v kupé byla cítit studená zatuchlina, síro-

vý pach železnice, mýdlo a ještě cosi značně nepříjemného — napadlo ji, že to vychází z kožešinového límce zavalité ženy, která sedí vedle ní. Pilar nosem jemně nasála vzduch a ucítila zápach kuliček proti molům. To je tedy nápad, vybrat si tuhle vůni jako parfém, pomyslela si.

Ozvala se píšťalka, mohutný hlas něco zahalekal a vlak se zvolna vykolébal z nádraží. Vyrázili. Pilar se vydala na pouť k svému cíli.

Maličko se jí rozbušilo srdce. Dopadne to dobře? Dokáže dokončit, co začala? Byla si jistá, opravdu jistá, že všechno pečlivě promyslela... Byla připravena na všechny možnosti. Ale ano, zvládne to — prostě to musí zvládnout...

Křivka jejích rudých rtů se prohnula. Náhle to byla krutá ústa. Krutá a lačná — jako ústa dítěte nebo mláděte — ústa, která znají jen svá vlastní přání a nevědí dosud nic o soucitu.

Rozhlížela se kolem sebe s nelíčenou, dětinskou zvědavostí. Všech těch sedm lidí tady — jak jsou legrační, tihle Angličané! Zdálo se, že všichni jsou tak bohatí a zámožní — jejich šaty a boty! Ach ano, Anglie musí být ohromně bohatá země, jak ostatně vždycky slýchala. Ale lidé tady nejsou ani trošku veselí — ne, to tedy rozhodně nejsou.

V uličce stál pohledný muž... Pilar si pomyslela, že je neobyčejně hezký. Líbila se jí jeho bronzově opálená tvář, jeho klenutý nos a urostlá ramena. Rychleji, než by to zvládla kterákoliv anglická dívka, si Pilar povšimla, že muž ji pokradmu a s obdivem pozoruje. Jedinkrát na něho nepohlédla přímo, a přece spolehlivě věděla, jak často se po ní podíval a jak přesně vypadá.

Zaznamenávala tato fakta bez přílišného vzruchu nebo emocí. Pocházela ze země, kde muži hleděli na ženy se samozřejmou otevřeností a nijak zvlášť to neskrývali. Odhadovala, jestli je to Angličan, a dospěla k závěru, že nikoliv.

Na Angličana je příliš živý, příliš skutečný, rozhodla se Pilar. A přitom je světlavý. Třeba je to Američan. Napadlo ji, že trochu připomíná herce z westernových filmů.

Uličkou se prodíral průvodčí.

„Podává se oběd, prosím. Podává se oběd. Zaujměte svá místa v jídelním voze.“

Všech sedm spolucestujících třímalo své poukázky na oběd. Zvedli se jako jeden muž a v kupé se v mžiku rozhostil klid a mír.

Pilar hbitě zavřela okno, které prve stáhla bojovně vyhlízející šedovlasá žena z protějšího rohu kupé. Pak se pohodlně uvelebila na sedadle a hleděla z okna na severní předměstí Londýna. Když uslyšela, že se otevírají dveře, neohlédla se. Byl to ten muž z uličky a Pilar samosebou věděla, že do kupé přišel za ní.

Dál zadumaně hleděla z okna.

Stephen Farr se otázel:

„Chcete to okno otevřít?“

Pilar odměřeně opáčila:

„Naopak. Právě jsem ho zavřela.“

Hovořila bezchybnou angličtinou, ale s lehkým přízvukem.

V odmlce, která nastala, si Stephen říkal:

Nádherný hlas. Má v sobě slunce... Vlahý jak letní noc...

Pilar si myslela:

Líbí se mi jeho hlas. Je silný a sebevědomý. A on je hezký — opravdu moc hezký.

Stephen poznamenal: „Vlak je hodně plný.“

„Ano, to tedy je. Lidé utíkají pryč z Londýna, myslím proto, že je tak špinavý.“

Pilar nebyla vychována k předsudkům a rozhodně si nemyslela, že je zločin dát se ve vlaku do řeči s neznámým mužem. Vedla si jako kterákoli slušná mladá dáma, ale neuznávala žádné přísné zákazy.

Kdyby byl Stephen vyrostl v Anglii, možná by se cítil nesvůj, začínat takto bez okolků konverzaci s neznámou dívkou. Ale Stephen byl přátelský chlapík a klábosil docela přirozeně, s kým se mu zachtělo.

Usmál se bez rozpaků:

„Londýn je dost hrozné místo, že?“

„To ano, nelíbí se mi ani trochu.“

„Ani mně už se nelíbí.“

Pilar řekla: „Vy asi nejste Angličan, že ne?“

„Jsem Brit, ale pocházím z Jižní Afriky.“

„Ach tak, už chápu.“

„Přijíždíte z ciziny?“

Pilar přisvědčila. „Právě jsem přijela ze Španělska.“

Tohle Stephenau zaujalo.

„Opravdu? Takže vy jste Španělka?“

„Ano, napůl. Moje matka byla Angličanka. Proto mluvím dobře anglicky.“

„A co válka u vás?“

„Je to tam opravdu hrozné — a taky smutné. Tolik se toho zničilo.“

„Na čí straně stojíte?“

Její politické názory vypadaly poněkud neurčitě. Ve vesnici, odkud pochází, vysvětlovala Pilar, nikdo válce nevěnoval příliš pozornosti. „Nebyla blízko nás, víte. Starosta, ten je samozřejmě vládní úředník, takže je pro vládu, a farář je pro generála Franka — ale většina lidí má moc práce na vinicích a na poli, nemají čas se tím zabývat.“

„Boje se nedostaly do vaší blízkosti?“

Pilar přisvědčila. „Ale později jsem jela autem přes Španělsko,“ pokračovala, „a všude to byla úplná hrůza. A pak jsem na vlastní oči viděla spadnout bombu, která vyhodila do vzduchu auto, a další zničila dům. To bylo úžasné!“

Stephen Farr se neznatelně usmál.

„Takhle to na vás tedy zapůsobilo?“

„Bylo to ale taky pořádně nepříjemné, protože jsem potřebovala cestovat dál a řidiče mého auta to zabilo.“

Stephen na ni hleděl s nelíčenou zvědavostí:

„Copak vás to vůbec nevyvedlo z míry?“

Pilar doširoka otevřela své temné oči.

„Každý přece musí umřít! Tak to prostě je, nebo ne? Když přilétne smrt rychle z nebe — bác — takhle, je to dobré jako každý jiný způsob. Člověk žije jenom chvíli, že — a pak umře. Tak to na světě chodí.“

Stephen Farr se zasmál.

„Vy tedy rozhodně nejste žádná pacifistka.“

„Že nejsem co?“ Pilar vypadala zmatená slovem, které nikdy předtím neslyšela.

„Odpouštíte svým nepřátelům, seňorito?“

Pilar potřásla hlavou.

„Nemám nepřátele. Ale kdybych měla —“

„Ano?“

Opět ji pozoroval, fascinován sladkou a krutou křivkou jejích rtů.

Pilar smrtelně vážně pronesla:

„Kdybych měla nepřítel — kdyby mne někdo nenáviděl a já nenáviděla jeho — pak bych svému nepříteli podřízla krk — *takhle...*“

A učinila navýsost výmluvné gesto.

Bylo to tak bleskové a syrové, že Stephen Farr na okamžik zůstal jako opařený. Poznamenal:

„Vy jste ale krvežíznivá mladá dáma!“

Pilar se ho naprosto věcně zeptala:

„Co byste provedl vy svému nepříteli?“

Chtěl něco říci — zahleděl se na ni a pak se nahlas rozesmál.

„Sám nevím...“ řekl. „Bůhví!“

Pilar to neuspokojilo.

„Ale jděte — určitě to víte.“

Ovládl svůj smích i dech a řekl tiše:

„Ano, vím...“

Pak náhle změnil tón:

„A copak vás přivádí do Anglie?“

Pilar odpovídala s jistou váhavostí.

„Chystám se ke svým příbuzným — ke svým anglickým příbuzným.“

„Hm, rozumím.“

Opřel se a hleděl na ni ze svého sedadla — a představoval si příbuzné, o kterých je řeč, a co si asi tak pomyslí o téhle španělské cizině... Pokoušel se představit si ji v kruhu nějaké usedlé britské rodiny v čase vánočních svátků.

Pilar se zeptala: „Je v Jižní Africe pěkně?“

Začal jí povídat o Jižní Africe. Naslouchala nadšeně jako dítě, kterému vypravují pohádku. Její naivní, ale chytré otázky mu byly docela po chuti a nadto se báječně bavil, své pohádkové líčení totiž jak náleží přibarvil a přikrášlil.

Návrat spolucestujících učinil této zábavě konec. Vstal, usmál se na ni a obrátil se, aby vyšel ven z kupé.

Jak tak zůstal na okamžik stát mezi dveřmi, aby nechal vejít po-
starší dámu, padl jeho zrak na štítek cizího slaměného kufru, který
zjevně patřil Pilar. Se zájmem si přečetl jméno — *Pilar Estravados*
— pak jeho oči zachytily adresu a rozšířily se nevěřicným překvape-
ním a ještě jakýmsi dalším pocitem — stálo tam *Gorston Hall, Lon-
gdale, Addlesfield*.

Napůl se obrátil nazpět a zíral na dívku s novým výrazem — se
zmatkem, nelibostí, podezřením... Vyšel ven do uličky a tam za-
chmuřeně stál a kouřil cigaretu.

III

V rozlehlém modrozlatém přijímacím salonu v Gorston Hall se-
děli Alfred Lee a jeho žena Lydie a probírali přípravy na Vánoce.
Alfred byl muž středního věku a hranaté postavy, s jemným obliče-
jem a mírnými hnědými očima. Když hovořil, jeho hlas byl tichý,
ale zřetelný a s velmi jasnou výslovností. Hlavu měl zapadlou mezi
ramena, čímž budil dojem jakési podivné apatie. Lydie, jeho žena,
byla typem energické ženy a trochu se podobala štíhlému loveckému
psu. Byla velmi hubená, ale všechny její hbité pohyby působily ne-
čekaně půvabným dojmem.

Její úzký obličej nebyl nijak zvlášť krásný, byl však osobitý a
jemný. Měla okouzlující hlas.

Alfred prohlásil:

„Otec na tom trvá! Nic jiného na tom není.“

Lydie ovládla náhlý netrpělivý pohyb.

„Musíš ho pokaždé poslechnout?“

„Je to velice starý člověk, má milá —“

„Jistě, vždyť já vím, já vím!“

„Očekává, že bude po jeho.“

Lydie suše podotkla:

„Ovšem, vždyť to tak bylo vždycky! Ale jednou, Alfred, se mu budeš muset postavit na odpor.“

„Co tím myslíš, Lydie?“

Hleděl na ni, tak očividně zmatený a překvapený, že se hryzla do rtu a na okamžik váhala, jestli má pokračovat.

Alfred Lee opakoval:

„Co tím myslíš, Lydie?“

Pokřčila štíhlými, půvabnými rameny.

Snažila se obezřetně volit slova:

„Tvůj otec je — nebo má sklony se chovat — jako tyran —“

„Je starý.“

„A bude ještě starší. A zároveň panovačnější. Kde to skončí? Už dnes nám diktuje život do nejmenších podrobností. Nemůžeme si nic napláňovat sami! Když to uděláme, obvykle se rozčiluje.“

Alfred jí oponoval:

„Otec očekává, že bude mít vždycky přednost. Pamatuji, že je na nás velmi hodný.“

„Bože, na nás hodný!“

„Velice hodný.“

Alfred hovořil s náznakem přísnosti v hlase.

Lydie se otázala klidně:

„Myslíš finančně?“

„Jistě. Jeho vlastní radosti jsou velmi prosté. Ale nám peníze neodepře nikdy. Můžeš za šaty a domácnost utratit, kolik chceš, a účty platí bez nejmenšího protestu. Vždyť minulý týden nám koupil nové auto.“

„Pokud jde o peníze, připouštím, že tvůj otec je velmi štědrý,“ souhlasila Lydie. „Ale na oplátku od nás očekává, že se budeme chovat jako jeho otroci.“

„Otroci?“

„Ovšem, přesně tohoto slova jsem použila. Ty jsi jeho otrok, Alfred. Když jsme si napláňovali, že pojedeme pryč a otec si zčistajasna nepřeje, abychom jeli, ty všechno zrušíš a nehneš ani brvou! Když ho popadne rozmar a pošle nás odsud, tak jedeme... Nemáme žádný vlastní život — žádnou nezávislost.“

Její manžel řekl nešťastně:

„Přál bych si, abys takhle nemluvila, Lydie. Je to hrozně nedvěčné. Otec pro nás udělal všechno...“

Spolkla poznámku, kterou měla na jazyku. Znovu pokrčila rameny. Alfred poznamenal:

„Lydie, víš, že tě ten stařec má velice rád —“

Jeho choť prohlásila jasně a zřetelně:

„Ale já ho nemám ráda ani v nejmenším.“

„Lydie, mrzí mě, když tě slyším takto mluvit. Je to tak — bezcitné.“

„Možná. Ale občas člověk musí říci pravdu.“

„Kdyby tak otec věděl —“

„Tvůj otec ví velice dobře, že ho nemám ráda! Až si někdy myslím, že se tím trochu baví.“

„Tedy, Lydie, jsem si jistý, že v této věci se mýlíš. Už mnohokrát mi říkal, jak mile se k němu chováš.“

„Ovšemže, vždy jsem k němu byla zdvořilá. A vždycky budu. Nemám ale tvého otce ráda, Alfred. Myslím si, že je to zlomyslný a panovačný stařec. Ublíží ti a zneužívá tvé náklonnosti. Měl ses proti němu vzbouřit už dávno.“

Alfred se ozval ostře:

„Tak to by stačilo, Lydie. Přestaň s tím, prosím tě.“

Povzdychla si.

„Omlouvám se. Třeba se mýlím... Pojd'me si promluvit o vánočních svátcích. Myslíš, že tvůj bratr David opravdu přijede?“

„Proč by neměl přijet?“

„David je — zvláštní. A kromě toho — uvědom si, že v tomhle domě nebyl celá léta. Tolik miloval vaši matku — toto místo v něm probouzí bouřlivé city.“

„David šel vždycky otci na nervy,“ řekl Alfred, „s tou svou hudbou a sněním. Otec na něho občas byl snad až příliš tvrdý. Ale počítám, že s Davidem a Hildou to tady nakonec dobře dopadne. Čas míru a pokoje, znáš to.“

„Pokoje a dobrá vůle,“ prohodila Lydie a její jemná ústa se zkřivila v ironii. „To jsem tedy zvědavá! George a Magdalena telefonovali, že přijedou nejspíš už zítra. Bojím se, že Magdalena se tu bude nesnesitelně nudit.“

Alfred zvolal s jakousi lehkou podrážděností:

„Proč si můj bratr George vůbec vzal děvče o dvacet let mladší, než je sám, to nedokážu pochopit! George byl vždycky blázen!“

„Má velmi úspěšnou kariéru. Jeho voliči ho mají rádi. Jsem si jistá, že Magdalena mu v politické práci nesmírně pomáhá.“

Alfred zamyšleně poznamenal:

„Myslím, že ji nemám moc rád. Je velice hezká, ale někdy mě napadá, že je jako takové krásné jablko, víš — co má lákavě červenou voskovou slupku —“ potřásl hlavou.

„A uvnitř je shnilé?“ dokončila Lydie. „Tohle je tedy komické, Alfred!“

„Proč komické?“

„Poněvadž — většinou jsi tak mírný. Málokdy o někom řekneš něco špatného. Někdy mě to rozčiluje, protože nejsi ani trochu — hm, jak bych to řekla? — ani trochu podezíravý, ani trochu realista!“

Její manžel se usmál.

„Pořád si ještě myslím, že svět je takový, jaký si ho uděláš.“

Lydie rázně opáčila:

„Tak to tedy ne! Zlo není jen čísi výmysl. Zlo existuje! Zdá se, že ty si zlo v životě naprosto neuvědomuješ. Ale já ano. Já ho cítím. Vždycky jsem ho cítila — tady v tom domě —“ Kousla se do rtu a odvrátila se.

„Lydie —“

Ale ona pozvedla ruku rychlým varovným pohybem a zahleděla se na cosi za jeho zády.

Alfred se obrátil.

Stál tam mladý, nadmíru uhlazený tmavovlasý muž v uctivém postoji.

Lydie se příkře otázala:

„Co je, Horbury?“

Horbury mluvil velmi tiše, spíš jen ševalil zdvořilým polohlasem.

„Pan Lee, madam. Nechává vyřídit, že na vánoční svátky přijedou další dva hosté. Jestli byste pro ně laskavě dala připravit pokoj.“

„Další dva hosté?“

Horbury uctivě pokračoval: „Ano, madam, mladý pán a nějaká mladá dáma.“

Alfred se podivil: „Mladá dáma?“

„Tak to říkal pan Lee, pane.“

Lydie se vši rázností prohlásila:

„Jdu nahoru a promluví si s ním —“ Horbury udělal nepatrný krůček vpřed, pouhý náznak — a přece Lydie bezděčně zarazila svůj náhlý pohyb.

„Promiňte, madam, ale pan Lee zrovinka odpočívá. Výslovně si nepřál, aby ho někdo rušil.“

„Samozřejmě,“ řekl Alfred. „Rozhodně ho nebudeme vyrušovat.“

„Děkuji, pane.“ Horbury opustil pokoj. Lydie se sotva ovládala:

„Jak já toho člověka nesnáším! Krade se jak kočka! Nikdy ho neslyšíš přicházet nebo odcházet.“

„Ani mně se moc nezamlouvá. Ale své práci rozumí. Není snadné sehnat dobrého pečovatele. A otec ho má rád, to je nejdůležitější.“

„Ovšem, máš pravdu, to je nejdůležitější. Co to má znamenat s tou mladou dámou, Alfredě? Jaká mladá dáma?“

Její manžel potřásl hlavou.

„Nemám ponětí. Vůbec mě nenapadá, kdo by to tak mohl být.“

Hleděli na sebe. Pojednou se Lydie ušklíbla: „Víš, co si myslím, Alfredě?“

„Copak?“

„Mám dojem, že tvůj otec se poslední dobou nudí. Řekla bych, že nám chystá malé vánoční povyražení.“

„Takové, že přizve na rodinnou oslavu dvě docela cizí osoby?“

„Nu, neznám podrobnosti — ale mám prostě takový dojem, že se chce pobavit.“

„Doufám, že bude mít opravdu radost,“ řekl Alfred vážně. „Ubohý staroch, upoutaný na křeslo, invalida — zvlášť po takovém dobrodružném životě, jaký vedl.“

Lydie s důrazem opakovala:

„Po takovém — dobrodružném životě, jaký vedl.“ Její nápadná odmlka vyvolala jakýsi zvláštní, i když nezřetelný náznak. Zdálo se, že Alfred ho vycítil. Zarděl se a jeho tvář nabyla nešťastného výrazu.

Lydie náhle zvolala:

„Jak mohl kdy mít syna, jako jsi ty, to jakživa nepochopím! Vy dva jste jak oheň a voda! On tě fascinuje — a ty ho jednoduše zbožňuješ!“

Alfred se ohradil s nádechem roztrpčenosti:

„Nezacházíš trochu daleko, Lydie? Řekl bych, že je v pořádku, když syn miluje svého otce. Myslím, že je to úplně přirozené.“

„V tom případě je nepřirozená většina členů této rodiny. Ale co — nehádejme se! Omlouvám se. Víím, že jsem zranila tvoje city. To jsem opravdu nechtěla, Alfred, věř mi. Nesmírně tě obdivuji pro tvou — pro tvou — *věrnost*. Loajalita je dnes tak vzácná ctnost. Řekněme, že jsem možná žárlivá? U žen se předpokládá, že budou žárlit na svou tchyni — proč ne na tchána?“

Něžně ji objal kolem ramen.

„Povídáš nesmysly. Ty nemáš důvod žárlit, Lydie.“

Hbitě se k němu sklonila a vděčně ho políbila na špičku ucha.

„Já víím. Stejně si myslím, že bych na tvou matku nežárlila ani v nejmenším. Škoda, že jsem ji nepoznala.“

„Chudinka nebohá,“ řekl Alfred.

Žena na něho se zájmem pohlédla.

„Takhle ti připadala... jako ubohá chudinka... To je zajímavé.“

Zasněně pokračoval:

„Pamatuji se, že byla skoro pořád nemocná... Často plakala...“
Potřásl hlavou. „Bývala jak tělo bez duše.“ Lydie na něho stále hleděla, ze rtů jí tiše splynulo:

„Jak zvláštní...“

Když se k ní však obrátil s tázavým pohledem, kvapně potřásla hlavou a změnila téma.

„Poněvadž stejně nevíme, kdo jsou naši tajemní hosté, půjdu raději ven a dokončím svou zahradu.“

„Je tam hrozná zima a rezavý vítr, má milá.“

„Vezmu si na sebe něco teplejšího.“

Vyšla z pokoje a Alfred Lee osaměl. Stál několik minut bez hnutí a trochu se mračil. Pak přešel k velkému oknu na opačném konci místnosti. Venku se podél domu táhla rozlehlá terasa. Tady za minutu či dvě uviděl Lydii, jak přináší mělký košík. Na sobě měla

teplý vlněný přehoz. Košík položila na zem a pustila se do práce u čtvercové kamenné nádrže, která mírně vyčnívala nad zemí.

Manžel ji chvíli pozoroval. Nakonec vyšel z pokoje, vzal na sebe plášť a teplou šálu a vyšel na terasu postranními dveřmi. Míjel další kamenné nádrže, aranžované jako miniaturní zahrady, všechno výtvary Lydiiných obratných rukou.

Jedna představovala poušť s jemným žlutým pískem, skupinkou zelených palem v barevné plechovce, průvodem velbloudů a s jednou či dvěma figurkami Arabů. Několik primitivních stavení z vepřovic bylo napodobeno z modelovací hmoty. Byla tu italská zahrada s terasami a dokonalými záhony, plnými květin z barevného pečetiho vosku. Byla tu také jedna arktická, s kousky zelenavého skla jako ledovcem a maličkým shlukem tučňáků. Další v řadě byla japonská zahrada plná kouzelných bonsajů — zrcadlo zde napodobovalo říčku s umělými můstky.

Nakonec došel k místu, kde pracovala. Podklad tvořil modrý papír, přikrytý kouskem skla. Kolem dokola se tyčily skály. Lydie právě z malého pytlíku vysypávala hrubé oblázky a vytvářela z nich pláž. Mezi skalami vykukovaly maličké kaktusy. Prohodila sama k sobě:

„Tak, tohle je to pravé — přesně to, co jsem chtěla.“

Alfred se zeptal:

„Copak představuje tohle poslední umělecké dílo?“

Trhla sebou, poněvadž ho neslyšela přicházet. „Tohle? To je Mrtvé moře. Líbí se ti to?“

„Je to trochu vyprahlé, ne? Nemělo by tam být víc rostlin?“

Potřásla hlavou.

„Taková je moje představa Mrtvého moře. Je mrtvé, rozumíš —“

„Není to tak hezké jak ty ostatní.“

„Nemá to být nějak obzvlášť krásné.“

Na terase se ozvaly kroky. S lehkou úklonou se k nim blížil po-starší bělovlasý sluha.

„Paní Magdalena Leeová telefonuje, madam. Nechává se ptát, zda by vám vyhovovalo, kdyby přijeli zítra vlakem v pět dvacet?“

„Ano, vyříd'te jí, že se nám to hodí.“

„Děkuji, madam.“

Sluha spěchal pryč. Lydie za ním hleděla s láskou.

„Starý dobrý Tressilian. Jaká opora! Nedovedu si představit, co bychom si bez něho počali.“

Alfred přitakal.

„Ten je ještě ze staré školy. Je u nás už dobrých čtyřicet let. A je nám tak věrný.“

Lydie přikývla.

„Je jako z románu. Řekla bych, že kdyby bylo zapotřebí chránit někoho z rodiny, dovedl by lhát, až by se hory zelenaly.“

„Tomu bych věřil... Ano, tomu bych docela věřil.“

Lydie upravila poslední oblázek.

„Tak,“ řekla. „A je to přichystáno.“

„Přichystáno?“ Alfred se zatvářil nechápavě.

Zasmála se.

„K Vánocům, ty hlupáčku! K letošním sentimentálním, rodinným Vánocům.“

IV

David četl dopis. Prve ho zmačkal do kuličky a zahodil, ale pak se pro něj natáhl, uhladil ho a četl znova.

Jeho žena Hilda ho beze slova tiše pozorovala. Povšimla si chvějícího se svalu (nebo to byl nerv?) na jeho spánku, lehounkého chvění jeho dlouhých, jemných rukou a křečovitých záchvěvů těla. Když si odhodil pramen světlých vlasů, který mu neustále padal do čela, a podíval se na ni hezkýma modrýma očima, byla připravena.

„Hildo, co s tím uděláme?“

Hilda minutku mlčky váhala. V jeho hlase slyšela naléhavost. Uvědomovala si, jak je na ní David závislý — byl takový už od svatby — a věděla, že jeho rozhodnutí dokáže ovlivnit s konečnou platností. Ale právě proto se zdráhala vyslovit něco definitivního.

Promluvila klidným a konejšivým hlasem, jaký mívají zkušené chůvy:

„Přijde na to, jak to cítíš ty, Davide.“

Hilda byla spíše venkovská žena, žádná krasavice, ale měla v sobě jakýsi zvláštní magnetismus. Chvillemi měl člověk dojem, že hledí na obraz holandského mistra. V jejím hlase bylo něco hřejivého

a něžného. Skrývala se v ní vitalita — síla, která je přitahována slabostí. Mírně obtloustlá a podsaditá žena středního věku — nijak skvělá ani chytrá —, ale měla v sobě *něco*, co jste prostě nemohli jen tak přejít. Sílu! Hilda Leeová byla silná osobnost.

David vyskočil a rázoval sem a tam. Byl to muž poněkud neobvyklého, chlapeckého vzhledu. V jeho vlasech byste těžko hledali šediny. Jeho mírná tvář vypadala jako tvář rytíře ze středověké legendy. Byla jaksi — neskutečná...

Posmutněle řekl:

„Ty víš, jak to cítím, Hildo. Určitě to víš.“

„Nejsem si jistá.“

„Ale přece jsem ti to už říkal — říkal jsem ti to mockrát! Jak to tam nenávidím — dům a jeho okolí a vůbec všechno! Nepřináší nic než neštěstí. Nenáviděl jsem každý okamžik, který jsem tam strávil! Když si na to vzpomenu — na všechno, čím trpěla — *moje matka*...“

Jeho žena účastně pokyvovala hlavou.

„Byla tak hodná, Hildo, a tak trpělivá. Lehávala ve svém pokoji, často měla bolesti, ale snášela je — snášela je bez ustání. A když pomyslím na otce —“ jeho tvář potemněla — „jaké peklo jí dělal ze života, jak ji ponižoval, jak se chvástal svými milostnými románky — nevěrný v jednom kuse, a ani se nenamáhal to skrývat!“

„Neměla to trpět. Měla od něho odejít.“

Vyčítavě opáčil:

„Na to byla až moc hodná. Myslela si, že její povinností je zůstat s ním. Kromě toho, byl to její domov — kam jinam by šla?“

„Mohla si zařídit vlastní život.“

David zvolal popuzeně:

„V těch dobách nemohla! Nerozumíš tomu. Ženy se prostě takhle nechovaly. Snášely všechno a snášely to trpělivě. Brala ohled na nás. Co by se stalo, kdyby se s otcem rozvedla? Třeba by se znova oženil a měl by novou rodinu. A *naše* zájmy by pak šly stranou. Musela přece na toto všechno pamatovat.“

Hilda neodpověděla.

David pokračoval:

„Ne, udělala dobře. Byla to svěťice! Vydržela to až do konce — a bez jakýchkoliv nářků.“

„Tak docela bez nářků to asi nebylo, jinak bys toho přece nevěděl tolik, Davide!“

Tvář se mu rozjasnila:

„Ano, hodně se mi svěřovala... Věděla, že ji mám moc rád. A když zemřela —“

Odmlčel se. Zprudka si prohrábl vlasy.

„Hildo, tehdy to bylo strašné — strašné! Pro mne nastal konec světa. Byla ještě celkem mladá, *nemusela* umřít. Otec — to *on* ji zabí! Zavínil její smrt. Zlomil jí srdce. Tehdy jsem přísahal, že do smrti už nikdy nepřekročím jeho práh. Utekl jsem — pryč od všeho.“

„To bylo každopádně velice moudré,“ souhlasila Hilda. „A správné.“

„Otec si přál, abych pro něho pracoval, ale to by znamenalo bydlet doma. Nevydržel bych to. Neumím si představit, jak to snese Alfred — jak to snášel celé ty roky.“

„Nikdy se nevzbouřil?“ zeptala se Hilda se zájmem. „Říkals, myslím, něco o tom, že se vzdal jiné kariéry.“

David přikývl.

„Alfred měl původně sloužit v armádě. Otec to měl všechno nalinkované. Alfred, jako nejstarší, měl jít sloužit k jízdnímu pluku, Harry měl pracovat pro otce stejně jako já. George se měl věnovat politice.“

„A nevyšlo to?“

David potřásl hlavou.

„Harry to celé úplně zpackal! Vždycky hrozně vyváděl. Po krk v dluzích — a všelijaké jiné potíže. Nakonec jednoho dne pláchnul s několika stovkami liber, které v žádném případě nebyly jeho; a nechal vzkaz, že kancelářská práce mu nevoní a že se hodlá porozhlédnout po světě.“

„A to už jste o něm nikdy neslyšeli?“

„Ale to se ví, že slyšeli!“ David se zasmál. „Slyšeli jsme o něm až moc často! Z celého světa posílal telegramy s žádostmi o peníze. A taky je obvykle dostal!“

„A co Alfred?“

„Otec ho donutil, aby nechal armádu armádou, vrátil se zpátky domů a pracoval u něho.“

„Vadilo mu to?“

„Ze začátku hrozně. Tu práci dočista nenáviděl. Ale otec si vždycky dokázal Alfreda omotat kolem prstu. Nepochybuj o tom, že dodnes ho má naprosto pod palcem.“

„A ty — tys unikl!“ poznamenala Hilda.

„Ano. Odjel jsem do Londýna a studoval malířství. Otec mi řekl na rovinu, že pokud se dám na takovou pitomost, budu dostávat pouze malou apanáž za jeho života a nedostanu nic po jeho smrti. Řekl jsem mu, že je mi to fuk. Prohlásil, že jsem blázen, a tím to skončilo! Od té doby jsem ho neviděl.“

Hilda se mírně otázala:

„A nelitovals toho někdy?“

„Ne, opravdu ne. Je mi jasné, že se svým uměním nijak zvlášť neprorazím. Nikdy nebudu velkým umělcem, ale v tomhle domku jsme přece docela šťastní — máme všechno, co potřebujeme. A kdybych umřel, je tu pro tebe pojistka.“

Na okamžik se zarazil a pak vydechl:

„A teď — *tohle!*“

Pleskl do dopisu hřbetem ruky.

„Mrzí mě, že tvůj otec vůbec ten dopis psal, pokud tě to má takhle rozčilovat,“ řekla Hilda.

David pokračoval, jako by ji vůbec neslyšel.

„Žádat mě, abych přivezl ženu na oslavu vánočních svátků, s nadějí, že o Vánocích budeme všichni pohromadě, celá rodina. Co to má znamenat?“

„Musí to nutně znamenat víc, než se tam říká?“

Tázavě se na ni zahleděl.

„Prostě si myslím,“ usmála se, „že tvůj otec stárne. Začíná chovat sentimentální city k rodině. Víš, to se stává.“

„Uznávám, že stává,“ připustil David váhavě.

„Je to starý člověk a je osamělý.“

Mrkl po ní.

„Ty chceš, abychom tam jeli, Hildo, že je to tak?“

Zvolna odpověděla:

„Bylo by možná škoda odmítat podanou ruku. Říkej si, že jsem staromódní, ale proč nemít pokoj a dobrou vůli o Vánocích?“

„Po tom všem, co jsem ti tu vypravoval?“

„Já vím, můj milý, já vím. Ale to všechno už je pryč. Je to uzavřená záležitost.“

„Pro mě ne.“

„Ne, protože ty to prostě nechceš nechat být. Stále na to myslíš.“

„Nedokážu na to zapomenout.“

„Ty na to nechceš zapomenout — tak je to, Davide.“

Jeho ústa se semkla do přísné linky.

„My Leeové už jsme prostě takoví. Všecko si pamatujeme dlouhé roky — přemítáme o tom, oprašujeme vzpomínky.“

Hilda se ozvala s trochou netrpělivosti: „Je to snad něco, nač být pyšný? Ani bych neřekla!“

Upřel na ni nesouhlasný pohled.

„Ty tedy — nepřikládáš váhu vzpomínkám?“

„Věřím v přítomnost — ne v minulost! Na minulost musíme zapomenout. Když se budeme snažit udržovat minulost naživu, myslím, že ji nakonec celou překroutíme. Vidíme vzpomínky pokřivené — ze špatné perspektivy.“

„Pamatuju si dokonale každé slovo a každou scénu z těch dnů,“ odporoval jí David vášnivě.

„Já vím, jenomže to bys právě neměl, můj milý! To přece není přirozené. Posuzuješ to očima mladíka, kterým jsi tehdy byl, namísto aby ses na to podíval střízlivě jako dospělý mužský.“

„A jaký je v tom asi tak rozdíl?“ rozčilil se David.

Zaváhala. Dobře věděla, že není příliš moudré pokračovat, ale přesto cítila nutkání vyslovit některé věci nahlas.

„Myslím,“ řekla, „že otce vidíš jako nějakého netvora. Možná, že kdyby ses s ním setkal dnes, uvědomil by sis, že je to úplně obyčejný člověk; třeba ho ovládají různé vášně a není zrovna nevinátko, ale přesto je to pouhý člověk — žádná nelidská bestie!“

„Ty tomu absolutně nerozumíš! Jak zacházel s mou matkou —“

Hilda řekla velmi vážně:

„Určitý typ pokory — nebo řekněme poníženosti — dokáže v člověku probudit ty nejhorší pud; a přitom týž člověk se chová docela jinak, musí-li čelit odvaze a rozhodnosti.“

„Takže tím chceš říct, že to všechno byla její chyba...“

Přerušila ho:

„To se ví, že ne! Vůbec nepochybuju o tom, že otec zacházel s tvou matkou opravdu špatně, ale víš, manželství je natolik zvláštní záležitost — nevím, jestli kdokoliv jiný, třeba i vlastní dítě, má právo to posuzovat. A krom toho, Davide, všechna ta tvoje zlost matce už nepomůže. Je to pryč — už je to dávno pryč! Co zůstalo, je starý muž chatrného zdraví, který prosí svého syna, aby přijel domů na Vánoce.“

„A ty chceš, abychom jeli?“

Hilda váhala — a pak se náhle rozhodla. „Ano, chci,“ odpověděla. „Chci, abys toho netvora vypudil ze své mysli jednou provždy.“

V

George Lee, poslanec za volební obvod Westeringham, byl mírně korpulentní jedenačtyřicetiletý muž. Měl nápadné, bledě modré oči, které si podezíravě měřily okolí, těžkopádnou spodní čelist a mluvil zvolna s pedantskou výslovností.

Právě vysvětloval své choti:

„Už jsem ti řekl, Magdaleno, že tu návštěvu považuji za svou povinnost.“

Žena netrpělivě pokrčila rameny.

Bylo to štíhlé stvoření s platinovými vlasy, pěstěným obočím a hladkým, oválným obličejem. Její lhostejná tvář chvílemi postrádala jakýkoli výraz. Ted' vypadala zrovna tak.

„Miláčku,“ řekla, „určitě to tam bude příšerné.“

„A kromě toho,“ obličej George Lee se rozjasnil lákavou myšlenkou, „umožní nám to dost ušetřit. Vánoce jsou vždycky drahé. Služebnictvu můžeme zaplatit jenom stravu.“

„Tak dobrá!“ souhlasila Magdalena. „Koneckonců Vánoce jsou stejně nemožné kdekoliv!“

„Asi budou očekávat,“ sledoval George vlastní myšlenku, „vánoční večeři. Což takhle řádnou porci hovězího místo krocana?“

„Kdo? Služebnictvo? Ale no tak, Georgi, nepřeháněj to přece. Pořád si jenom děláš starosti s penězi.“

„Někdo se tu starat musí.“

„To jistě, ale je absurdní škudlit na takových hloupostech. Proč nepřiměješ otce, aby ti dával víc peněz?“

„Vždyť už tak mi dává slušnou apanáž.“

„To je strašné, jak jsi na něm závislý! Měl by ti nějaké peníze odkázat rovnou.“

„To není jeho styl.“

Magdalena se na něho zahleděla. Její oříškově hnědé oči byly pojednou soustředěné a cílevědomé, bezvýrazná vlašná tvář jí pozoruhodně rychle ožila.

„On je příšerně bohatý, Georgi, vid’? Úplný milionář?“

„Nepochybně více než dvojnásobný.“

Magdalena si závistivě povzdychla.

„Jak jen to všechno dokázal? Bylo to, tuším, v Jižní Africe?“

„Ano, nadělal jmění za svých mladých let. Hlavně díky diamantům.“

„Fantastické!“

„Pak přijel do Anglie a začal zde podnikat a věřím, že své jmění zdvojnásobil až ztrojnásobil.“

„A — co se stane, až umře?“

„O tom nikdy příliš nemluvil. Samosebou, člověk se nemůže rovnou zeptat. Předpokládám, že velká část peněz připadne Alfredovi a mně. Alfred dostane větší díl, to je jisté.“

„Ale máš přece ještě další bratry, ne?“

„Ano, ještě je tu David. Tedy, neočekávám, že zrovna *on* toho dostane moc. Utekl z domova a začal dělat umění nebo něco podobně stupidního. Otec ho varoval, že ho vyškrtne ze své poslední vůle, a David prohlásil, že je mu to jedno.“

„Taková pitomost!“ ušklíbla se Magdalena opovržlivě.

„Pak jsem měl ještě sestru Jennifer. Ta utekla s cizincem — se španělským malířem — s jedním z Davidových přátel. Ale umřela už více než před rokem. Vím jen, že měla dceru. Otec by jí snad mohl odkázat nějaké peníze, ale asi ne moc. A pak je tu samozřejmě Harry —“

Zarazil se a trochu zrozpačitěl.

„Harry?“ překvapeně se zeptala Magdalena. „Jaký Harry?“

„No — to je — můj bratr.“

„Vůbec jsem nevěděla, že máš ještě dalšího bratra.“

„Víš, nemá naši — ehm — důvěru. Nemluvíme o něm prostě. Zachoval se nemožně. Už jsme o něm věky neslyšeli. Možná je mrtvý.“

Magdalena se najednou rozesmála.

„Co se děje? Čemu se směješ?“

„Jen mi přišlo hrozně legrační, že zrovna ty — ty, Georgi, bys měl mít bratra pochybné pověsti. Ty jsi přece tak náramně seriózní.“

„No, to tedy doufám,“ opáčil George chladně.

Přimhouřila oči.

„Tvůj otec ale není — příliš seriózní, Georgi.“

„To snad, Magdaleno, nemyslíš vážně!“

„Co mi občas říká, je hrozně nepřijemné.“

„To je tedy pro mne šok. Trpí — ehm — trpí Lydie stejnými pocity?“

„Lydie on takové věci neříká.“ A Magdalena rozzlobeně dodala,

„Ne, jí je nikdy neříká. Moc ráda bych věděla, proč.“

George po ní bleskl očima a uhnul pohledem.

„No, to víš,“ prohodil neurčitě. „Člověk musí mít ohledy. V jeho věku — a při jeho nalomeném zdraví —“

Odmlčel se. Žena se ho zeptala:

„Je skutečně — vážně nemocný?“

„Přímo *takhle* bych to neřekl. Je neobyčejně odolný. Ale protože chce být o Vánocích se svou rodinou pohromadě, myslím, že je správné, abychom jeli. Mohly by to taky být jeho poslední Vánoce.“

Magdalena zčistajasna vybuchla:

„Dobře, to říkáš ty, Georgi, ale doopravdy může žít ještě léta, je to tak?“

Její manžel zakoktal, poněkud zaražený:

„Ano — ano, jistěže může.“

Magdalena se odvrátila.

„Tak dobrá,“ řekla, „počítám, že nejlepší bude, když pojedeme.“

„O tom vůbec nepochybují.“

„Ale já to tam nenávidím! Alfred je šíleně nudný a Lydie nade mnou ohrnuje nos.“

„To jsou přece nesmysly.“

„Ale nejsou. A nemůžu vystát toho odporného sluhu.“

„Starého Tressiliana?“

„Ne, Horburyho. Plíží se kolem tebe jak duch s tím svým úlisným úsměvem.“

„Prosím tě, Magdaleno, nechápu, jak na tebe Horbury může takhle působit.“

„Jenom mi jde na nervy, to je všechno. Ale nechme toho. Musíme jet, to je mi jasné. Starého pána nemůžeme urazit.“

„Ovšem — ovšem, o to právě jde. A pokud jde o tu vánoční večeri pro služebnictvo —“

„Teď ne, Georgi, nechme to na jindy. Rovnou zavolám Lydii a řeknu jí, že přijedeme zítra vlakem v pět dvacet.“

Magdalena chvatně opustila pokoj. Vyřídila telefonní hovor, vyšla do své ložnice a posadila se k psacímu stolu. Odklopila desku a začala se přehrabovat v různých přihrádkách. Vysypala se z nich celá hora nejrůznějších účtů. Probírala se jimi a pokoušela se je nějak utřídit. Nakonec je s netrpělivým povzdechem shrnula na hromádku a zastrkala je zpátky na původní místo. Přejela si rukou po jemných platinových vlasech.

„Bože můj, co jen si počnu?“ zamumlala.

VI

Dlouhá chodba v prvním patře Gorston Hallu vedla do rozlehlého pokoje s výhledem na příjezdovou cestu. Pokoj byl zařízen ve staromódním, nesmírně okázalém stylu. Tapety s brokátovým vzorem, luxusní kožená křesla, obrovské vázy zdobené dračími motivy, bronzové plastiky... Všecko tu bylo nádherné, nákladné a solidní.

V obrovské lenošce, největší a nejokázalejší ze všech, seděl scvrklý vyhublý stařec. Jeho dlouhé, pařátům podobné ruce spočívaly na opěrkách lenošky. Hůlku se zlatou rukojetí měl opřenu vedle sebe. Byl oblečen do ošuntělého modrého županu a na nohou měl soukenné trepky. Byl bělovlasý a pokožka v jeho obličeji měla žlutavý nádech.

Ubohá, bezvýznamná postava, dalo by se soudit. Ale pyšný orlínos a jeho oči, temné a neobvykle živé, přiměly pozorovatele ke změně názoru. V té tváři byl jiskrný zájem, čilá živost a energie.

Starý Simeon Lee se zachichotal, jen tak sám pro sebe, čímsi náhle pobaven.

„Takže jsi vyřídil můj vzkaz Lydii, co?“

Horbury stál vedle lenošky. Odpověděl svým tichým uhlazeným způsobem:

„Ano, pane.“

„Stejnými slovy, jak jsem ti poručil? Docela přesně?“

„Ano, pane. Neudělal jsem žádnou chybu, pane.“

„Ne — ty opravdu chyby neděláš. A ani bych ti to neradil — nebo bys mohl litovat! A co řekla, Horbury? Co řekla paní Leeová?“

Klidně a nezúčastněně Horbury zopakoval, co se udalo. Staroch se znova uchechtl a mnul si ruce.

„Vynikající... Prvotřídní... Nad tímhle si museli lámat hlavu celé odpoledne! Nádhera! A teď si je pozvu sem nahoru. Jdi a zavolej je.“

„Jak si račte přát, pane.“

Horbury přešel neslyšně pokojem a vyšel ven.

„A ještě, Horbury —“

Stařec se rozhlédl kolem dokola a zaklel.

„Ten chlap je tichý jak myš. Nikdy nemám ponětí, kde zrovna je.“

Seděl klidně ve své lenošce a mnul si bradu, dokud neuslyšel zaklepání na dveře. Alfred s Lydií vstoupili dovnitř.

„Á, tady jste, tady jste. Posad' se tady vedle mě, Lydie, má milá. Jakou máš dnes krásnou barvu ve tvářích!“

„Byla jsem venku, je tam čerstvo. To pak tváře zčervenají.“

Alfred se otázel:

„Otče, odpočinul sis dnes odpoledne dobře?“

„Náramně — náramně. Zdálo se mi o starých časech! O dobách, než jsem se usadil a stal se takříkajíc pilířem společnosti.“

Znova se začal kuckat smíchy.

Jeho snacha pokojně seděla a se zdvořilým zájmem naslouchala.

Alfred se zeptal:

„Otče, kdo jsou ti dva hosté navíc, které očekáváš během svátků?“

„Á, tohleto! Ano, o tom vám musím povědět. Letos to pro mne budou velkolepé Vánoce — opravdu velkolepé. Takže — přijedou George a Magdalena —“

Lydie přisvědčila:

„Ano, přijedou zítřejším vlakem v pět dvacet.“

Starý Simeon zvolal:

„Ten hlupák George! Takový žvanil! A přece je to můj syn.“

Alfred poznamenal:

„Voliči ho mají rádi.“

Simeon se znovu zachechtal.

„Třeba si o něm myslí, že je poctivý. Poctivý! Ještě nechodil po světě Lee, který by byl poctivec.“

„Ale no tak, otče.“

„Ovšem kromě tebe, chlapče. Kromě tebe.“

„A co David?“ otázala se Lydie.

„Á, David. Jsem na toho hochu zvědavý po těch letech. Býval to vždycky takový měkkota. Jakoupak asi má ženu? Každopádně *on* si nevezal děvče mladší o dvacet let jako ten pitomec George!“

„Hilda napsala velice milý dopis,“ řekla Lydie. „Právě přišel telegram. Potvrzuje, že zítra určitě přijedou.“

Tchán na ni upřel pronikavý pohled.

Zasmál se.

„Na Lydii si nikdo nepřijde,“ pravil. „Jářku, Lydie, ty máš opravdu skvělé vychování. To se vždycky pozná. Tohle znám až moc dobře. Ale stejně — dědičnost je legrační věc. Jen jeden z vás je opravdu po mně — jenom jeden jediný z celé smečky.“

Oči se mu smály.

„A teď hádejte, kdo přijede na vánoční svátky. Můžete hádat třikrát a sázím se o pět liber, že na to nekápnete.“

Hleděl střídavě z jednoho na druhého. Alfred mu zamračeně připomněl:

„Horbury říkal, že očekáváš mladou dámu.“

„To vás zmátlo — no jistě, to vás muselo zmást. Pilar přijede každou chvíli. Nechal jsem pro ni poslat auto.“

Alfred se ostře ozval:

„Pilar?“

„Pilar Estravados. Dcera mojí Jennifer. Má vnučka. Jsem zvědavý, jakápak asi bude.“

Alfred vykřikl:

„Panebože, otče, nikdy jsi mi nerekł...“

Staroch se šklebil.

„To ne, chtěl jsem, aby to bylo tajemství! Požádal jsem Charltona, aby tam napsal a všechno zařídil.“

Alfred uraženě a zhrzeně opakoval:

„Nikdy jsi mi o tom neřekl...“

Jeho otec s týmž zlomyslným ušklibnutím pokračoval:

„Byl bych pokazil překvapení! Jaképak to bude, mít zas mladou krev pod vlastní střechou? Jejím otce jsem nikdy neviděl. Po kom asi je — po matce, nebo po něm?“

„Myslíš, že je to opravdu moudré, otče,“ začal Alfred. „Když se všechno pečlivě uváží —“

„Uvází, uvází — ty pořád jen sázíš na jistotu, Alfred! Vždycky jsi byl takový! To nikdy nebyl můj styl! Dělej si, co chceš, a ber věci, jaké jsou! To říkám já! To děvče je moje vnučka — jediné vnouče v celé rodině! Je mi jedno, kdo byl její otec nebo co dělal! Je to moje krev! A tak přijíždí sem, aby žila v mém domě.“

Lydie vyhrkla: „Ona tu bude *bydlet*?“

Šlehl po ní očima. „Máš snad nějaké námitky?“

Potřásla hlavou a s úsměvem odpověděla:

„Nelze mít dost dobře námitky proti tomu, aby sis někoho pozval do vlastního domu, pravda? To ne, spíš jsem na ni zvědavá.“

„Zvědavá — co tím myslíš?“

„Jestli tu bude šťastná.“ Starý Simeon pohodil hlavou.

„Vždyť nemá ani vindru! Ta by mi měla být vděčná!“

Lydie pokrčila rameny.

Simeon se otočil k Alfredovi:

„Vidíš to? Budou to fantastické Vánoce! Všecky moje děti kolem mne! Všecky moje děti! To je, Alfred, náповěda pro tebe. Teď hádej, kdo je ten další host.“

Alfred na něho bez hlesu zíral.

„Všecky mé děti! Hádej, hochu! *Harry*, samozřejmě! Tvůj bratr *Harry*!“

Alfred zbledl. Zakoktal:

„Ne — Harry ne —“

„Harry osobně!“

„Ale vždyť jsme mysleli, že je mrtvý!“

„Ten? Nikdy!“

„Ty — ty ho vezmeš zpátky domů? Po tom všem?“

„Návrat marnotratného syna, co? Přesně tak. Tučné tele! Musíme porazit tučné tele, Alfrede. Musíme mu uchystat velkolepé přivítání.“

Alfred pokračoval:

„Choval se k tobě — k nám všem — tak hanebně.

On —“

„Nemusíš tu recitovat všechny jeho hříchy. Byl by to dlouhý seznam. Ale pamatuj, Vánoce jsou čas odpuštění! Přivítáme marnotratného syna zpátky doma.“

Alfred s reptáním vstal:

„Je to — hrozný šok. Nikdy bych se nenadal, že Harry ještě vůbec kdy vstoupí do tohoto domu.“

Simeon se naklonil dopředu:

„Tys nikdy neměl Harryho rád, že ne?“ optal se měkce.

„Po tom, jak se k tobě zachoval —“

Simeon se zachechtal:

„Ale, co je pryč, to je pryč. Takový je duch Vánoc, nemám pravdu, Lydie?“

Také ona byla velice bledá. Suše konstatovala:

„Jak vidím, letošní Vánoce jste si promyslel vskutku důkladně.“

„Chci mít svou rodinu kolem sebe. Mít pokoj a dobrou vůli. Jsem starý člověk. Ty už odcházíš, můj chlapče?“

Alfred prchal z pokoje. Lydie se na okamžik zastavila, než ho následovala.

Simeon za mizející postavou pokynul hlavou.

„Vzalo ho to. On a Harry spolu nikdy dobře nevycházeli. Harry se mu vždycky posmíval. Říkával mu pan Opatrný.“

Lydie pootevřela ústa a chtěla promluvit. Když však spatřila dychtivý výraz ve starcově obličejí, ovládla se. Postřehla, že ho její sebeovládání rozladilo. To jí dodalo sílu, a tak řekla:

„Jako když spolu závodí zajíc a želva, že? Ach, želva ten závod vyhraje.“

„Ne vždycky,“ řekl Simeon. „Ne vždycky, má drahá Lydie.“

Pokračovala, stále usměvavá:

„Omlouvám se, musím jít za Alfredem. Nečekané události ho vždycky rozruší.“ Simeon se chechtal.

„Jistě, Alfred nerad změny. Vždycky to byl suchar.“

„Alfred vás má velice rád.“

„A tobě se to zdá divné, že?“

„Ano, zdá — někdy.“

Vyšla z pokoje. Simeon hleděl za ní.

Začal se tichounce smát a mnul si ruce. „Náramná legrace,“ říkal si. „Namouduši náramná legrace. Tyhle Vánoce tedy budou stát za to.“

S námahou vstal a opíraje se o hůl, šoural se přes pokoj.

Dobelhal se k velkému sejfu v rohu místnosti. Otáčením knoflíku zvolil správnou číselnou kombinaci. Dvířka se otevřela a on třaslavýma rukama sáhl dovnitř.

Vyzvedl odtud malý váček z jelenice, otevřel jej a do dlaně se mu začaly sypat pravé, nebroušené diamanty.

„Ááách, milánkové moji... Pořád stejní — staří dobří kamarádi. Zlaté časy to bývaly — zlaté časy... Ne, ne, vás nikdo brousit a leštit nebude, moji drazí. Vy neozdobíte žádné hrdlo ani ruce. Vy patříte *mně*! Moji milí! Máme spolu pár tajemství, vy a já. Říkají o mně, že jsem starý a k ničemu, ale já ještě skončit nehodlám! Starý tahoun má ještě síly dost. A pak — život pořád ještě stojí za tu spoustu povyražení. Pořád ještě stojí za to —“

KAPITOLA 2

23. prosince

I

Tressilian uslyšel zazvonění u hlavních dveří a spěchal otevřít. Bylo to velice prudké zvonění a nyní, ještě dříve, než stačil přejít rozlehlou halu, se ozývalo znova.

Tressilian si pohoršené pomyslel, jak může někdo zvonit takhle nevychovaně u tak vznešeného domu! Jestli je to horda nějakých koledníků, dá jim co proto.

Namrzlým sklem v horní polovině dveří zahlédl postavu — siluetu vysokého muže v klobouku s klopenou střechou. Otevřel dveře. Docela tak, jak si myslel — cizí člověk v laciných, nevkusných šatech — úplně nemožný, křiklavý oblek! Nějaký drzý vandrák!

„O co, že tohle je Tressilian,“ zahlaholil cizinec. „Jakpak se vede, Tressiliane?“

Tressilian se na cizince užasle zahleděl — zalapal po dechu — a zadíval se na něho ještě jednou. Ta výrazná drzá čelist, vyklenutý nos, rozpustilý pohled. Ano, to všechno už tady bylo, před mnoha lety, tenkrát ovšem v mírnější podobě...

Vydechl:

„Pan Harry!“

Harry Lee se rozesmál.

„Skoro to vypadá, že jste ze mě dostal šok! Pročpak? Nejsem snad očekáván?“

„Ale zajisté jste, pane. Samozřejmě, pane.“

„Tak nač to překvapení?“ Harry ustoupil o jeden či dva kroky zpátky, vzhlédl a zahleděl se na dům — velká cihlová stavba, sice nic nápaditého, zato solidní.

„Pořád stejná stará barabizna,“ poznamenal. „Ale hlavně, že stojí. Jakpak se daří otci, Tressiliane?“

„Je dost nemohoucí, pane. Zůstává ve svém pokoji a nemůže dobře chodit. Ale jinak se drží ohromně.“

„Ten starý hříšník!“

Harry Lee vešel dovnitř a odevzdal Tressilianovi šálu a svůj poněkud nápadný klobouk.

„A jakpak se má můj drahý bratr Alfred, Tressiliane?“

„Daří se mu výborně, pane.“

Harry se zakřenil.

„Těší se na mě? Co?“

„Předpokládám, že ano, pane.“

„Já myslím, že ne! Právě naopak. Vsadím se, že tenhle můj návrat s ním pěkně otrásl. Alfred a já jsme spolu nikdy nevycházeli. Čtete někdy Bibli, Tressiliane?“

„Zajisté, pane — občas.“

„Vzpomínáte si na podobenství o marnotratném synovi? Ten dobrý bratr z jeho návratu radost neměl, pamatujete? Ani za mák! Ani náš dobrý usedlý Alfred z toho nebude celý pryč, na to dám krk.“

Tressilian zůstal tiše stát a hleděl na špičky svých bot. Jeho záda vyjadřovala čirý nesouhlas. Harry ho poplácal po rameni.

„No tak, starý brachu,“ řekl. „Čeká na mě přece to tučné tele! Zaveďte mě rovnou k němu.“ Tressilian mumlal:

„Kdybyste mě ráčil následovat tudy do salonu, pane. Nejsem si tak docela jist, kde jsou ostatní... Nemohli pro vás poslat, pane; nevěděli, kdy přijedete.“

Harry přikývl. Následoval Tressiliana a přitom se zvědavě rozhlížel po hale.

„Všechny exponáty na svém místě, jak vidím,“ prohodil. „Tady se za posledních dvacet let namouduši nezměnilo vůbec nic.“

Šel za Tressilianem do přijímacího salonu. Starý muž zabručel:

„Zkusím najít pana Alfreda nebo paní Lydii,“ a kvapně ho opustil.

Harry rázně vkročil do pokoje. V mžiku se však zarazil a zůstal zírat na sedící postavu, odpočívající na jednom z okenních parapetů. Očima nevěřícně přelétl černé vlasy a cizokrajnou jemnou tvář.

„Nebesa!“ zvolal. „Jste snad sedmá a nejkrásnější choť mého otce?“

Pilar sklouzla z parapetu a vyšla mu vstříc.

„Jsem Pilar Estravados,“ oznamovala. „A vy musíte být můj strýc Harry, bratr mé matky.“

Překvapený Harry řekl:

„Takhle to tedy je! Tak vy jste dcera naší Jenny.“

„Proč jste se mne ptal, jestli jsem sedmá choť vašeho otce? On měl opravdu šest manželek?“

Harry se zasmál.

„To ne, oficiálně měl jenom jednu. Tedy — Pil — jakže se jmenujete?“

„Ano, Pilar.“

„Tedy, Pilar, to je něco báječného, vidět takovou živoucí bytost v tomhle mauzoleu.“

„V tomhle — mau — jak prosím?“

„V muzeu plném figurín! Vždycky jsem tvrdil, že je to nemožný zapadákov. Teď, když to vidím znova, mám dojem, že je to horší než kdy.dřív!“

Pilar užasle opáčila:

„Ale to snad ne, je to tu nádherné! Nábytek je krásný a koberce — všude tlusté koberce — a samé ozdoby. Všechno je tak drahé a velice kvalitní!“

„V tom máte pravdu,“ šklebil se Harry. S potěšením se na ni zadíval. „Víte, nemůžu si pomoci, je to paráda vidět vás tu uprostřed —“

Zarazil se, neboť do pokoje chvatně vešla Lydie.

Přistoupila rovnou k němu.

„Těší mě, Harry. Já jsem Lydie — Alfredova žena.“

„Těší mě, Lydie.“ Potřásl jí rukou a přitom v rychlosti hodnotil její živou inteligentní tvář. Oceňoval způsob, jakým vešla — jen málo žen se umí opravdu dobře pohybovat.

Lydie na něho rovněž vrhla rychlý, hodnotící pohled.

Pomyslela si: „Vypadá jako navýsost tvrdý chlapík — a docela přitažlivý. Ale nevěřila bych mu, co by se za nehet vešlo...“

S úsměvem se otázala:

„Jak vám to tu připadá po těch letech? Docela jiné, nebo úplně stejné?“

„Navlas stejné.“ Rozhlédl se. „Tenhle pokoj je jiný.“

„Ach, to už poněkolkáté.“

„Chci říct, že — to vy jste ho tak proměnila.“

„Ano, máte, doufám, pravdu...“

Zakřenil se na ni a ona v tom nečekaném pot'ouchlém ušklíbnutí najednou rozpoznala tvář starce nahoře.

„Je to tu daleko vznešenější! Však se říkalo, že Alfred si vzal dívku, jejíž předkové přišli už s Vilémem Dobyvatelem.“

Lydie se usmála a přisvědčila:

„Ovšem, věřím tomu, že přišli. Ale od těch dob se už poněkud usadili.“

„Jakpak se má dobrák Alfred? Pořád tak opatrný jako vždycky?“

„Nemám představu, jestli vám bude připadat stejný, nebo jiný.“

„A co ostatní? Rozprášení po celé Anglii?“

„To ne — víte, na letošní svátky přijedou všichni sem.“

To Harrymu vzalo dech.

„Vánoční rodinná sešlost? Co se starému stalo? Na city si nikdy nepotrpěl. Ani nepamatuju, že by se kdy o svou rodinu zajímal. Ten se ale musel změnit!“

„To patrně ano.“ Lydiin hlas zněl suše.

Pilar s vykulenýma očima hltala každé slovo.

Harry pokračoval:

„A copak náš George? Pořád stejná držgrešle? Jak ten vždycky skučel, když se měl rozloučit s jedinou půlpencí svého kapesného!“

Lydie řekla:

„George je členem parlamentu. Je poslancem za Westeringham.“

„Cože? Náš Otesánek dokonce až v parlamentu? Kristepane, to mě podrž!“

Harry zvrátil hlavu dozadu a rozesmál se na celé kolo.

Byl to ohlušující burácivý smích — v uzavřeném pokoji se nesnesitelně rozléhal. Pilar se leknutím nadechla. Lydie nepatrně couvla.

Vzápětí za sebou Harry uslyšel nějaký pohyb, přestal se smát jako když utne a zprudka se otočil. Nikoho neslyšel vejít, ale Alfred tam stál — docela tiše. Hleděl na Harryho se zvláštním výrazem v obličeji.

Harry zůstal chvíličku bez hnutí, pak se mu do tváře vedral úsměv. Pokročil kupředu.

„No ne,“ řekl, „to je přece Alfred!“

Alfred přikývl.

„Ahoj, Harry,“ řekl.

Stáli tam a pohledem měřili jeden druhého. Lydie zadržela dech. Napadlo ji:

„To je absurdní! Jako dvě šelmy — jak se navzájem odhadují...“

Pilar rozšířila oči ještě víc. Pomyslela si:

Vypadají tak hloupě, jak tu stojí... Proč se neobejmou? No jistě, tohle Angličané nedělají. Ale mohli by aspoň něco *říct*. Proč se jenom *dívají*?

Nakonec promluvil Harry:

„No jo. Je to zvláštní pocit, být zase zpátky!“

„To asi je. Je to už hodně dávno, co jsi odtud — odjel.“

Harry vysunul bradu. Prstem si přejížděl podél spodní čelisti. To gesto bylo pro něho typické. Vyjadřovalo bojovnost.

„Ano,“ přitakal. „Jsem moc rád,“ — odmlčel se, aby to mohl vyslovit s obzvláštním důrazem — „že jsem se vrátil *domů*...“

II

„Byl jsem, řekl bych, náramný darebák,“ promluvil Simeon Lee.

Seděl pohodlně ve své lenošce. Bradu vysunul dopředu a bezmyšlenkovitě si přejížděl prstem podél čelisti. V krbu před ním plápolavě tančily plameny. Vedle krbu se usadila Pilar, v ruce ozdobnou lepenkovou tabulku, jíž si chránila obličej před sálajícím žářem. Chvillemi tabulku používala jako vějíře a ovívala si tvář, ladně pohybujíc zápěstím. Simeon ji pozoroval s náramným uspokojením.

Pokračoval v hovoru, potěšen její přítomností, hovořil však spíše sám k sobě než k dívce vedle sebe.

„Ano,“ opakoval. „Byl jsem darebák a mizera. Co na to říkáš, Pilar?“

Pilar pokrčila rameny.

„Všichni muži jsou špatní. Naše jeptišky to říkají. Proto se za ně člověk musí modlit.“

„To ano, ale já jsem byl ještě daleko horší než většina ostatních.“ Simeon se zasmál. „Víš, ale vůbec toho nelituju. Ne, nelituju ničeho. Měl jsem se znamenitě... v každém ohledu! Říká se, že člověk, když zestárne, začne se kát. To jsou žvásty. Já se nekaju. A to ti povídám, napáchal jsem toho spoustu... všecky staré, známé hříchy! Podváděl jsem, kradl a lhal... ach bože! A ženy — spousty žen! Kdosi mi vyprávěl o arabském šejkovi, který měl oddíl čtyřiceti osobních strážců — všechno jeho vlastní synové přibližně stejného věku! Ha! Čtyřicet! Nevím tedy o tom, že bych jich měl tolik, ale vsadím se, že by to byl taky pěkný oddíl, kdybych všecky ty spratky spočítal! No, Pilar, copak si myslíš o tomhle? Šokuje tě to?“

Pilar na něho hleděla.

„Ne, proč by mělo? Muži vždycky po ženách toužili. Můj otec byl taky takový. Proto jsou vdané ženy tak často nešťastné a proto se tak často modlí v kostele.“

Starý Simeon se zamračil.

„Adelaida se mnou byla velice nešťastná,“ pokračoval téměř neslyšně sám pro sebe.

„Panebože, taková... Růžová a bílá, krásná jako všecky, když se vdávají. A potom? Samý nárek a pláč. V člověku to probouzí d'ábla, když ženská pořád jen běduje... Adelaida neměla žádnou kuráž, v tom byl ten problém. Kdyby se tak vzmožila na nějaký odpor! Ale nikdy se neodhodlala — ani jednou jedinkrát. Když jsem si ji bral, věřil jsem, že se usadím, budu vychovávat rodinu — spálím mosty za svou minulostí...“

Hlas mu odumřel na rtech. Nehnutě hleděl do sálajících plamenů.

„Vychovávat rodinu... Pane na nebi, jakoupak rodinu!“ Zčista-jasna zaskřehotal zlostným smíchem. „Podívej se na ně — jen se na ně podívej! Ani jeden vnuk, který by pokračoval v mém díle! Co to s nimi je? Nemají snad v žilách moji krev? Ani jeden syn, manželský nebo nemanželský. Tak třeba Alfred — nebesa, jak ten mě nudí! Jak na mě hledí svýma oddanýma psíma očima. Udělá, cokoli si zama-nu. Bože můj, takový žalostný pitomec! Zato jeho žena Lydie — panečku, Lydie mám rád. Ta má kuráž. Ale nemá mě ráda. Ne ne, ta mě nemá ráda. Ale musí to se mnou vydržet kvůli tomu troubovi

Alfredovi.“ Pohlédl na dívku vedle krbu. „Pamatuj si, Pilar, nic není nudnější než oddanost.“

Usmála se na něho. Pokračoval, jak ho rozehřívala přítomnost mládí a půvabu.

„George? Co takový George? Hlupák! Nadutec bez jediného nápadu a odvahy — a ještě ke všemu lakomec! David? David byl vždycky ňouma — a snílek k tomu. Maminčin mazánek, to byl vždycky David. Že si vzal tu solidní příjemnou ženskou, to byla jediná rozumná věc, jakou kdy udělal.“ Udeřil pěstí do opěradla lenošky. „Harry je nejlepší ze všech! Chudák Harry, ten smolařský mizera! Ale aspoň je v něm nějaký život!“

Pilar souhlasila.

„Ano, je moc milý. Umí se smát — směje se nahlas a přitom zaklání hlavu dozadu. Opravdu se mi moc líbí.“

Stařec na ni pohlédl.

„Tak tobě se líbí, Pilar? Harry to s děvčaty vždycky uměl. V tom je tedy po mně.“ Začal se zvolna, sípavě smát. „Měl jsem dobrý život — opravdu báječný život. Náramně jsem si užíval.“

„U nás ve Španělsku máme přísloví, které říká: *‘Vezmi si, cokoli chceš, a pak za to zaplat’*,“ řekl Bůh.“

Simeon rezolutně pleskl rukou do opěrky svého křesla.

„To se mi líbí. To je přesně ono. Vezmi si, cokoli chceš... To jsem tedy dělal — celý život — bral jsem, kde se mi zachtělo...“

Pilar se Simeona hlasitě a zřetelně otázala:

„A zaplatil jsi, dědečku?“

Simeon se přestal smát. Napřímil se a zaraženě se na ni zahledl: „Co to povídáš?“

„Ptala jsem se, dědečku, jestli jsi za to zaplatil.“

Simeon Lee váhal:

„To — tedy nevím...“

Najednou hněvivě bouchl pěstí do opěradla a zakřičel:

„Co to vůbec povídáš? Jak to se mnou mluvíš?“

„Jen mě to zajímalo.“

Ruka, v níž Pilar držela tabulku, byla nyní nehybná. Oči měla tmavé a tajemné. Seděla tam s hlavou vzpřímenou, vědoma si sama sebe a své ženskosti.

„Ty čertovo kvítko...“

Řekla měkce:

„Ale ty mě máš rád, dědečku. Líbí se ti, když tu s tebou sedím.“

„Ano, líbí se mi to. Je to už dávno, co jsem naposled viděl něco tak mladého a krásného... Dělá to dobře mým starým kostem... Jsi moje vlastní krev... Vida, nakonec se ukazuje, že Jennifer byla vlastně nejlepší z celého hejna!“

Pilar se usmívala.

„Aby bylo jasno, mne neoklameš,“ pokračoval Simeon. „Vím dobře, proč tu tak trpělivě vysedáváš a posloucháš moje řeči. Peníze — jde ti jenom o peníze... Nebo mi snad chceš namluvit, že miluješ svého starého dědečka?“

„Ne, to ne. Ale líbíš se mi. Moc se mi líbíš. Musíš tomu věřit, protože je to pravda. Myslím, že jsi špatný člověk, ale to se mi taky líbí. Jsi daleko opravdovější než ostatní lidé v tomto domě. A umíš vyprávět zajímavé věci. Hodně jsi cestoval a vedl jsi dobrodružný život. Kdybych byla muž, byla bych asi zrovna taková.“

Simeon přikývl.

„No, tomu bych docela věřil... Máme v sobě trochu cikánské krve, aspoň se to vždycky říkalo. Na mých dětech to tedy příliš vidět není — kromě Harryho — ale řekl bych, že se to projevilo v tobě. Nedej se však mýlit, umím být jaksepatří trpělivý, je-li třeba. Jednou jsem čekal celých patnáct let, abych se mohl pomstít jednomu člověku. To je pro nás taky typické — Leeové nikdy nezapomínají! Zlé umějí odplatit zlým, a vyčkávají třeba léta. Jeden muž mne kdysi podvedl. Čekal jsem patnáct let, než jsem dostal šanci — a pak jsem udeřil. Zruinoval jsem ho. Úplně jsem ho odrovnal!“

Krátce se zasmál.

Pilar se zeptala:

„To bylo v Jižní Africe?“

„Ano. Úžasná země.“

„Vrátil ses tam ještě někdy?“

„Pět let po svatbě. To bylo naposled.“

„Ale předtím? Žil jsi tam dlouho?“

„Ano.“

„Vypravuj mi o tom.“

Simeon začal vyprávět. Pilar mu naslouchala a tvář si stále stínila před žárem.

Jeho hlas po chvíli zeslábl a unavil se. Řekl:

„Počkej, něco ti ukážu.“

Opatrně se postavil na nohy a s pomocí hole se belhal přes pokoj. Otevřel sejf. Obrátil se k Pilar a pokynul, aby přistoupila blíž.

„Tak, podívej se na tohleto. Sáhni si na ně, prohrábní si je rukama.“

Pohlédl do jejího udiveného obličeje a rozesmál se.

„Víš, co to je? Diamanty, mé dítě, pravé diamanty.“

Pilar vykulila oči. Jak se nad nimi skláněla, poznamenala:

„Ale vypadají jako obyčejné kamínky, nic víc.“

Simeon se zasmál.

„To jsou nebroušené diamanty. Přesně takhle vypadají, když se najdou.“

Pilar se nedůvěřivě otázala:

„A kdyby se vybrousily, vypadaly by jako opravdové diamanty?“

„Ovšem.“

„Třpytily by se a blýskaly?“

„Třpytily by se a blýskaly.“

Pilar se dětinsky zajíkla:

„Ááá, tomu nemůžu uvěřit!“

Simeon byl na vrcholu blaha.

„Je to tak, namouduši.“

„Mají nějakou cenu?“

„To bych řekl. Ale před vybroušením se to dá určit jen obtížně. Na každý pád, tyhle mají cenu několika tisíc liber.“

Pilar zdůraznila každé slovo:

„Několika — tisíc — liber?“

„Řekněme devět nebo deset tisíc — tyhle jsou totiž větší.“

Pilar se zeptala s očima rozšířenýma úžasem:

„Tak proč je neprodáš?“

„Protože se mi líbí mít je u sebe.“

„Ale co peníze?“

„Nepotřebuji peníze.“

„Tedy — ano, to chápu.“ Na Pilar to zjevně učinilo dojem.

„Ale proč je nenecháš vybrousit, aby byly krásné?“

„Poněvadž takhle je mám raději.“ Jeho tvář pohasla. Odvrátil se a polohlasem hořekoval. „Vracejí mě nazpátek — když se jich dotýkám a nechávám si je padat do dlaní... Všecko se ke mně vrací — sluneční žár a vůně stepi — dobytek, starý Eb, černí sloužící, a ty večery...“

Ozvalo se tiché zaklepaní.

Simeon řekl: „Vrat' je zpátky do sejfu a přibouchni dvířka.“

Pak zavolal: „Vstupte!“

Do pokoje nehlučně a uctivě vstoupil Horbury.

„V salonu je prostřeno k čaji,“ oznámil.

III

„Ach, tady jsi, Davide,“ řekla Hilda. „Všude tě hledám. Nezůstávej tady, je tu hrozná zima.“

David neodpovídal. Stál a hleděl na nízké křeslo, potažené zašlým saténem. Zprudka vyrazil:

„Tohle je její křeslo... tady vždycky sedávala... vůbec se nezměnilo. Je to její křeslo, jen trochu vybledlo.“

Na Hildině čele se objevila nepatrná vráska. Opakovala:

„Rozumím ti. Pojďme odtud, Davide. Je tady chladno.“

Nevšímal si jí. Dál se rozhlížel kolem sebe:

„Většinou sedávala tady. Pamatuji se, jak tu seděla a četla mi. *O statečném Honzovi* — ano, tak to bylo — *O statečném Honzovi*. Muselo mi tehdy být tak šest.“

Hilda se do něho zavěsila.

„Pojď zpátky do salonu, můj milý. Není tu žádné topení.“

Poslušně se obrátil, ale cítila, jak se chvěje.

„Dočista stejné,“ drkotal. „Dočista stejné. Jako by se tu zastavil čas.“

Hilda začínala být znepokojená. Rozhodným a veselým tónem prohlásila:

„Kde jsou ostatní? Už musí být čas ke svačině.“

David si uvolnil paži a otevřel další dveře.

„Tady býval klavír... On tu opravdu ještě je! Zajímalo by mě, jestli je naladěný.“

Posadil se, odklopil víko a prsty hbitě prohrábl klávesy.

„Hm, vypadá to, že ho nechávají naladit.“

Začal hrát. Hrál dobře, melodie se mu živě linula zpod prstů.

Hilda se zeptala: „Co je to? Mám pocit, že to znám, ale nedovedu si vzpomenout.“

Odpověděl: „Nehrál jsem to léta. Ona to hrávala. Jedna z Písní beze slov od Mendelssohna.“

Sladká, až přespříliš sladká melodie zalila pokoj. Hilda ho vybídla:

„Zahraj taky nějakého Mozarta.“

David potřásl hlavou. Začal hrát dalšího Mendelssohna.

Najednou prudce udeřil rukama do kláves v rozervané disharmonii. Vyskočil a třásl se po celém těle. Hilda k němu přistoupila.

Chlácholila ho: „Davide, Davide...“

„Ale to nic není, to nic...“

IV

V hale se zprudka rozezněl zvonek. Tressilian se v přípravě zvedl ze židle, pomalu vyšel do haly a šoural se ke dveřím.

Zvonek zařinčel znova. Tressilian se zamračil. Namrzlým sklem hlavních dveří uviděl postavu muže v klopeném klobouku.

Ustaraně si přejel rukou po čele. Jakoby něco podobného už jednou zažil.

Tohle už dozajista kdysi zažil. Je si tím docela jist...

Odsunul západku na dveřích a otevřel.

Vtom se kouzlo rozplynulo. Muž, jenž tam stál, se otázel:

„Bydlí tady pan Simeon Lee?“

„Ano, pane.“

„Chtěl bych s ním mluvit.“

V Tressilianově paměti se ozývala jakási matná vzpomínka. Snad intonace hlasu — připomněla mu staré časy, když pan Lee přijel poprvé do Anglie.

Tressilian váhavě potřásl hlavou.

„Pan Lee je nemocný, pane. Nestýká se už příliš s lidmi. Kdybyste —“

Návštěvník ho přerušil.

Vytáhl obálku a podal ji sluhovi.

„Dejte to, prosím, panu Leeovi.“

„Jistěže, pane.“

V

Simeon Lee uchopil obálku a vyňal z ní jediný list, který obsahovala. Zatvářil se velice překvapeně. Povytláhl obočí, ale usmál se.

„U všech všudy, tohle je tedy něco!“ zvolal.

Pak sluhu požádal: „Přiveďte pana Farra nahoru, Tressiliane.“

„Jak si přejete, pane.“

Simeon prohodil: „Zrovna jsem vzpomínal na starého Ebenezera Farra, obchodního partnera z Kimberley. A teď se tu zjeví jeho syn!“

Tressilian se znovu objevil ve dveřích a oznamoval: „Pan Farr.“

Stephen Farr vstoupil s jistou nervozitou, kterou se pokusel zakrýt sebejistým vystupováním. Zeptal se — a na okamžik byl jeho jihoafrický akcent zřetelnější než jindy: „Pan Lee?“

„Rád vás poznávám. Tak vy jste syn starého Eba?“

Stephen Farr se zatvářil skromně: „Moje první návštěva ve staré vlasti. Otec mi vždycky připomínal, abych vás vyhledal, jestli sem někdy pojedu.“

„Velmi správně.“ Stařec se rozhlédl kolem sebe. „Tohle je má vnučka, Pilar Estravados.“

„Velice mě těší,“ odříkala Pilar vychovaně.

Stephen Farr si s obdivem pomyslel:

Liška jedna malá. Je překvapená, že mě tu vidí, ale ani brvou nehne!

Důrazně jí odpověděl: „Velmi mě těší, že vás poznávám, miss Estravados.“

Simeon Lee řekl: „Posaďte se a povězte mi něco o sobě. Přijel jste do Anglie na delší dobu?“

„No, nebudu přece pospíchat, když už jsem jednou tady!“

Zasmál se a zvrátil hlavu dozadu.

Simeon Lee opáčil: „Docela správně. Musíte u nás na čas zůstat.“

„To by nešlo, pane Lee. Nemohu sem jen tak vpadnout. Vždyť za dva dny jsou Vánoce.“

„Musíte strávit Vánoce s námi — pokud ovšem nemáte jiné plány.“

„To zrovna nemám, ale nerad bych —“

Simeon ho přerušil: „Takže ujednáno.“ Obrátil se. „Pilar?“

„Ano, dědečku.“

„Běž a pověz Lydie, že budeme mít dalšího hosta. Požádej ji, aby přišla sem nahoru.“

Pilar opustila pokoj. Stephen se po ní ohlédl, což Simeon zaznamenal s náležitým pobavením.

Zeptal se: „Přijíždíte rovnou z Afriky?“

„Víceméně ano.“

Dali se do hovoru o Jižní Africe.

Lydie se objevila po několika minutách.

Simeon jí oznámil: „Toto je Stephen Farr, syn mého přítele a partnera Ebenezera Farra. Pokud se pro něho najde volný pokoj, zůstane u nás na Vánoce.“

Lydie se usmála.

„To je samozřejmé.“ Zevnějšek nového návštěvníka ji upoutal — jeho bronzově opálená tvář, modré oči a mírně zakloněná hlava.

„To je má snacha,“ představil ji Simeon.

Stephen začal: „Je mi to trapné — takhle vtrhnout do domu.“

„Jsi jako jeden z rodiny, chlapče,“ prohlásil Simeon. „Chci, aby ses tu cítil jako doma.“

„Jste až příliš laskav, pane Lee.“

Pilar se vrátila do pokoje. Posadila se tiše ke krbu a znova se chopila svého vějíře. Seděla s upejpavým výrazem ve skloněné tváři a ovívala se, otáčejíc zvolna zápěstím sem a tam.

KAPITOLA 3

24. prosince

I

„Ty doopravdy chceš, abych zůstal, otče?“ zeptal se Harry. Pohodil hlavou. „Je to píchání do vosího hnízda, zdá se mi.“

„Co tím chceš říct?“ utrl se Simeon.

„Můj bratříček Alfred,“ řekl Harry. „Dá-li se to tak nazvat, moje přítomnost je mu velice proti srsti.“

„Čerta starého!“ vyštěkl Simeon. „V tomto domě jsem pánem já.“

„Budiž, ale řekl bych, že jsi na Alfredovi taky závislý. Nechci do toho sice šťourat —“

„Uděláš, co ti říkám,“ štěkl na něho znova otec.

Harry zívnuł.

„Nemám ponětí, jak vydržím takový domácí život. Náramná dřina pro člověka, který ustavičně jenom lítal po světě.“

„Měl by ses oženit a usadit.“

„A koho bych si tak měl vzít? Škoda, že se člověk nemůže oženit s vlastní neterí. Tahleta mladá Pilar, to je ďábelská kráska.“

„To ti, jak vidím, neuniklo.“

„Když už je řeč o ženění, vypadá to, že náš tlouštík George se do toho jaksepatří obul. Co je zač, ta jeho žena?“

Simeon pokrčil rameny.

„Jak to mám vědět? Hádám, že na ni narazil někde na módní přehlídce. Ona tvrdí, že její otec byl námořním důstojníkem ve výslužbě.“

„Spíš nějaký prachobyčejný mariňák. George se dostane do maléru, jestli si nedá pozor.“

„George,“ pravil Simeon Lee, „je pitomec.“

„Proč si ho vzala — pro peníze?“

Simeon pokrčil rameny.

Harry se otázal: „Takže s Alfredem to vyjednáš?“

„To brzy uvidíš,“ řekl Simeon zlověstně.

Zlehka se dotkl zvonku, který stál poblíž na stolku.

Horbury se objevil okamžitě. Simeon ho požádal:

„Zavolej pana Alfreda.“

Horbury se vzdálil a Harry zvolna protáhl:

„Tenhle chlapík poslouchá za dveřmi!“

Simeon potřásl hlavou.

„Dost možná.“

Alfred vpadl do pokoje. Když uviděl bratra, ve tváři mu zašubalo. Aniž mu však věnoval další pozornost, horlivě se zeptal:

„Potřeboval jsi se mnou mluvit, otče?“

„Ano, posad' se. Právě jsem uvažoval o tom, že teď musíme věci trošku jinak uspořádat, když tu budou bydlet další dva lidé.“

„Dva?“

„Samosebou Pilar, ta tu bude mít nový domov. A Harry je zpátky doma nadobro.“

„Harry tu bude bydlet?“

„A proč ne, hochu?“ optal se Harry.

Alfred se k němu střelhbitě obrátil.

„Řekl bych, že nejlíp bys to měl vědět ty sám!“

„No, je mi líto — nevím.“

„Po tom všem, co se stalo? Jak ses choval? A ten skandál —“

Harry ledabyle mávl rukou.

„To už je dávno pasé, kamaráde.“

„K otci ses zachoval ohavně — vzhledem k tomu, co všechno pro tebe udělal.“

„Koukni, Alfred, tak mě napadá, že tohle je otcova starost, a ne tvoje. Jestli on je svolný mi odpustit a zapomenout —“

„Jsem ochoten mu odpustit,“ řekl Simeon. „Harry je koneckonců taky můj syn, Alfred.“

„Ano, ale — já jsem proti tomu — kvůli tobě, otče.“

„Harry tu bydlet bude! Je to moje přání!“ Simeon jemně položil ruku Harrymu na rameno. „Mám Harryho moc rád.“

Alfred vyskočil a vypotácel se z pokoje, v obličeji celý bílý. Harry rovněž vstal a se smíchem ho následoval.

Simeon seděl a chechtal se sám pro sebe. Pak se zarazil a rozhlédl se. „Kdo je to tady, k čertu? Á, to jsi ty, Horbury. Co se tu plížíš tak potichu?“

„Prosím za prominutí, pane.“

„No dobře, dobře. Poslyš, mám pro tebe úkol. Chci, aby sem ostatní po obědě přišli. Všichni.“

„Ano, pane.“

„A ještě něco. Až budou přicházet, půjdeš s nimi. Jakmile budete v půli chodby, *zyýšíš hlas tak, abych to slyšel*. Říkat přitom můžeš cokoliv. Rozuměl jsi?“

„Jistěže, pane.“

Horbury se vytratil. Dole pak prohodil k Tressilianovi:

„Jestli chcete něco vědět, letos teda *budou* veselý Vánoce.“

Tressilian se na něho zhurta obořil: „Co tím chceš říct?“

„Jen počkejte a uvidíte, pane Tressilian. Dnes je Štědrej den, ale co se týče ducha Vánoc — kde nic, tu nic!“

II

Chystali se vstoupit do pokoje, ale mezi dveřmi zaváhali. Simeon zrovna telefonoval. Máchl rukou směrem k nim.

„Posaďte se všichni. Za minutku jsem hotov.“

Pokračoval v hovoru. „Je tam Charlton, Hodkins & Bruce? To jste vy, Charlton? Tady Simeon Lee. Ano, ano... Ne. chci vás požádat, abyste pro mne vypracoval novou závěť... ovšem, od té poslední už je to nějaký čas... Změnily se okolnosti... Ne, ne, nespěchejte. Nač si kazit Vánoce. Řekněme na Štěpána nebo den nato. Stavte se tu, já vám řeknu, co chci změnit. Ne, všechno je v pořádku, rozhodně se ještě nechystám umřít!“

Zavěsil a rozhlédl se po svých osmi příbuzných. Uchechl se:

„Vypadáte všichni nějak zachmuřeně. Copak je to s vámi?“

Alfred začal: „Poslal jsi pro nás...“

Simeon je spěšně uklidňoval: „To nic, to nic, nic zvláštního se neděje. Vy jste to měli za rodinnou radu? Ne, ne, jen jsem dnes nějak unavený, toť vše. Aspoň sem nemusíte chodit po večeri, půjdu si hned lehnout. Chci si řádně odpočinout na zítřek.“

Zašklebil se na ně.

George horlivě přítakal:

„Samozřejmě... samozřejmě...“

Simeon nahlas rozvažoval: „Vánoce jsou velkolepý vynález. Povzbuzují smysl pro rodinu. Copak o tom soudíš, Magdaleno, má milá?“

Magdalena nadskočila. Překvapením otevřela svá hloupoučká ústa a stejně rychle je zavřela. „Ach — ano, *určitě!*“

Simeon pokračoval: „Počkejme, ty jsi žila s námořním důstojníkem ve výslužbě, že —“ odmlčel se „— se svým *otcem*. Myslím, že Vánoc sis nijak zvlášť neužila. K tomu je třeba velká rodina!“

„Ano — ano, to je pravda.“

Simeonův zrak spočinul na tváři vedle ní.

„Nerad v této době mluvím o nepříjemnostech, Georgi, ale víš, nejspíš ti budu muset zkrátit apanáž. Teď mě to tu bude stát víc peněz.“

George zrudl jako krocan.

„Ale otče, to přece nemůžeš udělat!“ Simeon se měkce zeptal: „Že nemůžu?“

„Už tak mám hrozný výdaje. Hrozný. Nevim, jak s tím vyjdu. Musím nanejvýš šetřit!“

„Tak ať se trochu snaží tvoje žena! To ženy umějí. Ušetří i tam, kde by to muže ani ve snu nenapadlo. Pokud jsou rozumné, samy si ušijí něco na sebe. Pamatuji se, jak se jehlou a nití uměla ohánět moje žena. A když uvážím, jak hloupá byla —“ David vyskočil. Otec k němu promluvil: „Sedni si, chlapče. Ještě tu něco převrhneš.“

„Moje matka —“

„Tvoje matka měla rozumu asi jako slepice. A mám takový dojem, že to po ní zdědily taky její děti.“ Najednou se zprudka napřimil. Na tvářích mu vyskočil ruměnec. Zaječel na ně: „Žádný nestojíte za zlámanou grešli! Je mi z vás nanic! Ani jeden pořádný *muž!* Jste slaboši — hotová banda nedochůdčat! Pilar vydá za víc než kdokoliv z vás! Přisahám při nebesích, že někde ve světě mám syna lepšího, než jste vy, třebas nemanželského!“

„Tak dost, otče, to stačí,“ vykřikl Harry.

Vyskočil a jeho obvykle veselá tvář se mračila.

Simeon vyštěkl: „To platí i o *tobě*! Co tys kdy dokázal? Škemrat o peníze ze všech koutů světa! Je mi z vás všech špatně! Zmizte!“

Opřel se v lenošce a ztěžka oddychoval. Pomalu, jeden po druhém, se vytráceli z pokoje. George byl rudý vzteky. Magdalena vypadala polekaně. David byl bledý a roztrěsený. Harry vyrazil z pokoje jako uragán. Alfred se motal jako ve snách. Lydie ho následovala s hlavou hrdě vztyčenou. Jediná Hilda se zastavila mezi dveřmi a pak se pomalu vrátila.

Stála tiše nad ním a když Simeon otevřel oči a uviděl ji, lekl se. V jejím pevném a klidném postoji bylo něco znepokojivého. Podrážděně vyštěkl: „No co je?“

„Když přišel váš dopis, uvěřila jsem tomu, co jste psal — že chcete mít svou rodinu o svátcích kolem sebe. A kvůli tomu jsem přesvědčila Davida, aby sem přijel.“

Simeon opáčil: „No a?“

Hilda rozvážně pokračovala: „Opravdu jste chtěl mít rodinu kolem sebe — ale jen proto, abyste je mezi sebou rozeštal, nemám pravdu? Bože můj, vy tedy máte nápady, jak se bavit!“

Simeon se uchechtl: „Vždycky jsem měl kapku zvláštní smysl pro humor. Nečekám, že to ocení někdo jiný. Je to zábava pro *mě*!“

Mlčky se na něj dívala a Simeon Lee pocítil nejasnou obavu. Vyštěkl:

„Nač myslíte?“

Váhavě odpověděla: „Bojím se...“

„Bojíte se — mě?“

Hilda řekla: „Vás ne, bojím se — o vás!“

Otočila se a kráčela pryč pomalu a důstojně jako soudce, jenž vyslovil závěrečný rozsudek...

Simeon zůstal sedět a civěl na dveře.

Pak se zvedl na nohy a šoural se k sejfů. Brblal si pro sebe: „Musíme se podívat na naše drahoušky.“

III

Zvonek se ozval kolem tři čtvrtě na osm.

Tressilian šel otevřít. Pak se vrátil do přípravný, kde našel Horburyho, jak zvedá z podnosu šálky na kávu a zevrubně si je prohlíží.

„Kdo to byl?“ zeptal se Horbury.

„Policejní inspektor Sugden — dávej přece pozor, co děláš!“

Jeden z šálků upadl Horburymu na zem a rozbil se.

„Podívej se na tu spoušť,“ lamentoval Tressilian. „Jedenáct let je umývám a ani jeden jsem za tu dobu nerozbil! Strkáš ruce, kam nemáš, a jak to dopadlo!“

„Je mi to moc líto, pane Tressilian, opravdu,“ omlouval se Horbury. Na obličeji mu vyrazily krůpěje potu. „Nevím, jak se to mohlo stát. Říkal jste, že to byl policejní inspektor?“

„Ano — pan Sugden.“

Sluha si olízl bledé rty.

„A — co chtěl?“

„Příspěvek pro policejní sirotky.“

„A tak!“ Sluha se narovnal. Daleko přirozenějším tónem pokračoval:

„A dostal něco?“

„Vzal jsem knihu nahoru starému pánovi, ten si ho nechal zavolat a já jsem přichystal na stolek sherry.“

„O Vánocích je to tu samá žebrota,“ řekl Horbury. „Starý je štědrý, to se musí nechat, i když jinak má své mouchy.“

Tressilian důstojně prohlásil:

„Pan Lee byl odjakživa velkorysý gentleman.“

Horbury přikývl.

„To je na něm nakonec to nejlepší! No, tak já už jdu.“

„Do kina?“

„Myslím, že jo. A díky, pane Tressilian!“

Vyšel dveřmi, jež vedly do haly pro služebnictvo.

Tressilian pohlédl na nástěnné hodiny.

Odešel do jídelny a prostřel ubrousky.

Pak se ujistil, že vše je tak, jak má být, a udeřil na gong v hale.

Sotva gong odezněl, objevil se na schodech policejní inspektor. Inspektor Sugden byl statný, pohledný muž. Měl na sobě tmavomodrou přiléhavou uniformu a z jeho pohybu čísela důležitost.

Přátelsky prohodil: „Dnes bude mrznout, počítám. To je dobře, poslední dobou bylo až moc sychravo.“

Tressilian potřásl hlavou:

„Vlhko mi nedělá dobře na revma.“

Inspektor podotkl, že revma je nepříjemná záležitost, a Tressilian ho vyprovodil ke dveřím.

Starý vrchní sluha zasunul západku na dveřích a pomalým krokem se ubíral zpátky do haly. Rukou si unaveně přejel přes obličej a povzdychl si. Pak uviděl Lydii přicházet do jídelny a narovnal záda. George Lee sestupoval se schodů.

Tressilian byl připraven. Když Magdalena jako poslední vstoupila do jídelny, objevil se ve dveřích a oznámil:

„Podává se večeře.“

Tressilian byl svého druhu znalcem dámské módy. Vždy, když obcházel stůl s karafou v ruce, prohlížel a hodnotil šaty přítomných dam.

Paní Lydie byla oblečena do nových, černobíle květovaných tafetových šatů. Nápadný vzor, ale ona si ho mohla dovolit, na rozdíl od mnoha jiných. Paní Magdalena na sobě měla model, tím si byl jistý. Tahle róba musela stát hotové jmění. Nedovedl si představit, jak mohl být pan George ochotný platit takové věci! Pan George byl vždycky na peníze velice opatrný. A teď paní Hilda — milá paní, ale nemá nejmenší ponětí, jak se oblékat. Na její postavu by se nejlépe hodil prostý černý samet. Květovaný samet, a ještě ke všemu karmínový, to rozhodně nebyl dobrý nápad. A slečna Pilar, ta na sobě může mít cokoli, se svou postavou a vlasy bude krásná vždycky. Ačkoliv zrovna tyhle šaty jsou nějaký laciný hadřík. Však pan Lee na to už dohlédne! Ta ho vzala pěkně za srdce. Je to vždycky stejná historie, když muž zestárne! Krasavice si s ním může dělat, co si zamane!

„Bílé rýnské, nebo klaret?“ uctivě šeptl Magdaleně do ucha. Koutkem oka zahlédl, jak Walter, komorník, přináší zeleninu dřív než omáčku — už zase!

Tressilian roznášel suflé. Teď, když už nedumal o dámských róbách ani o Walterovi, uvědomil si, že jsou dnes všichni jaksi zamlklí. Tedy, ne tak docela: pan Harry toho namluvil za dva, ten ano. Ostatní mluvili také, ale nějak nuceně. Vypadali opravdu podivně.

Například pan Alfred na tom byl obzvlášť špatně. Jako by utrpěl šok nebo něco takového. Nepřítomně hleděl do talíře a nejedl. Jeho paní tím byla znepokojená, to bylo vidět. Po očku ho neustále pozo-

rovala, samosebou tak, aby si toho nevšiml. Pan George byl brunátný ve tváři a jídlo přímo hltal. Ten dostane jednoho dne infarkt, jestli si nedá pozor. Paní Magdalena vůbec nejedla — ale na odtučňovací kůru to přitom nevypadalo. Slečně Pilar určitě chutnalo — a jak ve seze rozprávěla s tím pánem z Jižní Afriky! Ten je do ní úplně blázen. Vypadalo to, že aspoň je nic netrápí!

Pan David? O toho si Tressilian dělal opravdu starost. Navlas se podobá své matce. Pořád vypadá tak mladě. Je ale nervózní — a zrovna teď převrhl svou sklenici.

Tressilian obratně vytíral rozlité víno. Byla to hotová spoušť. Ale David vůbec nevnímal, co se děje, jenom seděl a zíral do prázdna, bledý v obličeji.

To je tedy zvláštní — ty bledé obličeje — přesně tak vypadal Horbury v přípravně, když uslyšel o policejním inspektorovi... skoro jakoby —

Tressiliana vytrhl ze zamyšlení nepříjemný zvuk. Walterovi spadla hruška z mísy, kterou podával na stůl. Tihle sluhové jsou dnes k ničemu! Podle toho, jak chodí, by měli pracovat spíš ve stájích!

Obcházel a naléval portské. Pan Harry je dnes nějaký roztržitý. Bez ustání hledí na pana Alfreda. Ti dva se neměli nikdy rádi, ani jako děti. Samosebou, pan Harry byl otcovým miláčkem a pana Alfreda to velice trápilo. Pan Lee o pana Alfreda nikdy moc nedbal. Škoda, protože pan Alfred měl svého otce vždycky rád.

Paní Lydie vstala. Ladně prošla kolem stolu. Namouduši pěkné šaty, tenhle taft. A jak jí to sluší. Velmi půvabná dáma.

Zamířil do přípravny, zavřel za sebou dveře jídelny a nechal pány o samotě s jejich portským. Podnos s kávou vzal do salonu. Všechny čtyři dámy tu seděly tak nějak — nepohodlně, napadlo ho. Žádná nemluvila, kávu roznášel v naprostém tichu.

Znovu vyšel ven. Jak šel do přípravny, slyšel, jak se otevírají dveře jídelny. V nich se objevil David Lee a přes halu mířil do salonu.

Tressilian se vrátil do přípravny a tam vyplísnil Waltera. Ten si z toho ovšem vůbec nic nedělal!

Tressilian v přípravně osaměl a unaveně sklesl na židli.

Cítil se bídně. Štědrý večer, a přitom všechno to napětí a nervozita... Pranic se mu to nezamlouvalo!

Opět se s námahou zvedl. Zašel do salonu a posbíral šálky od kávy. Místnost byla prázdná až na Lydii, jež stála u okna a zpod závěsu hleděla ven do tmy.

Z vedlejšího pokoje se ozýval klavír.

Pan David hrál. Ale pročpak hraje Pochod mrtvých, podivil se Tressilian. Hrál totiž přesně tohle. Ach, nic dnes nejde tak, jak by mělo!

Pomalu se halou vrátil do přípravný.

A vtom se nad jeho hlavou rozlehl neslýchaný rachot: rozbíjení porcelánu, kácení nábytku, praskot a hrozné rány.

„Můj ty bože!“ pomyslel si Tressilian. „Co to náš pán vyvádí? Co se to tam nahoře děje?“

A pak se náhle ozval příšerný křik, výrazný a drásavý — hrůzostrašné nářikavé kvílení, které odumřelo v přidušeném zabublání.

Tressilian zůstal na okamžik jako omráčený, pak vyběhl do haly a širokým schodištěm nahoru. Ostatní pospíchali s ním. Křik museli slyšet po celém domě.

Vyběhli na vrchol schodiště, zahnuuli kolem výklenku, v jehož tajemném šeru se ukrývalo bělostné sousoší, a pak dlouhou chodbou dál až ke dveřím Simeona Leea. Pan Farr a paní Hilda už tam byli. Ona se opírala o zed' a on cloumal klikou ze všech sil.

„Dveře jsou zamčené,“ opakoval stále. „Dveře jsou zamčené!“

Harry Lee se prodral dopředu, odstrčil ho a začal lomcovat klikou a bouchat do dveří.

„Otče,“ křičel. „Otče, otevři, pusť nás dovnitř!“

Zvedl ruku a v nastalém tichu všichni naslouchali. Nic se však neozývalo. Z pokoje nevyšel ani hlásek.

Kdosi zvonil u předního vchodu, ale nevěnovali tomu pozornost. Stephen Farr řekl:

„Musíme vyrazit dveře. Je to jediná možnost.“

Harry řekl: „To bude problém. Jsou to těžké dveře. Jdeme na to, Alfrede.“

Naráželi do dveří a opírali se do nich, seč mohli. Pak objevili dubovou lavici a tu použili jako beranidlo. Nakonec dveře povolily. Vytrhly se z pantů a s rachotem vypadly z veřejí na podlahu pokoje.

Okamžik stáli bezradně v hloučku a nahlíželi dovnitř. Pohled, jaký se jejich zraku naskytl, nikdo z nich jakživ nezapomene...

Zjevně se tu odehrál zuřivý zápas. Těžké kusy nábytku byly převrácené. Velké porcelánové vázy skončily na podlaze, roztržštěné na kusy. A před sálajícím krbem, uprostřed předložky, ležel Simeon Lee v ohromné kaluži krve... Krev byla všude. Vypadalo to tu jako na jatkách.

Ozval se dlouhý zděšený vzdech a pak promluvíly dva hlasy. Snad je to zvláštní, ale byly to dva citáty.

David Lee řekl:

„Boží mlýny melou pomalu...“

Lydie roztřeseně šeptala:

„Kdo by si to byl pomyslíl, že ten stařec má v sobě tolik krve?...“

IV

Inspektor Sugden zvonil třikrát. Nakonec v zoufalství popadl klepadlo a bušil do dveří.

Konečně mu otevřel vyděšený Walter.

„Och —“ Napětí v jeho tváři v mžiku povolilo. „Právě jsem volal na policii.“

„A pročpak?“ ptal se inspektor přísně. „Co se tady děje?“

Walter zašeptal:

„Starý pan Lee. Někdo ho *oddělal*...“

Inspektor ho odstrčil a pádil nahoru po schodech. Vstoupil do pokoje, aniž si ho kdo povšiml. Jak vcházel, zahlédl, jak se Pilar shýbá a zvedá cosi z podlahy. David Lee stál a rukama si zakrýval oči.

Všiml si, že ostatní se shlukli do malého hloučku. Alfred Lee osaměle postával u těla svého otce. Shlížel na něho, z jeho tváře vyprchal veškerý výraz.

George Lee vykládal důležitě:

„Na nic se nesmí sahat — pamatujte si — na nic, dokud nepřijede policie. Je to naprosto nezbytné!“

„Dovolíte,“ ozval se Sugden.

Jemně se prodíral skupinkou dopředu.

Alfred Lee ho poznal.

„Ach, to jste vy, inspektore. Jste tu velice rychle.“

„Ano, pane Lee.“ Inspektor Sugden neztrácel čas vysvětlováním. „Co se tu stalo?“

„Můj otec,“ řekl Alfred Lee, „někdo ho zabil — *zavraždil*...“

Hlas se mu zlomil.

Magdalena začala hystericky vzlykat.

Inspektor Sugden si rázně zjednal ticho a autoritativně je požádal:

„Byli byste všichni tak laskavi a opustili tuto místnost kromě pana Alfreda — a pana George, prosím?“

Poněkud neochotně se ubírali ke dveřím. Inspektor zničehonic zastavil Pilar.

„Promiňte, slečno,“ obrátil se k ní zdvořile. „Na nic se tu nesmí sahat.“

Beze slova na něho zírala. Stephen Farr se podrážděně ozval:

„To je přece samozřejmé. To ona dobře ví.“

Inspektor stejně zdvořile pokračoval: „Vy jste před chvílí našla něco na podlaze?“

Pilar rozšířila oči údivem: „*Já?*“

Inspektor byl stále stejně zdvořilý, jen hlas měl o něco ostřejší.

„Ano, viděl jsem vás...“

„Ooch!“

„Takže mi to odevzdáte, prosím. Právě to držíte v ruce.“

Pilar pomalu natáhla dlaň. Ležel v ní malý kousek gumy a drobný dřevěný kolíček. Inspektor oba předměty vzal, vložil je do obálky a strčil ji do náprsní kapsy. „Děkuji vám.“

Obrátil se. Stephenovy oči v tu chvíli vyjadřovaly užaslý respekt. Jako by byl předtím rozložitého inspektora špatně odhadl.

Všichni vyšli pomalu ven z pokoje. Za jejich zády se ozývalo úředním tónem:

„A nyní, když dovolíte...“

V

„Není nad poctivý oheň,“ pravil vrchní komisař Johnson, přihodil do krbu další poleno a přisunul se blíž k sálajícímu teplu. „Poslužte si,“ dodal a přátelsky pokynul směrem k podnosu s nápoji, jenž stál na stolku u hostova lokte.

Návštěvník zdvořilým gestem odmítl. Také on opatrně popostrčil své křeslo k praskajícím polenům; byl však toho názoru, že ani opékání chodidel, připomínající středověké mučení, není s to zahnat ledový průvan v zátylku.

Vrchní komisař Johnson, policejní náčelník pro Middleshirské hrabství, mohl svůj sálající krb vynášet až do nebe, Hercule Poirot však byl skálopevně přesvědčen, že ústřední topení jej předčí v každém směru.

„To bylo něco, ten Cartwrightův případ,“ rozpomínal se hostitel. „Úžasný člověk! Okouzlující způsoby. Jak ten si nás uměl omotat kolem prstu, když sem s vámi tehdy přišel!“

Potřásl hlavou.

„Něco takového už sotva zažijeme. Otrava nikotinem je, naštěstí, velice vzácná.“

„Bývaly časy, kdy jakákoli vražda jedem byla považována za velmi neanglickou,“ prohodil Poirot. „Výmysl ciziny! Nefér hra!“

„Je neuvěřitelné, že tomu tak opravdu bylo,“ řekl vrchní komisař. „Teď je tolik otrav arzenikem — daleko víc, než kdo mohl kdy tušit.“

„To je možné, ano.“

„Taková otrava bývá zapeklitý případ,“ pokračoval Johnson. „Konflikt rozdílných diagnóz — a doktoři jsou vždycky tak opatrní na to, co říkají. Vzít takovou věc k soudu je často problém. Ne, když už to má být vražda (nebesa necht' mi odpustí!), tak ať je to pořádná vražda jaksepatří. Žádné pochybnosti o příčině smrti.“

Poirot pokýval hlavou.

„Čistý průstřel, proříznuté hrdlo, roztříštěná lebka? To jsou vaše oblíbené?“

„Hmhm, nač to nazývat takhle, milý příteli. Leda to budí dojem, že se mi vraždy líbí! Kéž bych mohl doufat, že mě už žádná nečeká.“

Mimochodem, během vaší zdejší návštěvy bychom měli mít celkem klid.“

Poirot začal skromně:

„Moje skvělá pověst —“

Ale Johnson dál rozkládal:

„Máme čas vánoční. Všude pokoj, dobrá vůle — a tyhlety věci. Dobrá vůle, kam se člověk podívá.“

Hercule Poirot se opřel v křesle a spojil špičky prstů. Zamyšleně pozoroval svého hostitele.

Tiše se otázel: „Myslíte si tedy, že spáchání zločinu o Vánocích je nepravděpodobné?“

„Přesně tak.“

„A pročpak si to myslíte?“

„Proč?“ Vrchního komisaře to poněkud vyvedlo z míry. „No, jak říkám, všude panuje vánoční pohoda a dobrá nálada a tak všelijak podobně.“

Hercule Poirot zamumlal:

„Angličané jsou tak sentimentální!“

Johnson se ohradil: „A proč by ne? Co když jsme opravdu staromódní a máme rádi tradice a svátky? Co je na tom špatného?“

„Není na tom nic špatného. Je to naopak velmi milé. Ale uvažte *fakta*. Řekl jste, že Vánoce jsou časem dobré nálady. To přece znamená spoustu jídla a pití. To znamená přímo přejídání! A s přejídáním přijdou zažívací potíže! A se zažívacími potížemi přijde podrážděnost!“

„Zločiny,“ prohlásil vrchní komisař Johnson, „se nepáchají z podrážděnosti.“

„Tím bych si nebyl tak jist! A uvažte další věc. Vánoce jsou časem klidu a míru. ‚Tak to má být‘, jak tady říkáte. Staré spory jsou zapomenuty. Ti, kdo byli ve sporu, se zase udobří, i když jen na krátkou chvíli.“

Johnson přikývl.

„Zakopat válečnou sekýru, tak je to dobře.“

Poirot dál rozvíjel svou myšlenku.

„A rodiny, jež byly odloučené po celý rok, se opět sejdou. Musíte připustit, příteli, že v takové situaci se objeví spousta napětí. Lidé,

kteří nejsou zrovna přívětivě naladěni, se ze všech sil snaží, aby tak vypadali! Vánoce jsou tedy také časem přetvářky, přetvářky chvályhodné, která je *pour le bon motif, c'est entendu*, ale přec jen přetvářky!“

„No, nevím, jestli bych to tak mohl nazvat,“ zapochyboval vrchní komisař Johnson.

„Ovšem, ovšem. Jsem to já, kdo to tak vidí, nikoli vy. Chci jen ukázat, že za takových okolností — psychické napětí, fyzická malátnost — je vcelku pravděpodobné, že původně vlažné spory a vády se náhle změní v cosi daleko vážnějšího. Předstíráte-li, že jste laskavější a velkorysejší, než je tomu doopravdy, výsledkem nejspíše bude, že dříve či později se zachováte jako naprosto bezcitný, protivný a nepříjemný člověk! Nedáte-li přirozenému chování volný průběh, *mon ami*, jednou zábrana povolí a nastane katastrofa!“

Vrchní komisař na něho hleděl nanejvýš pochybovačně.

„Nikdy nevím, kdy mluvíte vážně a kdy si ze mě utahujete,“ zabručel.

Poirot se na něho usmál.

„Byl to jen žert, ujišťuji vás! A přece je pravda v tom, co říkám — nepřirozené podmínky jen posilují přirozené reakce.“

Do místnosti vstoupil sluha. „Inspektor Sugden telefonuje, pane.“

„Dobře, už jdu.“

Johnson se s omluvou odebral k telefonu. Vrátil se asi za tři minuty. Byl velice vážný a rozrušený.

„Zatracená práce! Vražda! A ještě ke všemu na Štědrý večer!“

Poirot vytáhl obočí.

„Víte jistě, že je to tak — chci říci, je jisté, že se jedná o vraždu?“

„Žádná jiná možnost tu není! Naprosto jasný případ. Je to vražda — a jak brutální!“

„Kdo je oběť?“

„Starý Simeon Lee. Jeden z nejbohatších lidí v kraji! Zbohatl v Jižní Africe. Zlato — ne, myslím, že to byly diamanty. Vložil neuvěřitelné jmění do výroby jakési součástky důlního zařízení. Byl to jeho

vlastní vynález, tuším. Každopádně se mu to bohatě vyplatilo! Říkalo se, že má víc než dva miliony liber.“

Poirot se ptal: „Takže oblíbený člověk, je to tak?“

Johnson řekl zvolna:

„Nemyslím, že byl nějak zvlášť oblíbený. Byl to divný chlapík. Poslední léta byl víceméně nemohoucí. Sám toho o něm moc nevím. Ale každopádně to byl jeden z vlivných lidí zdejšího hrabství.“

„Takže tento případ zřejmě vyvolá hodně rozruchu?“

„Ano. Musím se do Longdale dostat co nejrychleji.“

Pohlédl na svého hosta a zaváhal. Poirot odpověděl na jeho nevyslovenou otázku:

„Přišlo by vám vhod, kdybych jel s vámi?“

Johnson v rozpacích řekl:

„Je mi tolik trapné žádat to od vás. Ale víte, jak to chodí! Inspektor Sugden je dobrý policista, cožpak o to, je vytrvalý a pečlivý — ale — zkrátka, úplně postrádá představivost. Takže bych rád, když jste tady, využil vašich zkušeností.“

Ke konci své řeči omluvně zaváhal, ale Poirot spěšně odpověděl.

„Bude mi potěšením. Můžete se spolehnout, že vám budu nápomocen, jak jen to bude možné. Nesmíme ale zranit city vašeho inspektora. Bude to jeho případ — nikoli můj. Budu jen neoficiálním poradcem.“

Vrchní komisař s vděčností prohlásil: „Jste dobrý přítel, Poirote.“

S těmito slovy chvály se oba muži zvedli a vyšli ven.

VI

Dveře otevřel strážník, který jim zasalutoval na pozdrav. Za jeho zády se k nim halou blížil inspektor Sugden:

„Jsem rád, že jste tady, pane. Mohli bychom zajít semhle vlevo — do pracovny pana Leea? Rád bych vám to ve stručnosti přiblížil. Celá ta záležitost je dosti neobvyklá.“

Uvedl je do malé místnosti po levé straně haly.

Byl tu telefon a velký pracovní stůl posetý papíry. Stěny byly kolem dokola lemovány knihami.

Policejní náčelník řekl: „Sugdene, toto je pan Hercule Poirot. Myslím, že už jste o něm slyšel. Náhodou u mne právě pobývá. Inspektor Sugden.“

Poirot se maličko uklonil a zahleděl se na svůj protějšek. Před sebou měl vysokého ramenatého muže s vojáckým držením těla, orlím nosem a hranatými čelistmi, který se pyšnil ohromným, kaštanově hnědým knírem. Sugden na Poirota hleděl upřeně a zkoumavě. Hercule Poirot hleděl upřeně a zkoumavě na knír inspektora Sugdena. Zdálo se, že nádhera toho kníru Poirota fascinuje.

Inspektor promluvil:

„Samozřejmě jsem o vás už slyšel. Před několika lety jste v těchto končinách byl, pokud se dobře pamatuji. Vražda sira Bartholomewa Strangea. Otrava nikotinem. Není to můj okrsek, ale samozřejmě jsem všechno sledoval.“

Vrchní komisař Johnson se netrpělivě ozval:

„Tak, Sugdene, nyní nám sdělte fakta. Jasná vražda, říkáte.“

„Ano, pane, žádné pochybnosti — vražda jak z čítanky. Pan Lee měl proříznuté hrdlo — podle doktora byla zasažena krční tepna. Ale v celé té věci je něco divného.“

„Myslíte —?“

„Rád bych, abyste si to celé napřed poslechl, pane. Okolnosti jsou následující: dnes odpoledne kolem páté mi pan Lee telefonoval na policejní stanici v Addlesfieldu. Měl v telefonu nějak nezvyklý hlas — žádal mě, abych k němu zašel dnes večer v osm hodin — ten čas zvláště zdůrazňoval. Také po mně chtěl, abych sluhovi u dveří řekl, že vybírám příspěvky pro policejní charitu.“

Vrchní komisař prudce vzhlédl:

„Chtěl mít nějakou záminku, aby vás dostal do domu?“

„Ano, pane. No, pan Lee je důležitá osoba, a tak jsem na jeho žádost přistoupil. Byl jsem tu něco před osmou a ohlásil jsem, že vybírám peníze na policejní sirotčinec. Sluha odešel a po chvíli se vrátil s tím, že pan Lee mě přijme. Nato mě uvedl do pokoje pana Leea, který je v prvním patře přímo nad jídelnou.“

Inspektor Sugden se odmlčel, nabral dech a svým prkenným způsobem pokračoval v hlášení:

„Pan Lee seděl v lenošce u krbu. Oblečen byl v županu. Když sluha odešel a zavřel za sebou dveře, pan Lee mě požádal, abych si k němu přisedl. Pak začal trochu váhavě vysvětlovat, že by chtěl ohlásit vloupání. Zeptal jsem se, co se ztratilo. Odpověděl, že má důvod se domnívat, že jeho diamanty (nebroušené, jak myslím říkal) v hodnotě několika tisíc liber byly ukradeny z jeho vlastního sejfu.“

„Cože, diamanty?“ To vrchního komisaře překvapilo.

„Ano, pane. Položil jsem mu pár rutinních otázek, ale odpovídal nejistě a dosti všeobecně. Nakonec prohlásil: ‚Pochopte, inspektore, mohu se v té věci mýlit.‘ Řekl jsem: ‚Nerozumím vám, pane. Buď ty diamanty chybí, nebo nechybí — jedno nebo druhé.‘ Odpověděl: ‚Diamanty jsou najisto pryč, ale je taky možné, inspektore, že to byl jen takový svérázný žert.‘ Tedy, tohle se mi zdálo kapku divné, ale neřekl jsem na to nic. Pokračoval: ‚Je těžké vám to pořádně vysvětlit, ale věc se má asi tak: jak já to vidím, ty kameny by mohly mít jen dvě osoby. Jedna z nich by byla schopna vzít je v žertu. Jestli je vzala ta druhá, pak to najisto byla krádež.‘ Zeptal jsem se ho: ‚Co přesně chcete, abych udělal, pane?‘ Rychle opáčil: ‚Rád bych, inspektore, abyste se sem vrátil asi tak za hodinu — ne, později — řekněme v devět patnáct. Tou dobou vám budu moci s jistotou říci, jestli to byla krádež, nebo ne.‘ Byl jsem z toho trochu vedle, ale souhlasil jsem a pak jsem odešel.“

Vrchní komisař to komentoval:

„Nezvyklé — náramně nezvyklé. Co na to říkáte, Poirote?“

„Smím se zeptat, inspektore, k jakému závěru jste došel vy sám?“

Inspektor si hladil čelist. Volil obezřetně slova:

„Napadaly mě nejrůznější teorie, ale vcelku bych to viděl následovně. Nějaký žert tu nepřichází v úvahu. Diamanty byly jednoduše ukradeny. Ale starý pán si nebyl jistý, kdo to udělal. Myslím, že měl pravdu, když se domníval, že to byli pouze jeden či dva lidé — a jedním z nich byl sluha a ten druhý byl *členem rodiny*.“

Poirot uznale pokýval hlavou.

„*Très bien*. Ano, to by velmi dobře vysvětlovalo jeho přístup.“

„Proto ta jeho snaha, abych se sem později opět vrátil. Mezitím měl v úmyslu promluvit si s nimi. Chtěl jim říci, že už celou věc

oznámil policii, ale pokud bude chyba bez průtahů napravena, na celou věc je ochoten zapomenout.“

Vrchní komisař řekl:

„A kdyby podezřelý nezareagoval?“

„V tom případě by pan Lee svěřil vyšetřování do našich rukou.“

Vrchní komisař Johnson se mračil a kroutil konečky svého kníru. Namítl:

„Proč by tohle nemohl udělat *před tím*, než zavolal vás?“

„Ne, ne, pane.“ Inspektor potřásl hlavou. „Podívejte, kdyby to udělal takhle, vypadalo by to jenom jako trik. Nebylo by to ani zpola tak přesvědčivé. Dotyčná osoba by si byla mohla říct, že starý pán jistě nezavolá policii, ať už podezírá koho chce! Ale pan Lee nejspíš řekl: *‘Už jsem mluvil s policií, inspektor právě odešel.’* A jestli se na to zloděj zeptal starého sluhy, ten to potvrdil: *‘Ano, inspektor tu byl zrovna před večeří.’* Pak teprve by byl zloděj přesvědčen, že to starý pan Lee myslí vážně a je na něm, aby diamanty pěkně vyklopil zpátky.“

„Hm, ano, to zní pravděpodobně,“ řekl vrchní komisař Johnson.

„Máte ponětí, Sugdene, který z členů rodiny by to mohl být?“

„Ne, pane.“

„Vůbec žádné vodítko?“

„Žádné.“

Johnson potřásl hlavou:

„Tak pokračujte.“

Inspektor Sugden znova nasadil svůj úřední tón.

„Vrátil jsem se k domu přesně v devět patnáct, pane. Zrovna když jsem se chystal zazvonit u předních dveří, uslyšel jsem zevnitř výkřik — a pak zmatené volání a všeobecné pozdvižení. Několikrát jsem zvonil a bušil klepadlem. Trvalo jim aspoň tři čtyři minuty, než přišli otevřít. Když pak komorník konečně přišel, hned jsem viděl, že se stalo něco vážného. Trásl se po celém těle a vypadal, že co nevidět omdlí. Zajíkal se a vypravil ze sebe, že pan Lee byl zavražděn. Pádil jsem nahoru. Pokoj pana Leea jsem našel ve stavu úplného chaosu. Musela se tam odehrát pořádná rvačka. Pan Lee ležel s proříznutým hrdlem na podlaze před krbem v obrovské kaluži krve.“

Vrchní komisař vybafl:

„Zřejmě to všechno nemohl způsobit sám?“ Sugden potřásl hlavou.

„Vyloučeno, pane. Za prvé, židle a stoly byly převrácené a porcelán rozbitý. A pak — nikde tam nebyl nůž nebo břitva, kterou byl zločin spáchán.“ Policejní náčelník pravil zamyšleně: „Ano, to vypadá přesvědčivě. Byl v té místnosti někdo?“

„Byla tam většina rodiny, pane. Postávali kolem.“

Vrchní komisař vyštěkl:

„Nějaké návrhy, Sugdene?“

Inspektor pomalu promluvil:

„To je těžké, pane. Jak mně se to jeví, musel to udělat některý z nich. Neumím si představit, jak by to mohl spáchat někdo zvenčí a pak se rychle dostat pryč.“

„Co okna? Otevřená nebo zavřená?“

„V pokoji jsou dvě okna, pane. Jedno bylo zavřené a zajištěné zevnitř. To druhé sice bylo pootevřené na pár palců — ale bylo v této poloze napevno a navíc — zkoušel jsem ho a drží jaksepatří pevně, řekl bych, že ho neotevírali léta. Nevím, jak by tudy mohl někdo zmizet.“

„Kolikately dveře tam jsou?“

„Jenom jedny. Pokoj je na konci chodby. Dveře byly zamčené zevnitř. Když uslyšeli rámus a smrtelný křik starého pana Leea, utíkali nahoru a dveře museli vyrazit, aby se tam vůbec dostali.“

Johnson se příkře otázel:

„A v tom pokoji byl kdo?“

Inspektor Sugden zachmuřeně odpověděl:

„V tom pokoji nebyl vůbec nikdo, pane, kromě starého pana Leea, a ten byl zavražděn jen několik málo minut předtím.“

VII

Vrchní komisař Johnson na Sugdena zíral několik minut a pak vybuchl:

„Chcete tím snad říct, inspektore, že je to jeden z těch ztracených případů, které jsou jenom v detektivkách a kde máte v zamčeném pokoji nebožtíka, zavražděného nejspíš nadpřirozenými silami?“

Inspektor v mdlém úsměvu pohnul knírem: „Myslím, že až tak zlé to nebude, pane.“

„Sebevražda. Musela to být sebevražda!“

„Pokud je to tak, kde je zbraň? Ne, pane, na sebevraždu to nevypadá.“

„Tak jak teda vrah unikl? Oknem?“ Sugden potřásl hlavou. „Dal bych krk za to, že ne.“

„Ale říkáte, že dveře byly zamčené zevnitř.“ Inspektor přikývl. Vytáhl z kapsy klíč a položil ho na stůl.

„Žádné otisky. Ale stejně si ten klíč prohlédněte, pane. Podívejte se lupou, tadyhle.“

Poirot se předklonil. Zkoumali s Johnsonem klíč společně. Vrchní komisař vykřikl:

„K d'asu, mám to! Tady ty jemné škrábance na konci! Vidíte je, Poirote?“

„Ale skutečně! To znamená, nemýlím-li se, že někdo otočil klíčem zvenčí — stačilo uchopit klíč nějakým nástrojem skrz klíčovou díрку a otočit — nejspíš k tomu stačily obyčejné kleště.“

Inspektor přikývl.

„To se dá provést docela snadno.“

Poirot řekl: „Takže to mělo vypadat jako sebevražda, pakliže dveře byly zevnitř zamčené a v místnosti nikdo nebyl?“

„Řekl bych, že takový byl nepochybně vrahův úmysl.“

Poirot pochybovačně potřásl hlavou. „Ale ten nepořádek v pokoji! Jak říkáte, to samo o sobě sebevraždu vylučuje. Vrah by byl přece nejdříve ze všeho dal pokoj do pořádku.“

Inspektor Sugden řekl: „Ale k tomu neměl dost času, pane Poirote. V tom je celá ta záhada. Třeba předpokládal, že starého pána překvapí. No, to mu tedy nevyšlo. Došlo k zápasu, který dole jasně slyšeli; a co víc, starý pán volal o pomoc. Všichni se hnali nahoru. Vrah taktak stačil vyklouznout z pokoje a zvenčí otočit klíčem.“

„To je pravda,“ připustil Poirot. „Váš vrah to možná zpackal. Ale proč tam, propánakrále, nenechal ten nůž? Poněvadž, přirozeně, není-li na místě činu zbraň, nemůže jít o sebevraždu! Tady vrah udělal zásadní chybu.“

Inspektor Sugden řekl lhostejně:

„Zločinci obvykle chyby dělají. Takové máme zkušenosti.“

Poirot si lehce povzdechl. Zamumlal: „Ale tak jako tak, navzdory svým chybám tento zločinec unikl.“

„Neřekl bych, že přímo *unikl*.“

„Myslíte, že se stále ještě skrývá zde v domě?“

„Nevím, kde jinde by mohl být. Udělal to někdo zdejší.“

„Ale, *tout de même*,“ poukázal Poirot jemně, „uniká vám natolik, že *nevíte, kdo to je*.“

Inspektor Sugden opáčil zlehka, ale rozhodně:

„Očekávám, že se to dozvíme velice brzo. Ještě jsme nikoho v domě nevyslyšeli.“

Vrchní komisař se vložil do debaty:

„Podívejte, Sugdene, jasná je tu jedna věc. Ten, kdo otočil klíčem zvenčí, se v té práci musel vyznat. Chci říct, že měl třeba nějaké kriminální zkušenosti. Vyrobit takový nástroj, to není žádná hračka.“

„Myslíte, že to udělal profesionál, pane?“

„To si myslím.“

„Vypadá to tak,“ připustil Sugden. „Pokud to uznáme, mohl by být profesionální zloděj mezi služebnictvem. To by vysvětlovalo ukradené diamanty a vražda by pak byla jen logickým důsledkem.“

„Tak, má tahle teorie nějaké slabiny?“

„Zpočátku jsem si taky myslel, že to bylo takhle. Ale opravdu nevím. V domě slouží osm lidí; šest z nich jsou ženy, a z nich pět je tady nejméně čtyři roky. Pak je tu vrchní sluha a komorník. Vrchní sluha tady pracuje už celých čtyřicet let — to je, hádám, hotový rekord. Komorník je místní člověk, syn zahradníka, vyrostl tady. Nevím dost dobře, jak by tenhle mohl být profesionálem. Jedinou další osobou je pečovatel starého pana Leea. Je tu celkem nový, ale v době vraždy byl venku — a ještě pořád je — odešel těsně před osmou.“

Vrchní komisař Johnson se zeptal:

„Máte přesný seznam osob, které byly v tu chvíli v domě?“

„Ano, pane. Mám jej od vrchního sluhy.“ Vytáhl blok. „Mám vám to přečíst?“

„Buďte tak laskav.“

„Pan Alfred Lee s manželkou. Pan George Lee, člen Dolní sněmovny, a jeho paní, potom pan Harry Lee, pan David Lee s manžel-

kou. Dále slečna“ — inspektor maličko zaváhal a pečlivě vyslovil — „Pilar“ — a slabikoval dál — „Estravados. Pan Stephen Farr. A teď služebnictvo: Edward Tressilian, vrchní sluha. Walter Champion, komorník. Emily Reevesová, kuchařka. Queenie Jonesová, pomocnice v kuchyni. Gladys Spentová, vrchní služebná. Grace Bestová, druhá služebná. Beatrice Moscombová, třetí služebná. Joan Kenchová, děvče k ruce. Sydney Horbury, pečovatel.“

„A to je všecko?“

„To je všecko, pane.“

„Máte zdání, kde se každý z nich v době vraždy pohyboval?“

„Jen matně. Jak jsem řekl, ještě jsem nikoho nevyslýchal. Podle Tressiliana byli pánové stále ještě v jídelně a dámy odešly do salonu. Tressilian jim podával kávu. Jak říká, právě se vrátil do přípravny, když shora uslyšel ten rámus. Pak se ozval výkřik. Vyběhl do haly a potom za ostatními po schodišti nahoru.

Vrchní komisař Johnson řekl:

„Kolik členů rodiny v domě bydlí a kdo z nich je tu na návštěvě?“

„Bydlí zde pan Alfred Lee a jeho paní. Ostatní jsou hosté.“

Johnson pokýval hlavou.

„Kde teď všichni jsou?“

„Požádal jsem je, aby zůstali v salonu, dokud je nebudu moci vyslechnout.“

„Dobře. A teď bychom měli zajít nahoru a trochu se tam porozhlédnout.“

Inspektor je vedl nahoru po širokém schodišti a dále chodbou.

Když vstoupil do místnosti, kde ke zločinu došlo, Johnson zhluboka nabral dech.

„Neuvěřitelná spoušť,“ zhodnotil situaci.

Okamžik stál a bedlivě pozoroval převrácené židle, roztráštěné porcelánové vázy a zkrvavené tělo.

Drobný starší muž se zvedl od mrtvoly, kde klečel, a pokývl na pozdrav.

„Dobře večír, Johnsone. Játka, co?“

„To mi povídejte. Máte pro nás něco, doktore?“

Doktor pokrčil rameny a ušklíbl se.

„Vědeckou hantýrku vám přenechám! Celkem nic komplikovaného. Podřízli mu hrdlo jak dobytčeti. V minutě vykrvácel. Po vražedné zbrani ani stopy.“

Poirot přešel přes místnost k oknům. Jak říkal inspektor, jedno bylo zavřené a zajištěné. Druhé bylo u spodního okraje pootevřené na čtyři palce. V této poloze okno zajišťoval silný patentní šroub, jaký se před lety používal na obranu proti vloupání.

Sugden řekl: „Podle vrchního sluhy se okno nikdy nezavíralo, bez ohledu na počasí. Je pod ním podložka z linolea pro případ, že by sem napršelo, ale nebyla moc zapotřebí, protože dům chrání přehradná střecha.“

Poirot přikývl.

Přešel k tělu a hleděl dolů na mrtvého starce.

Rty odhalovaly bezkrevné dásně v grimase němého vzteku. Prsty měl zatáaté jako pařáty.

Poirot řekl:

„Nezdá se, že to byl silný muž, to ne.“

Doktor řekl:

„Byl jaksepatří houževnatý, to jsem si jistý. Přečkal pár ztraceně těžkých nemocí, které by většinu lidí zabily.“

„Toto nemám zrovna na mysli. Myslím tím, že nebyl moc velký ani silný.“

„Ano, fyzicky byl celkem drobný.“

Poirot se odvrátil od mrtvého. Sehnul se, aby prozkoumal velkou převrácenou lenošku z mahagonového dřeva. Vedle ní byl kulatý mahagonový stůl a střepy z velké porcelánové lampy. Dvě menší židle ležely poblíž, stejně jako úlomky karafy a dvou sklenic, dále neporušené skleněné těžítka, různé knihy, velká japonská váza rozbitá na kusy a nakonec doplňovala tuto scénu zmaru bronzová soška nahé dívky.

Poirot se nakláněl nad všemi těmi předměty, studoval je nanejvýš vážně, aniž by se jich dotýkal. Mračil se pro sebe, jakoby vyveden z míry.

Komisař se zeptal:

„Napadá vás něco, Poirote?“

Hercule Poirot si povzdychl. Zamumlal:

„Takový útlý starý člověk — a přece — toto všechno.“

Johnson se zatvářil zmateně. Obrátil se k seržantovi, který se pilně věnoval svému řemeslu:

„Co otisky?“

„Bude jich spousta, po celém pokoji.“

„A co sejf?“

„Tam nic. Jenom otisky starého.“

Johnson se otočil k doktorovi.

„A co skvrny od krve? Ať ho zabil kdokoliv, musí na sobě mít nějaké krvavé stopy.“

Doktor zapochyboval:

„To nemusí. Krvácel jenom z krční žíly. Takže proud krve nestříkal jako z tepny.“

„Ovšem, ovšem. Ale stejně se zdá, že té krve je tu nějak hodně.“

Poirot řekl:

„Ano, velmi mnoho krve — to člověka přímo zaráží. Velmi mnoho krve.“

Inspektor Sugden se ho s respektem otázel:

„Myslíte — ehm — myslíte, že to něco naznačuje, pane Poirote?“

Poirot se na něho zadíval. Zmateně potřásl hlavou:

„Je tu cosi divného — takové násilí...“ Na moment se zarazil, pak pokračoval: „Ano, v tom to vězí — *násilí*... A krev — ten důraz na krev... Je tu — jak bych to jenom řekl? — je tu *příliš mnoho krve*. Krev na židlích, na stolech, na koberci... Krvavý rituál? Krvavá oběť? Je to tak? Možná. Takový křehký starý muž, tak hubený, scvrklý a vetchý — a přece — v okamžiku smrti — *tolik krve*...“

Jeho hlas odumřel. Inspektor Sugden se na něho podíval doširoka vytřeštěnýma očima. Nejistě řekl:

„To je zvláštní — to je přesně totéž, co řekla — ta dáma...“

Poirot vystřelil otázku:

„Jaká dáma? Cože to řekla?“

„Paní Leeová — žena pana Alfreda. Stála tamhle u dveří a polohlasem šeptala. Nedávalo mi to smysl.“

„Co říkala?“

„Něco o tom, kdo by si byl pomyslel, že je v tom starém muži tolik krve...“

Poirot řekl zlehka:

„*Kdo by si to byl pomyslel, že ten stařec má v sobě tolik krve?*“
Slova lady Mackbeth. A ona je řekla... Nu, toto je zajímavé...“

VIII

Alfred Lee a jeho žena vešli do malé pracovny, kde stáli Poirot, Sugden a vrchní komisař a očekávali je. Komisař Johnson jim vyšel vstříc na uvítanou.

„Těší mě, že vás poznávám, pane Lee. Nikdy jsme se ještě nese-
tkali, ale jak víte, jsem policejním náčelníkem zdejšího hrabství.
Jmenuji se Johnson. Ani nevíte, jak hluboce se mě tato záležitost
dotýká.“

Alfred, v hnědých očích výraz trpící němé tváře, řekl ochraptěle:

„Děkuji vám. Je to strašné — opravdu strašné. Já — toto je moje
žena.“

Lydie svým tichým hlasem dodala:

„Pro mého manžela to byl otřesný šok — pro nás všechny — ale
pro něho obzvlášť.“

Její ruka spočívala na manželově rameni.

Komisař Johnson ji vybídl:

„Posaďte se, paní Leeová. Dovolte, abych vám představil mon-
sieura Hercula Poirota.“

Hercule Poirot se uklonil. Se zájmem přelétl pohledem z muže
na jeho choť.

Lydie rukama zlehka stiskla Alfredovo rameno.

„Posaďte se, Alfred.“

Alfred si sedl. Zamumlal:

„Hercule Poirot. Tedy, kdo — kdo —?“

Omámeně si přejel rukou po čele.

Lydie Leeová řekla:

„Komisař Johnson se tě bude chtít zeptat spoustu věcí, Alfred.“

Komisař na ni vděčně pohlédl. Byl rád, že se paní Leeová zdá
být tak rozumná a schopná žena.

Alfred řekl:

„Ovšem. Ovšem...“

Johnson si pomyslel:

Vypadá to, že šok ho docela vyvedl z rovnováhy. Doufám, že se dá kapku dohromady.

Nahlas řekl:

„Mám tu seznam všech, kdo byli dnes večer v domě. Snad byste mi mohl potvrdit, pane Lee, jestli to souhlasí.“

Mírně pokynul směrem k Sugdenovi a ten vytáhl svůj poznámkový blok a ještě jednou přečetl všechna jména.

Tato praktická procedura zřejmě přivedla Alfreda Leea k sobě natolik, že se téměř přiblížil svému normálnímu rozpoložení. Opanoval se a jeho oči ztratily omámený a nepřítomný výraz. Když Sugden skončil, souhlasně přikývl.

„To souhlasí.“

„Mohl byste mi říct něco víc o svých hostech? Pan George Lee s chotí a pan David Lee s chotí jsou, předpokládám, vaši příbuzní?“

„Jsou to moji mladší bratři a jejich manželky.“

„Ti jsou tu jenom na návštěvě?“

„Ano, přijeli k nám na vánoční svátky.“

„Pan Hany Lee je také váš bratr?“

„Ano.“

„A další dva vaši hosté? Miss Estravados a pan Farr?“

„Miss Estravados je moje neteř. Pan Farr je synem otcova někdejšího partnera z Jižní Afriky.“

„Ach tak, starý přítel.“

Lydie se vložila do hovoru.

„Ne, ve skutečnosti jsme se s ním nikdy dříve nesetkali.“

„Aha. Ale pozvali jste ho, aby s vámi strávil vánoční svátky?“

Alfred váhal, pak pohlédl směrem ke své ženě. Ta jednoznačně prohlásila:

„Pan Farr se včera objevil zcela nečekaně. Náhodou cestoval kolem a zastavil se, aby navštívil mého tchána. Když tchán zjistil, že je to syn jeho dávného přítele a partnera, trval na tom, aby u nás zůstal na Vánoce.“

Komisař Johnson řekl:

„Rozumím. Tak to bychom měli členy domácnosti. Pokud jde o služebnictvo, paní Leeová, považujete všechny za důvěryhodné osoby?“

Než odpověděla, Lydie na okamžik zaváhala. Pak řekla:

„Ano. Jsem si celkem jistá, že všichni jsou jak náleží spolehliví. Většinou jsou u nás už mnoho let. Tressilian, vrchní sluha, je tady od časů, kdy byl můj manžel malým chlapcem. Jedinými nově příchozími jsou Joan, děvečka k ruce, a pečovatel, který se staral o tchána.“

„Co o nich můžete říci?“

„Joan je taková mírně přihlouplá osůbka. To je tak to nejhorší, co se o ní dá říci. O Horburym toho vím velice málo. Je tu jen něco přes rok. Ve své práci se vyzná a zdálo se, že tchán s ním byl spokojen.“

Poirot řekl hbitě:

„Ale vy, madam, jste s ním tolik spokojena nebyla?“

Lydie zlehka pokrčila rameny.

„S tím jsem měla máloco společného.“

„Ale vy jste paní tohoto domu, madam. Služebnictvo máte na starosti?“

„To ano, samozřejmě. Ale Horbury byl osobním pečovatelem mého tchána. Nespadal do mé pravomoci.“

„Ach tak.“

Komisař Johnson řekl:

„Dostáváme se k událostem dnešního večera. Obávám se, že to pro vás bude velice bolestné, pane Lee, ale rád bych, abyste vlastními slovy popsal, co se stalo.“

Alfred polohlasem přisvědčil: „Ovšem.“ Komisař Johnson mu napověděl: „Kdy jste, kupříkladu, viděl svého otce naposledy živého?“

Křečovitý záchvěv bolesti přeběhl přes Alfredovu tvář, když tlumeně odpovídal:

„To bylo po svačině. Byl jsem u něho jen na chvíli. Potom jsem mu popřál dobrou noc a odešel jsem — počkejme — asi ve tři čtvrtě na šest.“

Poirot poznamenal: „Popřál jste mu dobrou noc? Očekával jste, že už se s ním toho večera nesetkáte?“

„Přesně tak. Vždycky v sedm přinášeli otci večeři, nějaké lehčí jídlo. Chodil pak brzy spát, někdy ale sedával v křesle. S ostatními členy rodiny však už nemluvil, pokud si pro ně zvlášť neposlal.“

„A posílal pro ně často?“

„Občas. Když měl náladu.“

„Ale nebylo to pravidlem?“

„Ne.“

„Pokračujte, prosím, pane Lee.“

„Večeře byla v osm hodin. Po večeři odešla moje žena s ostatními dámami do salonu.“ Hlas mu zakolísal. Jeho oči znovu získaly nepřítomný výraz. „Seděli jsme tam — u stolu... Najednou se domem rozlehl strašlivý hluk. Kácení židlí, praskání nábytku, tříštění skla a porcelánu a pak — ach bože —“ hrůzou se zachvěl — „pořád to slyším — můj otec vykřikl — tak hrozný, nekonečný křik — křik člověka ve smrtelném zápasu...“

Zdvihl ruce a rozechvěle si zakryl tvář. Lydie natáhla ruku a dotkla se jeho rukávu. Komisař Johnson se mírně zeptal: „A potom?“

Alfred pokračoval zlomeným hlasem:

„Myslím — na okamžik jsme byli jako omráčení. Pak jsme vyskočili a pádili ze dveří a nahoru po schodech do otcova pokoje. Dveře byly zamčené. Nemohli jsme se tam dostat. Museli jsme je vyrazit. Pak, když jsme se konečně dostali dovnitř, jsme uviděli...“

Jeho hlas odumřel docela.

Johnson řekl rychle:

„Tím se teď nemusíme zabývat, pane Lee. Vraťme se o něco zpátky, k okamžiku, kdy jste seděli v jídelně. Kdo tam s vámi byl, když jste uslyšeli ten křik?“

„Kdo tam byl? Vždyť my všichni — ne, moment. Bratr tam byl — můj bratr Harry.“

„Nikdo další?“

„Nikdo jiný.“

„Kde byli ostatní pánové?“

Alfred si povzdychl a v úsilí se rozpomenout vraštil čelo.

„Okamžik — zdá se to už tak dávno — ano, celé roky — jak to bylo? Ano, ovšem, George odešel k telefonu. Pak jsme začali probírat rodinné záležitosti. Stephen Farr prohodil něco v tom smyslu, že

chápe, že si potřebujeme promluvit, a opustil nás. Udělal to velmi mile a taktně.“

„A váš bratr David?“

Alfred se zamračil.

„David? Copak ten tam nebyl? Ne, ovšemže ne. Nevím dost dobře, kdy se vytratil.“

Poirot se jemně zeptal:

„Tak vy jste projednávali rodinné záležitosti?“

„Ehm — ano.“

„Je to tak, že jste potřeboval cosi projednat s jedním členem rodiny?“

Lydie řekla:

„Co tím myslíte, *monsieur* Poirote?“

Svižně se k ní obrátil.

„Madam, váš manžel říká, že pan Farr je nechal o samotě, poněvadž viděl, že chtějí hovořit o rodinných záležitostech. Ale nebyla to žádná *conseil de famille*, protože *monsieur* David tam nebyl a *monsieur* George zrovna tak. Tedy to byla diskuse mezi pouhými dvěma členy rodiny.“

Lydie řekla:

„Můj švagr Harry byl v cizině dlouhou řadu let. Bylo přirozené, že on a můj manžel si měli mnoho co říci.“

„Ach tak! Ovšemže! Takhle to tedy bylo.“ Střelila po něm pohledem, pak se odvrátila. Johnson řekl:

„Takže se to zdá celkem jasné. Všiml jste si ještě někoho dalšího, když jste utíkal po schodech do pokoje svého otce?“

„Já — já opravdu nevím. Myslím, že ostatní tam byli také. Každý přiběhl z jiného směru. Ale bojím se, že jsem to nezaznamenal — byl jsem tak vylekaný. Ten strašlivý křik...“

Komisař Johnson rychle přešel k jinému tématu.

„Děkuji vám, pane Lee. Teď tu máme další věc. Jak jsem vyrozuměl, vlastnil váš otec nějaké cenné diamanty.“

Alfred vypadal trochu překvapeně. „Ano. To souhlasí.“

„Kde je měl uschovány?“

„V sejfu ve svém pokoji.“

„Můžete je nějak popsat?“

„Byly to hrubé diamanty — tedy, nebroušené kameny.“

„Proč je měl váš otec u sebe?“

„To byl takový jeho vrtoch. Byly to kameny, které si přivezl s sebou z Jižní Afriky. Nikdy je nenechal vybrousit. Byl prostě rád, že jsou jeho. Jak říkám, byl to rozmar.“

„Ano, to chápu,“ řekl vrchní komisař.

Z tónu jeho hlasu bylo více než zřejmé, že nechápe. Pokračoval:

„Měly velkou hodnotu?“

„Otec jejich hodnotu odhadoval asi na deset tisíc liber.“

„Takže ve skutečnosti byly ty kameny velice cenné?“

„Ano.“

„Zdá se, že je to dost divný nápad, mít takové drahokamy v sejf-u v ložnici.“

Lydie mu skočila do řeči.

„Můj tchán, pane komisaři, byl svým způsobem zvláštní člověk. Jeho nápady nebyly zrovna obvyklé. Zcela jistě mu činilo potěšení se těmi kameny zaobírat.“

„Mohly mu, třeba, připomínat staré časy,“ řekl Poirot.

Souhlasně na něho pohlédla.

„Ano, to myslím mohly.“

„Byly pojištěné?“ zeptal se komisař.

„Myslím, že ne.“

Johnson se předklonil. Tiše se zeptal:

„Víte o tom, pane Lee, že tyto diamanty byly ukradeny?“

„Cože?“ Alfred Lee na něho vytřeštil oči.

„Otec vám neřekl, že zmizely?“

„Ani slovo.“

„Vy jste nevěděl, že poslal pro inspektora Sugdena a ohlásil mu jejich ztrátu?“

„O takové věci jsem neměl nejmenší tušení!“

Vrchní komisař namířil palbu vedle.

„A co vy, paní Leeová?“

Lydie potřásla hlavou.

„O tom jsem vůbec nevěděla.“

„Podle vás byly kameny stále v sejf-u?“

„Ano.“

Zaváhala a pak se zeptala:

„Proto byl zavražděn? Kvůli těm kamenům?“

Komisař Johnson řekl:

„To je to, co hodláme zjistit! Máte představu, paní Leeová, kdo mohl takovou krádež provést?“

Potřásla hlavou.

„Ne, to opravdu nevím. Jsem si jista, že všichni sloužící jsou poctiví. Tak jako tak by pro ně bylo velmi obtížné se k sejfu dostat. Můj tchán byl neustále ve svém pokoji. Nikdy nechodil dolů.“

„Kdo v pokoji posluhoval?“

„Horbury. Stlal postel a utíral prach. Druhá služebná přicházela každé ráno uklidit v krbu a zapálit oheň, jinak Horbury dělal všechno ostatní.“

Poirot řekl:

„Takže Horbury by mohl být osobou, která měla nejlepší příležitost?“

„Ano.“

„Takže si myslíte, že to byl on, kdo diamanty ukradl?“

„Je to možné. Předpokládala bych... Měl nejlepší příležitost. Ach! Nevím, co si o tom myslet.“

Vrchní komisař Johnson řekl:

„Váš manžel nám vypověděl, co se dnes večer stalo. Mohla byste udělat totéž, paní Leeová? Kdy jste viděla svého tchána naposled?“

„Byli jsme všichni u něho nahoře dnes odpoledne — před svačinou. To jsem ho viděla naposledy.“

„Nenavštívila jste ho později, abyste mu popřála dobrou noc?“

„Ne.“

Poirot řekl:

„Obvykle jste chodila nahoru rozloučit se s ním?“

Lydie odsekla:

„Nechodila.“

Vrchní komisař pokračoval:

„Kde jste byla, když ke zločinu došlo?“

„V salonu.“

„Slyšela jste hluk, když došlo k zápasu?“

„Myslím, že jsem slyšela, jak spadlo něco těžkého. Tchánův pokoj je nad jídelnou, nikoli nad salonem, proto jsem samozřejmě nemohla slyšet mnoho.“

„Ale slyšela jste ten křik?“

Lydie se zachvěla.

„Ano, to jsem slyšela... Bylo to děsivé — jako — jako duše v pekle. Ihned jsem věděla, že se stalo něco hrozného. Vyběhla jsem z pokoje a pospíchala po schodech nahoru za svým manželem a za Harrym.“

„Kdo další byl tou dobou v salonu?“

Lydie se zamračila.

„Vlastně — nepamatuji se. David byl ve vedlejším pokoji, hrál Mendelssohna. Mám dojem, že Hilda tam odešla za ním.“

„A ostatní dvě dámy?“

Lydie pomalu řekla:

„Magdalena šla telefonovat. Nemohu si vzpomenout, jestli se vrátila zpátky, nebo ne. Kde byla Pilar, nevím.“

Poirot pravil jemně:

„Je tedy možné, že jste byla v salonu docela sama?“

„Ano — ano, když nad tím tak uvažuji, jistě to tak bylo.“

Komisař Johnson řekl:

„K těm diamantům. Myslím, že bychom si v tom měli udělat jasno. Paní Leeová, znáte kombinaci tchánova sejfu? Je to, jak jsem viděl, nějaký staromódní typ.“

„Najdete ji zapsanou v malém notýsku, který nosil v kapse županu.“

„Dobrá. Za minutku se tam podíváme. Snad by teď bylo lepší, kdybychom vyslechli ostatní členy rodinné sešlosti. Dámy jsou už možná unavené.“

Lydie vstala.

„Pojď, Alfred.“ Obrátila se k nim. „Mám je poslat sem za vámi?“

„Jednoho po druhém, pokud vám to nevadí, paní Leeová.“

„Ovšem.“

Ubírala se ke dveřím. Alfred ji následoval.

Zčistajasna se v poslední chvíli prudce otočil.

„Ale samozřejmě,“ řekl. Rychle přešel k Poirotovi.

„Vy jste Hercule Poirot! Nevím, kam jsem dal rozum. Mělo mi to být jasné hned.“

Hovořil rychle, tichým vzrušeným hlasem.

„Je to absolutní požehnání, že jste tady! Musíte odhalit pravdu, monsieur Poirote. Výdaje nehrají žádnou roli! Všechny výdaje hra-
dím já. *Ale zjistěte to...* Můj ubohý otec — někým zavražděn — za-
vražděn s tak obrovskou brutalitou! *Musíte to vyšetřit, monsieur Poi-*
rote. Otec musí být pomstěn.“

Poirot tiše odpověděl:

„Mohu vás jen ujistit, *monsieur Lee*, že jsem připraven učinit
vše, abych mohl být ku pomoci vrchnímu komisaři Johnsonovi a
inspektoru Sugdenovi.“

Alfred Lee řekl:

„Chci, abyste pracoval pro mne. Můj otec musí být pomstěn.“

Celý se roztřásl. Lydie se vrátila zpátky. Přistoupila až k němu a
vzala ho za ruku.

„Pojď, Alfred. Musíme najít ostatní.“

Její oči se střetly s Poirotovými. Byly to oči, které střežily něja-
ké tajemství. Ani nezakolísaly.

Poirot jemně prohodil:

„*Kdo by si to byl pomyslíl, že ten stařec —*“

„Dost! Neříkejte to!“

Poirot zamumlal:

„To jsou vaše slova, madam.“

Zlehka oddychovala:

„Já vím... Pamatuji se... Bylo to — tak hrozné.“

Pak spěšně vyšla z pokoje, manžela po svém boku.

IX

George Lee byl důležitý a korektní.

„Strašlivá záležitost,“ potřásl hlavou. „Strašlivá, strašlivá záleži-
tost. Jediné, čemu bych mohl uvěřit, je, že to spáchal — ehm — ně-
jaký šílenec!“

Vrchní komisař Johnson se zdvořile otázel:

„Taková je tedy vaše teorie?“

„Ano. Ano, skutečně. Vražedný maniak. Třeba uprchl z blázince někde poblíž.“

Inspektor Sugden se do toho vložil:

„A jak myslíte, že se tento — hm — šílenec mohl dostat do domu, pane Lee? A jak se dostal zase ven?“

George potřásl hlavou.

„Toto odhalení,“ pravil odměřeně, „bude právě úkolem policie.“

Sugden řekl:

„Obhlídku domu jsme provedli okamžitě. Všechna okna byla zavřená a zajištěná. Postranní dveře byly zamčeny, stejně jako hlavní vchod. Nikdo by nemohl uniknout přes kuchyňské prostory, aniž by ho viděl personál.“

George Lee vykřikl:

„Ale to je absurdní! Nakonec mi snad řeknete, že můj otec vůbec nebyl zavražděn!“

„Zavražděn byl, to ano. O tom nemůže být nejmenších pochyb.“

Vrchní komisař si odkáslal a zahájil výslech.

„Tak tedy, kde jste byl, pane Lee, v době zločinu?“

„Byl jsem v jídelně. Zrovna jsem povečeřel. Nebyl jsem v této místnosti, myslím. Právě jsem skončil telefonní hovor.“

„Vy jste telefonoval?“

„Ano. Volal jsem zástupci konzervativní strany ve Westeringhamu — v mém volebním obvodu. Nějaké neodkladné záležitosti.“

„Takže poté jste uslyšel ten výkřik?“

George Lee se lehce otrásl.

„Ano, mimořádně nepříjemné. Vzalo mě to — ehm — až do morku kostí. Ten zvuk odumřel v takovém přidušeném bublání.“

Vyndal kapesník a otřel si čelo, na kterém mu vyrazil pot.

„Strašlivá věc,“ mumlal.

„Nato jste pospíchal nahoru po schodech?“

„Ano.“

„Viděl jste své bratry, pana Alfreda a pana Harryho?“

„Ne, domnívám se, že tam museli být už přede mnou.“

„Kdy jste viděl naposled svého otce, pane Lee?“

„Dnes odpoledne. Byli jsme všichni nahoře.“

„Později už jste ho neviděl?“

„Ne.“

Vrchní komisař se na okamžik odmlčel a pak se otázal:

„Věděl jste o tom, že váš otec má v sejfu ve svém pokoji množství velice cenných nebroušených diamantů?“

George Lee přisvědčil.

„Nanejvýš nerozumný postup,“ prohlásil nabubřele. „Mnohokrát jsem mu to říkal. Mohli ho přece kvůli nim zavraždit — totiž — chci říci —“

Komisař Johnson mu skočil do řeči: „Víte o tom, že ty kameny zmizely?“

Georgovi poklesla čelist. Zíral na něho svýma vypoulenýma očima.

„Tak on nakonec byl zavražděn kvůli nim?“

Vrchní inspektor řekl zvolna:

„Věděl o jejich zmizení a zpravil o tom policii jen několik hodin před svou smrtí.“

„Ale, pak tedy — tomu nerozumím — já —...“

Hercule Poirot řekl měkce:

„Víte, ani my tomu nerozumíme...“

X

Harry Lee vstoupil do pokoje jaksepatří sebevědomě. Poirot na něho chvilíčku zamračeně hleděl. Měl dojem, že toho muže už někde viděl. Všiml si jeho rysů: klenutého nosu, pyšného držení hlavy, linie čelisti; a uvědomil si, že ač je Harry muž urostlé postavy a jeho otec byl spíše jen středního vzrůstu, přece se jeden druhému velmi podobají.

Povšiml si i čehosi jiného. Přes všechno to chvástání byl Harry Lee nervózní. Snažil se to zakrýt svižným vystupováním, ale úzkost pod povrchem byla sdostatek viditelná.

„Takže, pánové, čímžpak vám mohu pomoci?“

Komisař Johnson řekl:

„Budeme vděčni za cokoli, co nám pomůže vnést světlo do událostí dnešního večera.“

Harry Lee potřásl hlavou.

„Já nevím vůbec nic. Celé je to děsivé a naprosto nečekané.“
Poirot řekl:

„Vy jste se před nedávném vrátil z ciziny, nemýlím-li se, pane Lee?“

Harry se k němu hbitě obrátil.

„Ano. Připlul jsem do Anglie před týdnem.“

„Byl jste dlouho pryč?“

Harry Lee zaklonil hlavu a rozesmál se.

„To jste už nejspíš slyšel — nebo vám o tom brzy někdo poví! Já jsem totiž, pánové, marnotratný syn! Je to už skoro dvacet let, co jsem naposled překročil tenhle ten práh.“

„Ale nyní — jste se vrátil. Mohl byste nám říci proč?“

S tímtež upřímným výrazem Harry čile odpovídal:

„Je to pořád totéž biblické podobenství. Už mě omrzelo jíst ty slupky, kterými se krmí vepři — nebo nekrmí, už jsem zapomněl. Řekl jsem si, že tučné tele na uvítanou by byla báječná změna. Dostal jsem od otce dopis, kde mi navrhoval, abych se vrátil zpátky. Uposlechl jsem předvolání a přijel. Toť vše.“

„Přijel jste na kratší návštěvu — nebo na delší dobu?“

„Přijel jsem domů — nadobro!“

„Váš otec s tím byl svolný?“

„Ten staroch byl rád.“ Harry se zachechtal. Koutky jeho očí se šibalsky smály. „Pěkná nuda pro starého žít tu s Alfredem! Alfred je trouba — řádný člověk a tak vůbec, ale hrozně nudný společník. Můj otec byl zamlada pěkný neřád. Na mou společnost se těšil.“

„A váš bratr a jeho paní byli rádi, že jste tu měl bydlet?“

Poirot tuto otázku položil s lehounce zdviženým obočím.

„Alfred? Ten byl fialový vzteky. Co Lydie, to nevím. Byla, myslím, otrávená kvůli Alfredovi. Ale jsem si jist, že nakonec by byla ráda. Lydie se mi líbí. Je to okouzlující žena. S Lydií bych dobře vycházel. Ale Alfred — to je jiná písnička.“ Znova se zasmál. „Alfred na mě vždycky žárlil jak samo peklo. On býval ten hodný a poslušný synáček a mazánek. A co z toho nakonec měl? — co z toho vždycky má ten nejhodnější synek z rodiny — kopanec do zadku. Dejte na mě, pánové, poctivost se nevyplácí.“ Hleděl z jednoho na druhého.

„Doufám, že vás moje upřímnost nešokuje. Ale tak jako tak, pravda je to, po čem jdete. Nakonec stejně vytáhnete všechno to rodné špinavé prádlo na světlo boží. Zrovna tak můžu já vystavit na odiv svoje. Nejsem nějak zvlášť zlomený otcovou smrtí — konec konců jsem toho starého prevíta neviděl od svých chlapeckých let — nicméně byl to můj otec a byl zavražděn. Jsem celý žhavý, abych se mohl jeho vrahovi pomstít.“ Hladil si čelist a pozoroval je. „V naší rodině nemáme k pomstě daleko. Nikdo z nás Leeových nezapomíná snadno. Chci říct, že se hodlám postarat, abyste ho chytili a pověsili.“

„Můžete nám, myslím, věřit, pane Lee, že v tomto směru uděláme vše, co bude v našich silách,“ řekl Sugden.

„Pokud to neuděláte vy, vezmu spravedlnost do vlastních rukou,“ řekl Harry Lee.

Vrchní komisař se příkře zeptal:

„Máte tedy představu o vrahově identitě, pane Lee?“

Harry potřásl hlavou.

„Ne,“ řekl zvolna. „Ne — nemám. Víte, je to trochu záhada. Protože jsem o tom přemýšlel — a nechápu, jak by to mohla být práce někoho cizího...“

„Tak,“ přisvědčil Sugden a pokýval hlavou. „A pokud je to takhle,“ řekl Harry Lee, „pak ho zabil někdo z domácích... Ale kdo jen to, u čerta, mohl být? Služebnictvo nemůžu podezírat. Tressilian je tu od prvního dne. Ten natvrdlý komorník? Ani nápad. No, Horbury, to by byla dobrá možnost, ale Tressilian mi řekl, že je v kině. Tak k čemu jsme došli? Když vynecháme Stephena Farra (a proč by taky, k d'asu, měl Stephen Farr vážit celou cestu až z Jižní Afriky a vraždit úplně neznámého člověka?), pak zbývá jen rodina. A já si, u všech svatých, nedovedu představit jediného z nás, jak páchá takovou věc. Alfred? Otce zbožňoval. George? Ten na to nemá kuráž. David? David byl vždycky jako náměsíčný. Ten by omdlel, kdyby krvácel z vlastního prstu. Ženské? Ty nepůjdou a nepodřiznou člověku chladnokrevně hrdlo. Tak kdo to udělal? Království nebeské za to, abych se to dozvěděl. Ale je to zatraceně zmatené.“

Vrchní komisař si odkašlal — úřední zvyk — a řekl: „Kdy jste dnes viděl svého otce naposledy?“

„Po svačině. Zrovna se pohádal s Alfredem — ohledně mé maličkosti. Staroch po celou dobu vyváděl jako Janek. Vždycky rád dělal potíže. To byl — podle mého — hlavní důvod, proč tajil před ostatními můj příjezd. Chtěl vidět lítat cucky, až sem znenadání vpadnu! Proto taky mluvil o tom, že změni svou poslední vůli.“

Poirot se maličko pohnul. Zamručel: „Tak váš otec se zmínil o poslední vůli?“

„Ano — před námi všemi, a přitom jako kocour pozoroval, jak budeme reagovat. Jen žádal svého právníka, aby se za ním v té záležitosti zastavil někdy po Vánocích.“ Poirot se zeptal:

„Jaké změny zamýšlel učinit?“

Harry Lee se zakřenil:

„Neřekl nám nic! Věřte starému lišákovi! Představuji si — spíš bych měl říct doufal jsem — že změna bude ve prospěch mé maličkosti! Dovedu pochopit, že mě vyškrtnul ze všech předchozích vůlí. A teď jsem měl být, hádám, zahrnut zpátky. Ošklivý šok pro ostatní. Pilar — ta se mu taky moc líbila. Můžeme se domýšlet, že i ona byla v domě z dobrých důvodů. Ještě jste se s ní nesetkali? Moje španělská neteř. Nádherné stvoření, tahle Pilar — s tím svým jižanským žárem a krásou — a krutostí. Škoda, že jsem jenom její strýc!“

„Říkáte, že váš otec si ji oblíbil?“

Harry přisvědčil.

„Ta věděla, jak starému zalichotit. Proseděla tam s ním nahoře celou věčnost. Vsadím se, že dobře věděla, co chce. No, teď je mrtev. Žádná závěť se nedá změnit ve prospěch Pilar — a ani v můj, což je horší.“

Zamračil se, na chvíli se odmlčel a pak jiným tónem pokračoval:

„Ale odbočil jsem. Chcete vědět, kdy jsem otce viděl naposledy? Jak jsem řekl, bylo to po svačině — mohlo být něco po šesté. Stařík měl dobrou náladu — byl možná trochu unavený. Opustil jsem ho a zanechal s Horburym. Víc už jsem ho neviděl.“

„Kde jste byl v době jeho smrti?“

„V jídelně se svým bratrem Alfredem. Nepříliš harmonické večerní posezení. Byli jsme uprostřed náležitě ostré výměny názorů, když jsme uslyšeli nad hlavou ten ryk. Znělo to, jako by se tam rvalo deset lidí. A pak můj ubohý starý otec vykřikl. Jako když zabíjejí

podsvínče. Ten zvuk Alfreda ochromil. Prostě tam seděl s ústy dokořán. Trochu jsem s ním zatřásl a vrátil ho do reality a pak jsme vyrazili nahoru po schodech. Dveře byly zamčené. Nezbylo, než je vyrazit. To taky dalo nějakou práci. Jak mohly být, u čerta, zamčené, nedovedu pochopit! V pokoji nebyl kromě otce nikdo, a ať se propadnu, jestli se kdokoliv mohl dostat ven oknem.“

Inspektor Sugden řekl:

„Dveře někdo zamkl zvenku.“

„Cože?“ Harry na něho zíral. „Ale přísahám, že klíč byl zevnitř.“

Poirot zamumlal:

„Takže vy jste si toho povšiml?“

Harry Lee ostře opáčil:

„Dost si všímám, víte. To už je takový můj zvyk.“

Ostražitě si měřil jednoho po druhém.

„Chcete se zeptat ještě na něco, pánové?“

Johnson potřásl hlavou.

„Prozatím ne, děkuji vám, pane Lee. Snad byste mohl zavolat dalšího člena rodiny?“

„Ovšemže.“

Kráčel ke dveřím a pak vyšel ven, aniž se ohlédl.

Tři muži se po sobě podívali.

Komisař Johnson řekl:

„Co tomu říkáte, Sugdene?“

Inspektor pochybovačně pokyvoval:

„Ten se něčeho bojí. Čehopak asi?...“

XI

Magdalena Leeová se okázale zastavila ve dveřích. Dlouhou štíhlou rukou se dotkla třpytivě platinových hladkých vlasů. Sametový úbor barvy listové zeleně přiléhal k ladné linii její postavy. Vypadala velice mladě a mírně vystrašeně.

Všichni tři muži byli na okamžik upoutáni tímto výjevem. Johnsonovy oči vyjadřovaly užaslý obdiv. Sugden nedával najevo žádný zájem, spíše netrpělivost člověka, který touží pohnout kupředu se svou prací. Z pohledu Hercula Poirota vyzařovalo hluboké uznání

(jak si povšimla), jeho uznání však nepatřilo její kráse, jako spíše účinnému způsobu, kterým ji dokázala využít. Nevěděla, že pro sebe si pomyslel:

„*Jolie mannequin, la petite. Mais elle a les yeux durs.*“

Komisař Johnson si myslel:

„Zatraceně pohledné děvče. George Lee s ní bude mít potíže, jestli si nedá pozor. Ta má oko na mužské, jen co je pravda.“

Inspektor Sugden si myslel:

„Marnivá kost s prázdnou hlavou. S tou snad budeme rychle hotovi.“

„Posadte se, prosím, paní Leeová. Počkejme, vy jste —?“

„Manželka George Leea.“

Nabídnutou židli přijala s okouzlujícím, vděčným úsměvem. Zdálo se, že její pohled říká: Konec konců, přestože jste muž a policista, nejste nakonec tak hrozný.

Dozvuk jejího úsměvu náležel Poirotovi. Cizinci jsou tak vnímaví, pokud jde o ženy. O inspektora Sugdena nedbala ani v nejmenším.

Zaúpěla, proplétajíc prsty v silném rozrušení:

„Je to všechno tak hrozné. Jsem tolik vyděšená.“

„Ale jděte, paní Leeová,“ chlácholil ji komisař Johnson spěšně. „Byl to šok, já vím, ale už je po všem. Jen bychom byli rádi, kdybyste nám pověděla svými slovy, co se dnes večer přihodilo.“

Vykřikla:

„Ale já o tom nic nevím — vůbec nic.“

Komisař na okamžik přivřel oči. Jemně prohodil: „Ne, to se rozumí, že ne.“

„Přijeli jsme teprve včera. George mě vlastně *přinutil*, abych tady strávila Vánoce! Kéž bychom nebyli jeli. Jsem si jistá, že mě to poznamenalo navždy!“

„Velice rozčilující — jistě.“

„Víte, já jeho rodinu téměř neznám. Starého pana Leea jsem viděla jen jednou nebo dvakrát — na naší svatbě a od té doby už jen jednou. Alfreda a Lydii jsem samozřejmě vídala častěji — ale opravdu jsou tu pro mne všichni cizí.“

A znova ten rozšířený pohled vyplašeného dítěte. A opět uznalý pohled Hercula Poirota — a opět si pro sebe pomyslel:

„*Elle joue très bien la comédie, cette petite...*“

„Ano, jistěže,“ řekl komisař Johnson. „Ted’ mi jenom řekněte, kdy jste svého tchána — pana Leea — viděla naposledy naživu.“

„Ach, tohle! Bylo to dnes odpoledne. To bylo příšerné!“

Johnson řekl rychle:

„Příšerné? Proč?“

„Byli tak rozzuření!“

„Kdo byl rozzuřený?“

„Ach, všichni... Nemyslím George. Jemu otec neřekl nic. Ale všem ostatním ano.“

„Co přesně se přihodilo?“

„Nu, když jsme tam přišli — poslal pro nás všechny — mluvil do telefonu se svými právníky — ohledně poslední vůle. A pak řekl Alfredovi, že vypadá nějak mrzutě. Myslím, že to bylo kvůli Harrymu, který přijel domů natrvalo. Věřím, že Alfred z toho byl velice rozčilený. Víte, Harry kdysi udělal něco špatného. A potom pan Lee řekl něco o své ženě — zemřela už dávno — že měla rozumu jak slepice, to řekl, a David vyskočil a vypadal, jako by ho chtěl zamordovat — Och!“ V mžiku se odmlčela, v očích úlek. „Já jsem to nemyslela *takhle* — vůbec jsem to tak nemyslela!“

Komisař Johnson řekl konejšivě:

„Jistě — jistě, jenom řečnický obrat, nic víc.“

„Hilda, to je Davidova žena, ho utišila a — no, to je myslím všechno. Pan Lee prohlásil, že už nikoho nechce dnes večer vidět. Tak jsme všichni odešli.“

„A to bylo naposled, co jste ho viděla?“

„Ano. Dokud — dokud —“

Zachvěla se.

„Tak, to stačí. A teď, kde jste byla v době zločinu?“

„Ano — počkat, myslím, že jsem byla v salonu.“

„Nejste si jistá?“

Magdalena zatékala očima a sklopila víčka.

„Ale ovšem! To bylo ode mne hloupé... Šla jsem telefonovat. Člověk je z toho celý popletený.“

„Říkáte, že jste telefonovala. Z tohoto pokoje?“

„Ano, jediný telefon mimo toho nahoře ve tchánově ložnici je tady.“

Inspektor Sugden řekl:

„Byl v tomto pokoji někdo s vámi?“

Oči se jí rozšířily.

„Ale ne, byla jsem tu docela sama.“

„Byla jste tu dlouho?“

„Nu — chvíli. Večer to nějakou dobu trvá, než dostanete spojení.“

„Takže to byl meziměstský hovor?“

„Ano — do Westeringhamu.“

„Rozumím.“

„A potom?“

„A potom se ozval ten strašlivý křik — a každý utíkal — a ty zamčené dveře, které bylo potřeba vyrazit. Och! Bylo to jako *noční můra*! Do smrti na to nezapomenu!“

„Jistě, jistě,“ komisař hovořil mechanicky konejšivým tónem.

„Věděla jste, že váš tchán uchovával v sejfě množství cenných diamantů?“

„Ne, doopravdy?“ Z jejího hlasu číselo nezastírané vzrušení.
„Pravých diamantů?“

Hercule Poirot řekl:

„Diamantů v hodnotě asi deseti tisíc liber.“

„Ooch!“ To zalapání po dechu bylo samou esencí ženské chamtivosti.

„No,“ řekl komisař Johnson, „myslím, že to je zatím všechno. Dál už vás nebudeme obtěžovat, paní Leeová.“

„Ach, děkuji vám.“

Povstala — usmála se z Johnsona na Poirota úsměvem roztomilé holčičky, a pak vyšla z pokoje s hlavou vysoko vztyčenou a rukama mírně od těla. Komisař Johnson za ní volal:

„Mohla byste, prosím, požádat svého švagra, pana Davida Leea, aby sem přišel?“ Zavřel za ní dveře a vrátil se ke stolu.

„No, tak co si o tom myslíte? Na něco jsme tu narazili! Všimněte si jedné věci: George Lee telefonoval, když slyšel křik! Jeho žena

telefonovala, když jej slyšela! To nesedí — vůbec to nesedí.“ A dodal:

„Co myslíte, Sugdene?“ Inspektor řekl zvolna:

„Nechtěl bych tu dámu urazit, ale řekl bych, že ačkoliv ona je typ, který umí prvotřídně tahat z mužských peníze, není ten typ, který by dokázal člověku podříznout hrdlo. To by vůbec nebyl její styl.“

„Ach, člověk nikdy neví, *mon vieux*“ zamumlal Poirot.

„A co vy, Poirote, co vy si myslíte?“ Hercule Poirot se předklonil. Urovnal před sebou psací podložku a ze svícnu odklepl drobné smítko. „Řekl bych, že se před námi začíná rýsovat charakter starého pana Leea. Myslím, že právě zde leží veškerá podstata našeho případu... v charakteru toho mrtvého muže.“

Inspektor Sugden k němu obrátil zmatený obličej. „Moc vám nerozumím, pane Poirote. Co přesně má charakter mrtvého co dělat s jeho zavražděním?“ Poirot odpovídal nepřítomně: „Povaha oběti má vždy cosi společného s její smrtí. Upřímná a důvěřivá povaha Desdemony byla přímou příčinou její smrti. Trochu podezíravější žena by zaznamenala Jagovy pletichy a čelila by jim daleko dříve. Maratova nečistota jasně vyzývala k smrti v lázni. Merkucio pro svou prchlivost našel smrt na hrotu kordu.“

Komisař Johnson si popotahoval knír. „Co tím vlastně chcete říct, Poirote?“

„Říkám vám, že poněvadž Simeon Lee byl mužem jistého druhu, uvedl do pohybu jisté síly, které nakonec přivodily jeho smrt.“

„Takže vy myslíte, že diamanty s tím nemají co dělat?“

Poirot se pousmál nad nelíčeným zmatkem v Johnsonově tváři.

„Mon cher, právě podivný charakter Simeona Leea způsobil, že ve svém sejfu uchovával nebroušené diamanty v hodnotě deseti tisíc liber! Nehleďte v tom skutky každého jednotlivého účastníka.“

„Máte naprostou pravdu, pane Poirote,“ prohlásil Sugden a pokyvoval hlavou jako člověk, který alespoň tuší, kam jeho společník míří. „Byl to podivín, ten pan Lee. Měl ty drahokamy proto, aby se jich mohl dotýkat a připomínat si tak minulost. Podle toho soudě, je toto důvod, proč je nikdy nedal vybrousit.“

Poirot energicky přikývl.

„Naprosto přesně — naprosto. Jak vidím, jste velice bystrý, inspektore.“

Inspektor se na takový kompliment zatvářil poněkud pochybovačně, ale komisař Johnson jim skočil do řeči:

„Je tu něco dalšího, Poirote. Nevím, jestli jste si všiml —“

„*Mais oui*, vím, co máte na mysli. Paní Magdalena Leeová toho prozradila více, než tuší! Podala nám pěkný obraz poslední rodinné sešlosti. Naznačuje — ach, jak naivní — že Alfred se hněval na svého otce — a že David vypadal jako ‚by ho hodlal zamordovat‘. Míním, že obě ta tvrzení se zakládají na pravdě. Ale můžeme z nich odvodit vlastní rekonstrukci. Proč Simeon Lee svolal svou rodinu? Proč měli přijít v takový čas, aby ho slyšeli telefonovat s jeho právníkem? *Parbleu*, toto nebyl žádný omyl. On *chtěl*, aby to slyšeli! Ten starý chudák, sedí ve svém křesle a teskní po dobrodružství svých mladých let. Tak si vymyslí vlastní zábavu. Baví se hrou s hrabivostí a chamtivostí lidské povahy — a též s jejími city a vášněmi! Ale z toho také vyplývá další dedukce. V této své hře s chamtivostí a emocemi vlastních dětí nikoho nevynechal. Logicky vzato, musel být George Lee terčem stejně jako ostatní! Jeho choť je ohledně této věci nanejvýš opatrná. Na ni také mohl vystřelit jeden či dva jedovaté šípy. Myslím, že od ostatních se dozvíme, co Simeon Lee pověděl panu Georgi Leeovi a jeho paní —“

Odmlčel se. Dveře se otevřely a dovnitř vstoupil David Lee.

XII

David Lee se výborně ovládal. Choval se tiše — až nepřírozeně tiše. Přistoupil k nim, přitáhl si židli a posadil se, upíraje na komisaře Johnsona vážný tázavý pohled.

Elektrické světlo ozářilo kadeř světlých vlasů na jeho čele a zvýraznilo jemný tvar lícních kostí. Vypadal absurdně mladě na to, že byl synem toho vrásčitého starce, jenž ležel mrtev nahoře.

„Pánové, co pro vás mohu udělat?“

Komisař Johnson řekl:

„Jak jsem vyrozuměl, pane Lee, dnes odpoledne se konala rodinná sešlost v pokoji vašeho otce?“

„Ano, to je pravda. Ale bylo to celkem neformální. Chci tím říct, že to nebyla rodinná rada nebo něco takového.“

„Co se tam odehrálo?“

David Lee s klidem odpovídal:

„Otec měl špatnou náladu. Byl to starý člověk a invalida, tak to každý musel chápat, samosebou. Vypadalo to, že si nás zavolal nahoru, aby — no — aby si na nás zchladil žáhu.“

„Mohl byste si vzpomenout, co říkal?“

David řekl tiše:

„Všechno to bylo tak hloupé. Říkal, že jsme k ničemu — všichni — že v celé rodině není jediný opravdový muž! Řekl taky, že Pilar (to je moje neter ze Španělska) vydá za kterékoliv dva z nás. Říkal —“ David se odmlčel.

Poirot řekl:

„Prosím přesně a doslova, pane Lee, pokud možno.“

David neochotně pokračoval:

„Mluvil dost hrubě — o tom, že doufá, že někde ve světě má lepší syny — třeba i nemanželské...“

Jeho jemná tvář vyjadřovala odpor ke slovům, která opakoval. Inspektor Sugden najednou ostražitě vzhlédl. Předklonil se a řekl:

„Pověděl otec něco zvláštního vašemu bratrovi, panu Georgi Leeovi?“

„Georgovi? Nepamatuji se. Ale ano, mám za to, že mu řekl, že bude muset v budoucnu omezit své výdaje; že bude muset zkrátit jeho apanáž. George byl velice rozčilený a zrudl jako rak. Vykřikoval, že s menším přídělem nemůže vyjít. Otec mu celkem chladně sdělil, že bude muset. Radil mu, aby také manželka pomáhala šetřit. To byl dosti podlý úder — George byl vždycky tak spořivý — škrtí a škuldlí každou penci. Umím si představit, že Magdalena dost rozhazuje — má extravagantní vkus.“

Poirot řekl:

„Takže i ona byla rozladěna?“

„Ano. Kromě toho, otec se zmínil hrubě ještě o něčem — znamenal cosi o tom, že žila s námořním důstojníkem. Měl samozřejmě na mysli jejího otce, ale vyznělo to dost dvojsmyslně. Magdalena vzplanula jak pivoňka. Ani se jí nedivím.“ Poirot řekl:

„Zmínil se váš otec o své někdejší choti, o vaší matce?“

Krev ve vlnách zatepala Davidovi ve spáncích. Křečovitě sepal roztrěsené ruce na desce stolu před sebou.

Sevřeným, přiškrceným hlasem řekl:

„Ano, zmínil. Urazil ji.“

Komisař Johnson řekl:

„Co říkal?“

David zprudka odpověděl:

„Nepamatuji se. Jen nějaká letmá zmínka.“

Poirot jemně podotkl:

„Vaše matka zemřela již před lety?“

David řekl krátce:

„Zemřela, když jsem byl chlapec.“

„Nebyla tu — patrně — příliš šťastná?“

David se opovržlivě zasmál:

„Kdo by mohl být šťastný s člověkem, jako byl můj otec? Moje matka byla svěťice. Zemřela se zlomeným srdcem.“

Poirot pokračoval:

„Otec byl patrně z její smrti sklíčený?“

David prudce řekl:

„Nevím. Odešel jsem z domova.“

Po chvíli dodal:

„Možná si neuvědomujete fakt, že než jsem přijel na tuto návštěvu, neviděl jsem otce skoro dvacet let. Jak tedy vidíte, nemohu vám říci mnoho o jeho zvycích, o jeho nepřátelích a o tom, co se tu dělo.“

Komisař Johnson se zeptal:

„Věděli jste, že váš otec má spoustu cenných diamantů v sejfě ve svém pokoji?“

David prohodil bez valného zájmu:

„Opravdu? To vypadá jako dost bláznivý nápad.“

Johnson řekl:

„Popsal byste stručně, kde jste se dnes večer pohyboval?“

„Já? Ech, odešel jsem od stolu celkem rychle. To vyseďávání nad portským mě nudí. Kromě toho jsem viděl, že mezi Alfredem a

Harrym se schyluje k hádce. Hádky nenávidím. Vyklouzl jsem pryč a šel do hudebního pokoje zahrát si na klavír.“

Poirot se zeptal:

„Hudební pokoj je hned vedle salonu, je to tak?“

„Ano. Nějakou dobu jsem tam hrál — dokud — dokud se nepřihodila ta věc.“

„Co přesně jste slyšel?“

„Ach! Vzdálený hluk převráceného nábytku kdesi nahoře. A pak ten hrůzostrašný křik.“ Znova pevně sepal ruce. „Jako duše v pekle. Bože, bylo to úděsné!“

Johnson řekl:

„Byl jste v hudebním pokoji sám?“

„Cože? Ne, byla tam moje žena, Hilda. Přišla ze salonu. Pak — pak jsme s ostatními utíkali nahoru.“

Rychle a nervózně dodal:

„Nechcete, abych popisoval, co — jsem tam uviděl, že ne?“

Komisař Johnson řekl:

„Ne, to vůbec není nutné. Děkuji vám, pane Lee, to je všechno. Předpokládám, že nemáte tušení, kdo mohl vašeho otce zavraždit?“

David Lee opáčil nedbale:

„Řekl bych — mohla by to být pěkná řádka lidí! O nikom určitém ale nevím.“

Rychle vyšel z pokoje a bouchl za sebou dveřmi.

XIII

Komisař Johnson měl zrovna tak dost času, aby si odkašlal, než se znovu otevřely dveře a vešla Hilda Leeová.

Hercule Poirot si ji se zájmem prohlížel. Musel uznat, že ženy, které tihle Leeové pojali za manželky, jsou nadmíru zajímavým námětem k úvaze. Lydiina živá inteligence a přirozený šarm, Magdalenin výrazný zjev a krása, a nyní Hildina solidní přívětivost a sebedůvěra. Jak si všiml, byla mladší, než vypadala ve svém staromódním účesu a špatně padnoucích šatech. Její nevýrazné hnědé vlasy nepoznamenaly dosud šediny a klidné, oříškově hnědé oči zářily z jejího poněkud plnějšího obličeje jako světélka laskavosti. Usoudil, že je to příjemná žena.

Komisař Johnson hovořil svým nejlaskavějším tónem.

„...velice obtížné pro vás všechny. Od vašeho manžela vím, že je to vaše první návštěva Gorston Hallu.“

Přikývla.

„Zнала jste dříve svého tchána, pana Leea?“

Hilda odpověděla svým melodickým hlasem:

„Ne. Vzali jsme se brzy po tom, co David odešel z domu. Nikdy nechtěl mít se svou rodinou nic společného. Až dosud jsme se s nikým z nich nesetkali.“

„Jak tedy došlo k vaší zdejší návštěvě?“

„Můj tchán napsal Davidovi dopis. Psal o svém věku a o tom, že na Vánoce chce mít všechny své děti u sebe.“

„A váš manžel této žádosti vyhověl?“

„Bojím se, že to byla hlavně moje práce — nepochopila jsem situaci.“

Poirot se vložil do hovoru.

„Byla byste tak laskavá, madam, a vyjádřila se poněkud jasněji? Myslím, že to, co nám můžete říci, by mohlo být důležité.“

Bez váhání se k němu obrátila.

„Tehdy jsem svého tchána neznala. Neuměla jsem si představit, jaký je jeho pravý motiv. Domýšlela jsem se, že je starý a osamělý a že skutečně chce znovu vidět své děti.“

„A jaký tedy byl, podle vás, madam, jeho pravý motiv?“

Hilda chvíli váhala. Pak řekla pomalu:

„Nepochybuji — vůbec nepochybuji o tom, že můj tchán si nepřál klid a mír mezi námi, ale naopak chtěl vyvolat svár.“

„V jakém smyslu?“

Hilda řekla tiše:

„Bavilo ho — probouzet nejhorší instinkty v lidské povaze. Šířil kolem sebe ovzduší — jak bych to řekla? — d'ábelské zlomyslnosti. Bažil po tom, aby si všichni členové jeho rodiny vjeli navzájem do vlasů.“

Johnson se zeptal příkře: „A povedlo se mu to?“

„O ano, to se mu povedlo.“

Poirot řekl:

„Madam, dozvěděli jsme se o scéně, která se odehrála dnes odpoledne. Byla to, jak se dohaduji, dosti zuřivá scéna.“

Přisvědčila.

„Budete tak laskavá a popíšete nám ji — co možná nejpravdivěji, prosím?“

Okamžik rozvažovala.

„Když jsme tam přišli, tchán telefonoval.“

„Svému právníkovi, domnívám se?“

„Ano, navrhoval, aby pan — byl to Charlton? — jméno si dobře nepamatuji — zašel za mým tchánem, který chtěl sepsat novou závěť. Říkal, že ta stará už nevyhovuje.“

„Přemýšlejte pozorně, madam; domníváte se, že se váš tchán záměrně postaral, abyste všichni tento rozhovor slyšeli, anebo jste ho vyslechli jen náhodou?“

„Jsem si skoro jistá, že chtěl, abychom ho slyšeli.“

„Aby rozdmýchával pochybnosti a podezření mezi vámi?“

„Ano.“

„Tak tedy, ve skutečnosti svou poslední vůli třebas vůbec měnit nechtěl?“

Namítla:

„To ne, myslím, že ten úmysl byl skutečný. Možná si opravdu přál sepsat novou vůli — ale činilo mu potěšení to zdůrazňovat.“

„Madam, nemám zde žádné oficiální postavení a mám za to, že mé otázky patrně nejsou takové, jaké by vám kladl anglický muž zákona. Ale velmi toužím vědět, jakou podobu — podle vás — měla ta nová vůle mít. Nežádám od vás, jak jistě chápete, žádné informace, ale jednoduše váš názor. *Les femmes*, ty nikdy neváhají vyslovit své názory, *Dieu merci*.“

Hilda Leeová se maličko usmála.

„Nebude mi na obtíž říci, co si myslím. Sestra mého manžela, Jennifer, si vzala za muže Španěla, Juana Estravadose. Její dcera Pilar sem právě dorazila. Je to velmi rozkošné dítě — a samosebou, jediná vnučka v rodině. Starého pana Leea moc potěšila. Nesmírně si ji oblíbil. Podle mého jí ve své nové vůli hodlal odkázat značnou částku. Možná, že v původní vůli jí odkázal jen nepatrnou sumu nebo vůbec nic.“

„Znala jste svou švagrovou?“

„Ne, nikdy jsem se s ní nesetkala. Její španělský manžel zahynul za tragických okolností, myslím, že krátce po svatbě. Jennifer sama zemřela před rokem. Pilar osiřela. Proto pro ni pan Lee poslal, aby přijela do Anglie a bydlela u něho.“

„A co ostatní členové rodiny, měli radost z jejího příjezdu?“

„Myslím, že všichni ji mají rádi. Je příjemné mít v domě někoho mladého a čilého.“

„A zdálo se, že ona sama je zde ráda?“ Hilda řekla rozvážně:

„To nevím. Děvčeti vychovanému na jihu, ve Španělsku, tu musí všecko připadat chladné a cizí.“ Johnson řekl:

„Zrovna teď to nemůže být příjemné ani ve Španělsku samém. Tak, paní Leeová, rádi bychom od vás slyšeli, co se odehrálo při té konverzaci dnes odpoledne.“

Poirot zamumlal: „Omlouvám se. Odbočil jsem.“ Hilda Leeová řekla:

„Když tchán dokončil telefonní hovor, rozhlédl se po nás a zasmál se, prý vypadáme velice mrzutě. Pak řekl, že je unavený a že si půjde brzy lehnout. Nikoho už později večer nechtěl vidět. Říkal, že chce být v dobré formě na vánoční svátky. Něco takového.“

„Potom —“ Svráстила obočí ve snaze se rozpomenout. „Mám dojem, že říkal něco o tom, že je důležité být uprostřed velké rodiny, aby člověk Vánoce ocenil. A pak začal mluvit o penězích. Říkal, že ho domácnost bude v budoucnu stát více peněz, že George a Magdalena budou muset šetřit. Řekl jí, že by si měla sama šít šaty. Trochu staromódní nápad, obávám se. Nedivím se, že ji to rozčílilo. Jeho žena prý uměla šít velice dobře.“ Poirot se jemně optal: „To bylo vše, co o své ženě říkal?“ Hilda se zarděla.

„Vyjádřil se urážlivě o její inteligenci. Můj manžel matku velice miloval a hrozně ho to rozrušilo. A potom, zčistajasna, na nás pan Lee začal křičet. Dočista ho to vyčerpalo. Jistě, chápu, jak se cítil —“ Poirot ji jemně přerušil: „A jak se cítil?“

Obrátila k němu svůj klidný pohled. „Byl zklamaný, samozřejmě. V rodině není žádné vnouče — žádný chlapec — žádný Lee, který by v jeho díle pokračoval. To ho muselo užírat dlouhou dobu. A najednou už se nemohl ovládat a vyhlídl si vztek na své syny — ří-

kal, že jsou hejno neslaných nemastných bab — něco v tom duchu. Bylo mi ho v tu chvíli líto, poněvadž jsem si uvědomila, jak tím byla raněna jeho pýcha.“

„A potom?“

„A potom,“ řekla Hilda pomalu, „jsme všichni odešli.“

„To jste ho viděla naposledy?“

Přikývla.

„Kde jste byla v době zločinu?“

„Byla jsem s manželem v hudebním pokoji. Hrál mi na klavír.“

„A pak?“

„Slyšeli jsme, jak se nahoře kácí židle a stoly a tříští porcelán — nějaká zuřivá rvačka. A pak ten děsivý zvuk, jak mu někdo prořízl hrdlo...“

Poirot řekl:

„Byl to skutečně tak děsivý zvuk? Bylo to —“ odmlčel se — *jako duše v pekle?*“

„Bylo to horší!“

„Co tím chcete říci, madam?“

„Bylo to jako křik někoho, *kdo nemá žádnou duši*... Byl to nelidský křik, zvířecí...“

Poirot řekl vážně:

„Tak tedy — vy už jste ho odsoudila, madam?“

Pozvedla ruce v náhlém hnutí mysli. Sklopila oči a upřeně hleděla na podlahu.

XIV

Pilar vstoupila do pokoje s ostražitostí zvířete, které tuší past. Očima kmitala ze strany na stranu. Nevypadala ani tak bojácně, jako spíše nanejvýš podezřívavě.

Komisař Johnson vstal a nabídl jí židli. Řekl:

„Předpokládám, že rozumíte anglicky, miss Estravados?“

Pilar doširoka otevřela oči.

„Samozřejmě. Moje matka byla Angličanka. Já jsem vlastně spíše Angličanka než Španělka.“

Lehký úsměv přelétl komisaři přes tvář, když pohlédl na havraní lesk jejích vlasů, hrdé černé oči a vykroužené rudé rty. Velmi anglické! Pro Pilar Estravados se tento termín naprosto nehodil.

„Pan Lee byl váš dědeček. Poslal pro vás do Španělska. A vy jste přijela před několika dny. Je to tak?“

Pilar přisvědčila.

„Je to tak. Zažila jsem — och! mnoho dobrodružství na své cestě ze Španělska — spadla bomba a řidiče mého auta to zabilo — tam, kde byla dříve jeho hlava, byla jenom spousta krve. Neumím řídit auto, tak jsem musela jít dlouho pěšky — a já chodím pěšky nerada. Nikdy nechodím pěšky. Měla jsem bolavé nohy — hrozně —“

Komisař Johnson se usmál:

„Na každý pád, nakonec jste dorazila až sem. Vyprávěla vám matka o svém otci často?“

Pilar nadšeně přikývla.

„Ó ano, říkala, že je to starý darebák.“

Hercule Poirot se usmál. Řekl:

„A co jste si o něm myslela vy, když jste přijela, mademoiselle?“

„Byl, samozřejmě, hrozně starý. Musel sedět ve svém křesle — a měl úplně scvrklý obličej. Ale stejně se mi líbil. Myslím, že když byl mladý, musel být hezký — velice hezký, jako vy,“ obrátila se Pilar na inspektora Sugdena. Její pohled spočíval s nelíčeným potěšením na jeho tváři, která nad takovým komplimentem zrudla do šarlatová.

Komisař Johnson dusil smích, který se mu dral na rty. Byl to jeden z mála případů, kdy flegmatického inspektora přistihl v rozpácích.

„Ale rozumí se, že nikdy nemohl být tak urostlý jako vy,“ dodala Pilar lítostivě.

Hercule Poirot si povzdychl.

„Líbí se vám urostlí muži, seňorito?“ zjišťoval.

Pilar s nadšením souhlasila.

„Ó ano, muž se mi líbí, když je urostlý, vysoký, s širokými rameny a má velikou, velikou sílu.“

Komisař Johnson přísně pokračoval:

„Viděla jste svého dědečka hodně často po svém příjezdu?“

„To ano. Chodila jsem za ním nahoru posedět. Říkal mi hodně věcí — že byl špatný člověk, a vypravoval o všem, co dělal v Jižní Africe.“

„Řekl vám někdy o tom, že má diamanty v sejfu ve svém pokoji?“

„Ano, ukázal mi je. Ale nevypadaly jako diamanty — byly jako kamínky — opravdu jen jako ošklivé kamínky.“

Inspektor Sugden se krátce zeptal:

„Takže on vám je ukázal, je to tak?“

„Ano.“

„A žádný vám nedal?“

Pilar potřásla hlavou.

„Ne, nedal. Možná ale, že jednoho dne by mi nějaký dal — kdybych byla milá a často si za ním přišla popovídat. Protože staří muži mají mladé dívky moc rádi.“

Komisař Johnson řekl:

„Víte o tom, že ty diamanty někdo ukradl?“

Pilar rozšířila oči dokořán.

„Ukradl?“

„Ano. Máte zdání, kdo by to mohl být?“

Pilar přikývla.

„Ano, to mám. Jistojistě Horbury.“

„Horbury? Myslíte toho pečovatele?“

„Ano.“

„A proč myslíte?“

„Protože má zlodějský obličej. Očima jezdí sem a tam, našlapuje potichu a poslouchá za dveřmi. Je jako kočka. A všechny kočky kradou.“

„Ehm,“ řekl komisař Johnson. „Nechme to tak. Jak vím, celá rodina byla dnes odpoledne v pokoji vašeho dědečka a padla jistá — hm — ostrá slova.“

Pilar přisvědčila a usmála se.

„Ano. To byla nádhera. Dědeček je všechny tak rozzlobil!“

„Ale, vám se to líbilo?“

„Ano. Ráda se dívám, když se lidé zlobí. Moc se mi to líbí. Ale tady v Anglii to není takové jako ve Španělsku. Ve Španělsku vždycky vytasí nůž a klejí a křičí. V Anglii neudělají nic, jen hrozně zrudnou v obličejí a pevně zavřou ústa.“

„Pamatujete si, o čem se mluvilo?“

Zdalo se, že si Pilar není jistá.

„Já nevím. Dědeček říkal, že jsou k ničemu — že nemají žádné děti. Říkal, že jsem lepší než oni. Líbila jsem se mu, opravdu jsem se mu líbila.“

„Mluvil o penězích nebo o poslední vůli?“

„Poslední vůle — ne, myslím, že ne. Nevzpomínám si.“

„Co se dělo pak?“

„Všichni odešli — kromě Hildy — ta tlustá Davidova manželka, ta tam zůstala.“

„Opravdu?“

„Ano. David vypadal legračně. Celý se třásl a byl tak hrozně bílý! Vypadal, že se mu každou chvíli něco stane.“

„A co pak?“

„Pak jsem vyhledala Stephena Farra. Tančili jsme na hudbu z gramofonu.“

„Se Stephenem Farrem?“

„Ano. Je z Jižní Afriky — je synem dědečkova partnera. On je taky velice hezký. Snědý a vysoký a má pěkné oči.“

Johnson se zeptal:

„Kde jste byla, když došlo ke zločinu?“

„Ptáte se, kde jsem byla?“

„Ano.“

„Šla jsem s Lydií do salonu. Pak jsem odešla do svého pokoje a trošku jsem se nalíčila. Chtěla jsem jít zase tančit se Stephenem. A potom, daleko ode mne, se ozval výkřik a všichni tam běželi, tak jsem šla taky. Zkoušeli vyrazit dveře dědečkova pokoje. Udělali to Harry a Stephen, oba jsou velcí a silní.“

„A dál?“

„Pak — taková rána — dveře povolily — a všichni jsme nakoukli dovnitř. Ach, takový pohled — všechno bylo rozbité nebo pokácené. Dědeček tam ležel v moři krve, hrdlo proříznuté takhle —“

naznačila dramatickým živým gestem na vlastním krku — „úplně od ucha k uchu.“

Odmlčela se, zjevně spokojená se svým líčením celé události.

Johnson se zeptal:

„Neudělalo se vám zle z takové spousty krve?“ Zírala na něho.

„Ne, proč by mělo? Když někoho zavraždí, vždycky je kolem krev. Bylo tam všude och! tolik krve!“ Poirot se zeptal: „Říkal někdo něco?“

„David říkal něco legračního — jak to bylo? Aha, už to mám. *Boží mlýny* — tak to říkal,“ — opakovala s důrazem na každém slovu — „Boží — mlýny — Co to znamená? Ve mlýně se mele mouka, ne?“

Komisař Johnson řekl:

„No, myslím, že to by tak bylo všechno, slečno Estravados.“

Pilar poslušně vstala. Každého z mužů obdařila letmým, kouzelným úsměvem.

„Tak já půjdu.“ A vyšla z pokoje.

Komisař Johnson dodal:

„*Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.* A řekl to David Lee!“

XV

Když se dveře opět otevřely, komisař Johnson vzhlédl. Na okamžik měl za to, že vcházející postava patří Harrymu Leeovi, ale jakmile Stephen Farr pokročil dále do pokoje, uvědomil si svůj omyl.

„Posaďte se, pane Farre,“ řekl.

Stephen usedl. Jeho chladné, inteligentní oči spočinuly postupně na každém ze tří mužů.

„Obávám se, že vám nebudu moc platný. Ale ptejte se na cokoli, co by vám mohlo být k užtku. Snad bych měl nejdřív vysvětlit, kdo jsem. Můj otec, Ebenezer Farr, byl za starých časů partnerem Simeona Leea v Jižní Africe. Mluvím o dobách před více než čtyřiceti lety.“

Odmlčel se.

„Otec mi o Simeonu Leeovi hodně vypravoval — jaká to byla osobnost. On i můj táta tehdy nadělali pěkné jmění. Simeon Lee pak se svým bohatstvím odjel do Anglie a ani mému otci se nevedlo

špatně. Táta mi vždycky připomínal, abych pana Leea navštívil, až sem přijedu. Jednou jsem mu na to řekl, že už je to všechno dávno a že si asi nebude pamatovat, kdo jsem, ale on se takovému nápadu jen vysmál. Říkal: ‚Když dva muži spolu zažijí to, co jsme zažili my dva se Simeonem, nezapomenou nikdy.‘ No, a táta zemřel před pár lety. Do Anglie jsem letos přijel poprvé, a tak jsem si řekl, že udělám, jak mi radil, a pana Leea navštívím.“ S mírným úsměvem pokračoval:

„Byl jsem přece jenom trochu nervózní, když jsem přijel, ale bylo to zbytečné. Pan Lee mě vřele přivítal a bezvýhradně trval na tom, abych u něho zůstal na vánoční svátky. Báł jsem se, že budu na obtíž, ale o tom on nechtěl ani slyšet.“

Trochu nesměle dodal:

„Byli ke mně všichni moc milí — Alfred s Lydií ani nemohli být milejší. Je mi moc líto, že je tohle všechno potkalo.“

„Jak dlouho tu jste, pane Farre?“

„Od včerejška.“

„Viděl jste dnes pana Leea vůbec?“

„Ano, byl jsem si s ním popovídat dnes ráno. Měl dobrou náladu a dychtivě se vyptával na spoustu lidí a míst.“

„To jste ho viděl naposled?“

„Ano.“

„Zmínil se vám o tom, že má ve svém sejfu nevybroušené diamanty?“

„Ne.“

Dříve než jeho protějšek stačil promluvit, Stephen Farr dodal:

„Chcete říct, že to byla loupežná vražda?“

„Zatím to nevíme s jistotou,“ řekl Johnson. „Pojďme k událostem dnešního večera. Pověděl byste mi vlastními slovy, co jste dělal?“

„Jistěže. Když dámy odešly, zůstal jsem a dal si sklenici portského. Potom jsem si uvědomil, že Leeovi potřebují probrat jakousi rodinnou záležitost a že moje přítomnost je ruší, tak jsem se omluvil a odešel jsem.“

„A co jste dělal pak?“

Stephen Farr se opřel na židlí dozadu. Ukazováčkem si přejížděl podél čelisti. Trochu neobratně vysvětloval:

„Já — hm — šel jsem do velkého sálu s parketovou podlahou — řekl bych, že to má být taneční sál. Je tam gramofon a desky s taneční hudbou. Nějaké jsem si pustil.“

Poirot se otázel:

„Dalo se předpokládat, že vás tam někdo vyhledá?“

Stephen Farr zvlhl rty v náznaku úsměvu.

„Možné to bylo, ano. Člověk nikdy nepřestává doufat.“

A rozesmál se.

Poirot řekl:

„Señorita Estravados je velice krásná.“

„Je to prostě to nejlepší, co jsem až dosud z celé Anglie viděl.“

„A přišla tam za vámi miss Estravados?“ zeptal se komisař Johnson.

Stephen potřásl hlavou.

„Byl jsem pořád ještě v sále, když jsem uslyšel ten rachot. Vyběhl jsem do haly a pak jsem pádil jako o život zjistit, co se děje. Pomáhal jsem Harrymu Leeovi vyrazit ty dveře.“

„To je všechno, co nám můžete říci?“

„Absolutně všechno, obávám se.“

Hercule Poirot se předklonil. Řekl měkce:

„Já ale myslím, pane Farre, že byste nám toho mohl říci opravdu hodně, pokud byste chtěl.“

Farr prudce opáčil:

„Co tím jako chcete říct?“

„Můžete nám povědět o něčem, co je v tomto případě nesmírně důležité — o charakteru pana Leea. Řekl jste, že vám otec o panu Leeovi často vypravoval. Jaký typ muže vám popisoval?“

Stephen Farr zvolna řekl:

„Myslím, že chápu, kam míříte. Jaký byl Simeon Lee v mladých letech? Hm — předpokládám, že chcete, abych byl upřímný?“

„Buďte tak laskav.“

„No, napřed bych měl asi říct, že podle mého neměl Simeon Lee morálku zrovna na výši. Nemyslím, že to byl doslova darebák, ale měl k tomu zatraceně blízko. V žádném případě se svou morálkou nemohl moc chlubit. Přesto měl svůj šarm, toho měl požehnaně. A byl fantasticky štědrý. Komu štěstí nepřálo a obrátil se na něho, neo-

dešel s prázdnou. Trochu pil, ale ne moc, taky byl přitažlivý pro ženy a měl smysl pro humor. A přece v něm byla jakási podivná pomstychtivost. Když řeknete, že slon nikdy nezapomíná, je to totéž, jako byste mluvili o Simeonu Leeovi. Táta mi vyprávěl o několika případech, kdy Lee čekal roky, aby si vyrovnal účty s kýmsi, kdo mu uškodil.“ Inspektor Sugden řekl:

„Takovou hru hrají většinou dva. Předpokládám, pane Farre, že nevíte o nikom, komu tehdy Simeon Lee ublížil? Nic ze starých časů, co by objasňovalo dnešní zločin?“

Stephen Farr potřásl hlavou.

„Měl mnoho nepřátel, to se rozumí, byl-li takovým člověkem, jakým byl. Ale nevím o žádném konkrétním případě. Krom toho,“ přimhouřil oči, „vyrozuměl jsem (vlastně jsem se vyptával Tressiliana), že dnes večer nebyl v domě ani poblíž domu žádný cizí člověk.“

Hercule Poirot řekl:

„*Kromě vás samotného, pane Farre.*“

Stephen Farr se k němu střelhbitě obrátil.

„Tak takhle je to tedy? Podezřelý cizinec na obzoru! Nic takového. Neodhalíte žádnou historku o tom, že Simeon Lee podvedl Ebenezera Farra, jehož syn přichází otce pomstít! Ne,“ potřásl hlavou, „Simeon a Ebenezer neměli nic jeden proti druhému. Jak už jsem říkal, přijel jsem z čiré zvědavosti. A co víc, myslím, že gramofon je stejně tak dobré alibi jako cokoli jiného. Bez ustání jsem přehrával desky — někdo je musel slyšet. Během jedné desky bych neměl dost času vyběhnout nahoru po schodech — tyhle chodby jsou beztak dlouhé aspoň míli — podříznout hrdlo tomu starému muži, umýt se od krve a vrátit se zpátky dřív, než přiběhnou ostatní. Tenhle nápad je prostě směšný!“

Komisař Johnson řekl:

„My nic takového nenaznačujeme, pane Farre.“

„To ten tón hlasu pana Poirota.“

„Je mi to opravdu velice líto!“ řekl Hercule Poirot.

Blahosklonně hleděl na svůj protějšek.

Stephen Farr mu oplácel zuřivým pohledem.

Komisař Johnson se spěšně vložil do hovoru:

„Děkuji vám, pane Farre. To je prozatím vše. V žádném případě neopouštějte dům.“

Stephen Farr kývl na souhlas. Vstal a opustil pokoj svižným, uvolněným krokem.

Jakmile se za ním dveře zavřely, řekl Johnson:

„Tak tady máme X, neznámou veličinu. Jeho případ se zdá být poměrně jasný. Každopádně on je tím černým koněm. Ten *mohl* ty diamanty sebrat — třeba přišel s falešnou historkou, jenom aby se dostal dovnitř. Měl byste mu sejmout otisky, Sugdene, a zjistit, jestli nejsou v evidenci.“

„Už jsem to zjistil,“ usmál se inspektor suše.

„Výborně. Vám toho moc neunikne. Předpokládám, že budete postupovat obvyklým způsobem?“

Inspektor Sugden vyjmenovával na prstech ruky.

„Ověřit ty telefonní hovory — čas a tak dále. Provéřit Horburyho. Kdy odešel, kdo ho viděl odcházet. Zkontrolovat všechny vchody a východy. Provéřit personál obecně. Provéřit finanční situaci členů rodiny. Spojit se s rodinnými právníky a ověřit poslední vůli. Prohledat dům a nalézt zbraň a krvavé skvrny na šatech — snad tu někde budou schované také diamanty.“

„To je, myslím, všechno,“ souhlasil komisař Johnson. „Máte nějaké návrhy, monsieur Poirote?“

Poirot potřásl hlavou:

„Jak vidím, inspektor je neskonale důkladný.“

Sugden ponuře pronesl:

„Nebude to žádná hračka, hledat ukradené diamanty v takovém domě. Jakživ jsem neviděl tolik ozdob a tretek.“

„Možných úkrytů je zde skutečně požehnaně,“ přisvědčil Poirot.

„Takže opravdu nemáte žádné návrhy, Poirote?“ Vrchní policejní komisař vyhlížel poněkud zklamaně — skoro jako člověk, jehož pes odmítl provést nacvičený kousek. Poirot řekl:

„Dovolíte mi, abych tu přednesl vlastní myšlenku?“

„Ovšem — ovšem,“ souhlasil Johnson v okamžiku, kdy se inspektor Sugden otázel jaksi podezřívavě:

„Jakou myšlenku?“

„Já bych si velice přál hovořit — velmi často — velmi hojně — se všemi členy rodiny.“

„Chcete říci, že byste je chtěl znova vyslýchat?“ ptal se komisař, docela zmaten.

„Ach ne, ne vyslýchat — ale konverzovat!“

„A proč?“ ptal se Sugden.

Hercule Poirot máchl energicky rukou.

„V konverzaci vyjde mnohé najevo! Když s lidmi dlouze rozprávíte, skrýt pravdu je pro ně zcela nemožné!“

Sugden řekl:

„Takže vy myslíte, že někdo z nich lže?“

Poirot si povzdychl.

„*Mon cher*, každý lže — tu a tam to snad neškodí. Je však velmi užitečné rozlišovat nevinné lži od těch důležitých.“

Komisař Johnson zhurta spustil:

„Když se to vezme kolem a kolem, je to na mou duši neuvěřitelné. Máme tu nanejvýš krutou a brutální vraždu — a koho máme jako podezřelého? Alfred Lee a jeho žena — oba příjemní, výborně vychovaní, hodní lidé. George Lee, který je členem parlamentu a vzorem vážnosti a úcty. Jeho žena? Jenom taková moderní krasotinka. David Lee vypadá jako útlocitný člověk a máme svědectví jeho bratra Harryho, že pohled na krev by nesnesl. Jeho paní se zdá být milá a rozumná žena — taková docela obyčejná osoba. Zůstává nám tedy španělská neteř a ten člověk z Jižní Afriky. Španělské krasavice bývají temperamentní, ale nedovedu si představit, jak to nádherné stvoření chladnokrevně morduje starého pána — a navíc podle toho, co víme, v jejím zájmu bylo, aby zůstal naživu — každopádně alespoň do okamžiku, než by podepsal novou závěť. Stephen Farr — tady by byla možnost — může to být takřikajíc profesionální podvodník, který šel po těch diamantech. Staroch zjistil jejich ztrátu a Farr ho zavraždil, aby nemohl mluvit. Tak nějak to mohlo být — gramofon není moc pevné alibi.“

Poirot potřásl hlavou.

„Drahý příteli, srovnajte fyzickou způsobilost monsieur Farra a starého Simeona Leea. Kdyby se Farr rozhodl starého pána zavraždit, mohl by tak učinit v jediné minutě — Simeon Lee by pravděpodobně

nebyl schopen s ním zápasit. Je možno věřit, že křehký stařec a takový mohutný exemplář lidského rodu spolu zápolí po několik minut, kácejí židle a rozbíjejí porcelán? Představovat si takovou věc je navýsost fantastické!“

Komisař Johnson přimhouřil oči.

„Chcete tím říct, že Simeona Lee zabil slabý muž?“

„Anebo žena!“ řekl inspektor.

XVI

Komisař Johnson pohlédl na hodinky.

„Už tu nebudu co platný. Vy máte všechno jak náleží pod kontrolou, Sugdene. Vlastně, ještě jedna věc. Měli bychom se znova podívat na toho vrchního sluhu. Víím, že už jste ho vyslýchal, ale teď máme přece jen kapku jasnější představy. Je důležité, abychom si potvrdili, že skutečně byli všichni v době vraždy tam, kde uvedli.“

Tressilian pomalu vstoupil. Komisař ho vyzval, aby se posadil.

„Děkuji, pane. Sednu si, jestli vám to nevádí. Cítím se velice podivně — opravdu velice podivně. Moje nohy, pane, a ta hlava.“

Poirot řekl jemně: „Prožil jste šok, zajisté.“

Vrchní sluha se oťásl. „Stát se taková — taková hrůza! V tomto domě! Kde věci šly odevždy svou tichou cestou.“

Poirot se zeptal:

„Byl to dobře vedený dům, ano? Ale štěstí se mu vyhýbalo?“

„Takhle bych to neřekl, pane.“

„Za starých časů tedy, když celá rodina žila ještě pohromadě, to bývalo šťastné místo?“

Tressilian zvolna odpověděl:

„Nebylo to zrovna místo, které by se dalo nazvat harmonickým, pane.“

„Nebožka paní Leeová hodně stonala, nemám pravdu?“

„Tak, tak, utrápená chuděrka to bývala.“

„Děti ji měly rády?“

„Pan David, ten ji miloval. Víc jako dcera než jako syn. Po její smrti dům opustil, nemohl už dál snášet zdejší život.“

„A pan Harry? Jaký ten byl?“

„Vždycky to býval kapku divoký mladík, pane, ale měl dobré srdce. Ach bože, ten mi dal, na mou věru, když se ozval domovní zvonek — a pak znova, tak netrpělivě, já šel otevřít a tam úplně cizí člověk, a ten hlasem pana Harryho povídá: Zdravíčko, Tressiliane. Stále zde, co?' Stejný jako vždycky.“

Poirot to chápal:

„To musel být zajisté zvláštní pocit.“

Tressilian rozkládal, na lících lehký ruměnek:

„Někdy to vypadá, pane, že minulost není minulostí! Víím najisto, že o čemsi takovém dávali divadelní hru v Londýně. Něco na tom je, pane — věřte mi. Přijde na vás takový pocit — jako byste všechno zažil už někdy dřív. Pořád se mi zdá, že slyším zvonek, jdu otevřít, a tam je pan Harry — nebo třeba pan Farr nebo někdo úplně jiný — a já si zkrátka říkám — *ale to už jsem přece zažil...*“

„Toto je nadmíru zajímavé — nadmíru zajímavé.“

Tressilian na něho vděčně pohlédl. Johnson, celý netrpělivý, si odkašlal a ujal se konverzace:

„Chci si ověřit správnost různých časových údajů. Takže, jak víím, když začal ten rachot nahoře, v jídelně byli jenom pan Alfred a pan Harry. Je to tak?“

„To vám opravdu nemohu říci. Pánové tam byli všichni, když jsem jim podával kávu — ale to bylo asi tak o čtvrt hodinku dříve.“

„Pan George Lee telefonoval. Můžete to potvrdit?“

„Myslím, pane, že někdo skutečně telefonoval. Telefon zvoní u mne v přípravě a když někdo zvedne sluchátko, aby vytočil číslo, zvonek tam slabě zacinká. Na ten zvuk se pamatuji, ale nevěnoval jsem mu pozornost.“

„Nevíte přesně, kdy to bylo?“

„To nevím, pane. Mohu jediné říci, že to bylo poté, co jsem pánům odnesl kávu.“

„Víte, kde byla některá z dam v době, o které je řeč?“

„Paní Lydie byla v salonu, když jsem tam zašel pro kávový podnos. Bylo to jen minutku nebo dvě před tím, než jsem uslyšel ten křik nahoře.“

Poirot se zeptal:

„Co dělala?“

„Stála u vzdálenějšího z obou oken, pane. Poodhrnovala závěs a vyhlížela ven.“

„A žádná z ostatních dam v salonu nebyla?“

„Ne, pane.“

„Víte, kde byly?“

„Nemám tušení, pane.“

„O nikom dalším nevíte?“

„Myslím, že pan David hrál na klavír v hudebním pokoji, vedle salonu.“

„Slyšel jste ho hrát?“

„Ano, pane.“ A starý muž se znova otrásl. „Bylo to jako zlé znamení, pane, tak jsem to cítil potom. Hrál Pochod mrtvých. Do konce už tehdy mi naskakovala husí kůže, jak si vzpomínám.“

„Zvláštní, vskutku,“ řekl Poirot. „Tak, a teď ten chlapík Horbury, náš pečovatel,“ řekl vrchní komisař. „Jste hotov odpřisáhnout, že v osm hodin byl mimo dům?“

„Ó ano, pane. Bylo to zrovna, když přišel tady pan inspektor Sugden. Dobře si to pamatuji, protože rozbil kávový šálek.“ Poirot řekl:

„Horbury rozbil kávový šálek?“

„Ano, pane — jeden z těch starých worcesterských. Jedenáct let už je umývám a jeden jediný nepřišel k úhoně, až dnes večer.“ Poirot řekl:

„Co prováděl Horbury s těmi šálky?“

„Inu, pane, není to samosebou jeho práce. Prostě jeden z nich držel v ruce, jako by ho obdivoval, a já jsem se náhodou zmínil o tom, že pan Sugden přišel, a on šálek upustil.“ Poirot se vyptával:

„Řekl jste pan Sugden, nebo jste použil slovo policie?“

Tressilian vypadal trochu překvapeně.

„Když o tom tak uvažuji, pane, zmínil jsem se, že přišel policejní inspektor.“

„A Horburymu upadl šálek.“

„To by mohlo něco znamenat,“ řekl vrchní komisař. „Vyptával se Horbury na inspektorovu návštěvu?“

„Ano, pane, ptal se, cože chce. Pověděl jsem mu, že přišel vybírat na policejní sirotčinec a že zašel nahoru k panu Leeovi.“

„A zdálo se, že se Horburymu ulevilo, když jste mu to vyložil?“
„Víte, pane, když o tom tak mluvíme, jsem si tím docela jistý. Nálada se mu hnedlinko změnila. Říkal, že pan Lee je starý dobrý brach a žádná držgrešle k tomu — takhle neuctivě mluvil — a pak odešel.“

„Kudy?“

„Vyšel dveřmi do haly pro služebnictvo.“

Sugden se vložil do rozhovoru:

„To je v pořádku, pane. Prošel kuchyní, kde ho viděla kuchařka a pomocnice a pak vyšel ven zadními dveřmi.“

„Teď poslouvejte, Tressiliane, a přemýšlejte. Existuje nějaký způsob, jak by se Horbury mohl vrátit zpátky do domu, aniž by ho kdo zahlédl?“

Starý muž potřásl hlavou.

„Nevím, jak by to mohl dokázat, pane. Všecky dveře se zamykají zevnitř.“

„Předpokládejme, že měl klíč?“

„Dveře jsou navíc zajištěné západkou.“

„A jak se dostane dovnitř dnes, až přijde?“

„Má klíč od zadního vchodu, pane. Všichni sloužící tamtudy chodí.“

„Takže vlastně se tudy *mohl* vrátit?“

„Ale musel by projít kuchyní. A ta je plná lidí až do půl nebo tři čtvrti na deset.“

Vrchní komisař řekl:

„To zní přesvědčivě. Děkuji, Tressiliane.“

Starý muž se postavil na nohy a s úklonou opustil místnost. Za minutu či dvě však byl zpátky.

„Horbury se zrovna vrátil, pane. Přál byste si s ním promluvit?“

„Ano, děkuji vám, pošlete ho okamžitě sem.“

XVII

Sydney Horbury nepůsobil zrovna důvěryhodným dojmem. Vstoupil do místnosti a zůstal stát. Mnul si ruce a vrhal pohledy jako šipky z jednoho na druhého. Tvářil se podlézavě.

Johnson řekl:

„Jste Sydney Horbury?“

„Ano, pane.“

„Pečovatel nebožtíka pana Leea?“

„Ano, pane. To je hrozný, že jo? Pírkem by mě porazil, když jsem se to od Gladys dozvěděl. Chudák starý pán —“

Johnson mu skočil do řeči.

„Odpovídejte pouze na mé otázky.“

„Jistěže, pane, to se ví.“

„Kdy jste dnes večer odešel a kde jste byl?“

„Z domu jsem odešel zrovna před osmou, pane. Šel jsem do kina Superb, je to vocaď pěšky jenom pět minut. Film se jmenoval Láska ve staré Seville, pane.“

„Viděl vás tam někdo?“

„Slečinka v pokladně, ta mě zná, pane. A vrátnej u vchodu mě zná taky. A — chm — vlastně jsem tam byl s mladou dámou. Měl jsem tam s ní smluvenou schůzku.“

„Aha, opravdu? Jakpak se jmenuje?“

„Doris Buckleyová, pane. Pracuje v Družstevní mlékárně, Mar-khamská ulice 23.“

„Dobrá. To si ještě ověříme. Šel jste pak přímo domů?“

„Napřed jsem svou přítelkyni vyprovodil domů. Pak jsem se hnedlínko vrátil sem, pane. Uvidíte sám, pane, že je to všechno prav-da. Já s tím nemám nic společného. Byl jsem —“

Komisař Johnson odsekl:

„Nikdo vás neobviňuje, že s tím máte co společného.“

„Ne, pane, jistěže ne. Ale není to nic příjemného, když je v do-mě mord.“

„Nikdo neříká, že je. Tak a teď mi řekněte, jak dlouho sloužíte u pana Leea?“

„Něco přes rok, pane.“

„Líbilo se vám zdejší zaměstnání?“

„Ano, pane. Byl jsem docela spokojenej. Měl jsem dobrej plat. S panem Leem byly sem tam potíže, ale já jsem — to se rozumí — zvyklej obsluhovat invalidy.“

„Máte nějaké předchozí zkušenosti?“

„To mám, pane. Sloužil jsem u pana majora Westa a u ctihodného pana Jaspera Finche —“

„Podrobnosti můžete později sdělit Sugdenovi. Já chci vědět toto: kdy jste dnes večer viděl pana Leea naposledy?“

„To bylo asi tak v půl osmý, pane. V sedm hodin se nahoru nosila panu Leeovi lehká večeře. Pak jsem ho přichystal na noc. Potom sedával v křesle u krbu, dokavad se mu nechtělo jít spát.“

„A to bylo obvykle kdy?“

„To bylo různý, pane. Někdy chodil spát už v osm hodin — to když byl unavenej. Někdy tam vysedával až do jedenácti nebo i dýl.“

„Co udělal, když chtěl jít spát?“

„Většinou na mě zazvonil, pane.“

„Pomáhal jste mu na lože?“

„Ano, pane.“

„Ale dnes večer jste měl volno. Bývalo to vždycky v pátek?“

„Ano, pane. Pátek byl můj den.“

„Jak to tedy probíhalo, když chtěl pan Lee jít spát?“

„Obvykle zazvonil a Tressilian nebo Walter na něj dohlídli.“

„Nebyl docela bezmocný? Mohl se pohybovat po pokoji?“

„Ano, pane, ale šlo mu to těžko. Trpěl revmatickou artritidou, pane. Některý dni mu bylo bídne, někdy lip.“

„Nikdy nezašel během dne do jiného pokoje?“

„To ne, pane. Raději zůstával v jedné místnosti. Pan Lee neměl kór moc nároky. Měl velikej pokoj se spoustou světla a vzduchu.“

„Takže dnes večeřel v sedm, říkáte?“

„Ano, pane. Pak jsem odnesl podnos a na psací stůl jsem přichystal sherry a dvě sklenky.“

„Pročpak jste je chystal?“

„Na příkaz starýho pana Leea.“

„To bylo obvyklé?“

„Někdy ano. Bylo tu pravidlem, že ostatní z rodiny už pana Leea během večera nenavštěvovali, pokavad si je sám nepozval. Někdy zůstával rád o samotě. Ale sem tam poslal pro pana Alfreda nebo paní Lydii, nebo pro voba, aby za ním po večeři zašli.“

„Ale pokud je vám známo, tentokrát tomu tak nebylo? Chci říci, že pro nikoho z rodiny dnes neposlal?“

„Nevzkázal žádné pozvání po *mně*, pane.“

„Takže nikoho z rodiny neočekával?“

„Mohl požádat někoho z nich vosobně, pane.“

„Samozřejmě.“

Horbury pokračoval:

„Viděl jsem, že je všechno v pořádku, popřál jsem panu Leeovi dobrou noc a šel jsem z jeho pokoje.“

Poirot se zeptal:

„Příkládal jste na oheň v krbu, než jste pokoj opustil?“

Pečovatel zaváhal.

„To nebylo zapotřebí, pane. Oheň hořel dobře.“

„Byl by to mohl udělat pan Lee sám?“

„No tak to né, pane. Počítám, že to udělal pan Harry Lee.“

„Pan Harry byl s ním, když jste tam před večeří zašel?“

„Ano, pane. Odešel, když jsem se tam vobjevil.“

„Jaká nálada panovala mezi těmi dvěma, můžete-li to posoudit?“

„Zdálo se, že pan Harry Lee je v ohromně dobrým rozmaru, pane. Zakláněl hlavu a smál se z plna hrdla.“

„A pan Lee?“

„Ten byl zticha a trochu zamyšlený.“

„Dobrá. Chci vědět ještě další věc, Horbury: co nám můžete říci o diamantech, které pan Lee uchovával v sejfu?“

„Diamanty, pane? Nikdá jsem žádný neviděl.“

„Pan Lee měl mnoho nebroušených drahých kamenů. Musel jste zhlédnout, jak se jimi zaobírá.“

„Ty legrační kamínky, pane? Jo, viděl jsem je u něho jednou nebo dvakrát. Ale neměl jsem potuchy, že jsou to diamanty. Zrovinka včera je ukazoval před tou cizí mladou dámou — nebo to bylo přede-
devčírem?“

Komisař Johnson mu rázně oznámil:

„Ty kameny někdo ukradl.“

Horbury vykřikl:

„Doufám, že si nemyslíte, pane, že *já* s tím mám co společný-
ho!“

„Nevznáším tu žádná obvinění. Můžete mi říci o čemkoli, co by s tím mohlo nějak souviset?“

„S diamanty, pane? Nebo s vraždou?“

„S obojím.“

Horbury rozvažoval. Jazykem si olízl bledé rty. Nakonec vzhlédl, v očích kradmý stín.

„Myslím, pane, že nevím vo ničem.“

Poirot řekl mile:

„Nezaslechl jste, řekněme během vykonávání svých povinností, něco, co by nám mohlo pomoci?“

Sluha lehce zamžikal.

„Né, pane, myslím, že né. Pan Lee měl nějakou mrzutost — s kýmsi z rodiny.“

„S kým?“

„Pochytil jsem, že byla trochu potíží s návratem pana Harryho. Pan Alfred to nelibě nesl. Víím, že se kvůli tomu chytli — ale to bylo všecko. Pan Lee ho ani v nejmenším neobviňoval, že by vzal diamanty.“

A já jsem si docela jistej, že pan Alfred by něco takovýho neudělal.“

Poirot se spěšně zeptal:

„Jeho rozhovor s panem Alfredem tedy proběhl až poté, co odhalil ztrátu diamantů, je to tak?“

„Ano, pane.“

Poirot se předklonil.

„Já jsem myslel, Horbury,“ prohodil měkce, *„že o krádeži diamantů jste neměl tušení, dokud jsme vám o tom my sami nepověděli.* Jak tedy víte, že pan Lee zjistil tu ztrátu před tím, než hovořil se svým synem?“

Horburyho obličej zalila šarlatová červeň.

„Zapírat nemá cenu. Ven s tím,“ řekl Sugden. „Kdy jste se to dozvěděl?“

Horbury řekl vzdorovitě:

„Slyšel jsem ho, jak kvůli tomu komusi telefonuje.“

„V místnosti jste nebyl?“

„Ne, byl jsem za dveřma. Neslyšel jsem toho moc — jenom pár slov.“

„Co přesně jste zaslechl?“ zeptal se Poirot vmlouvavě.

„Slyšel jsem slova krádež a diamanty, a taky větu ‚Nevím, koho podezírat‘ — a pak povídal něco vo dnešním večeru v osm hodin.“

Inspektor Sugden přikývl.

„To mluvil se mnou, chlapče. Asi v pět deset, je to tak?“

„Je to tak, pane.“

„Když jste pak vstoupil do jeho pokoje, zdál se být rozčilený?“

„Jenom trochu, pane. Vypadal roztržitě a ustaraně.“

„Tak moc, že jste chytil vítr, co?“

„Koukněte, pane Sugden, takhle se mnou nemluvte. Nikdy jsem se žádnéjch diamantů ani nedotk, a nemůžete mně dokázat, že lžu. Nejsem žádnéj chmaták.“

Na inspektora Sugdena to však neučinilo ten nejmenší dojem.

„To se teprve uvidí.“ Pohlédl tázavě na vrchního komisaře, dostalo se mu přikývnutí na souhlas, a tak pokračoval: „To by prozatím stačilo, chlapče. Dnes večer vás už nebudeme potřebovat.“ Horbury se s úlevou vytratil. Sugden prohlásil uznale:

„Čistá práce, monsieur Poirote. Chytil jste ho do pasti tak obratně, že jsem to jakživ neviděl. Třebas je to zloděj ařebas taky ne, ale lhář je opravdu prvotřídní!“

„Nikterak vábná osoba,“ prohodil Poirot. „Nechutný mizera,“ souhlasil Johnson. „Otázkou je, co si o jeho výpovědi máme myslet?“ Sugden situaci svižně shrnul.

„Máme tu, hádám, tři možnosti: první — Horbury je zloděj a zároveň vrah. Druhá — Horbury je zloděj, ale *není* vrah. Třetí — Horbury je nevinný člověk. Leccos svědčí pro první. Vyslechl telefonní rozhovor a poznal, že krádež byla odhalena. Z chování starého usoudil, že je v podezření. Tomu podřídil svůj plán. V osm hodin odešel natolik nápadně, aby si tím upekl postačující alibi. Není žádný problém vytrazit se z kina a poté se tam nepozorovaně vrátit. Musel by ale velice důvěřovat své dívce, že ho nezradí. Uvidím, co se mi zítra podaří z ní dostat.“

„A jak se tedy mohl dostat zpět do domu?“ zeptal se Poirot.

„To je problém,“ připustil Sugden. „Ale nějaký způsob by se našel. Řekněme, že jedna ze služebných mu otevřela postranní vchod.“ Poirot tázavě povytáhl obočí. „Tedy vydán na milost dvěma

ženám? Jedna by byla nesmírné riziko; ale *dvě* — *eh bien*, toto shledávám rizikem přímo fantastickým!“ Sugden řekl:

„Někteří zločinci mají dojem, že vyvážnou vždycky!“

Pokračoval:

„Uvažujme o možnosti druhé. Horbury sebral diamanty. Dnes večer je vynesl z domu a dost možná je předal svému komplici. To celkem sedí a je to vysoce pravděpodobné. Nyní musíme připustit, že někdo docela jiný si dnešní večer vybral jako čas k vraždě pana Leea. Někdo, kdo o záležitosti s diamanty neměl ponětí. Možné by to sice bylo, ale je to trochu příliš shoda okolností.

Možnost třetí — Horbury je nevinný. Nějaká jiná osoba vzala diamanty a zavraždila starého pána. A to by tak asi bylo všechno; teď je na nás, abychom se dopídili k pravdě.“

Komisař Johnson zívnuł. Znova se podíval na hodinky a vstal.

„No, řekl bych, že večer nám už dost pokročil, co? Ještě se raději podíváme na ten sejf, než půjdeme. To by byla trefa, kdyby ty zatracené diamanty byly po celou dobu na svém místě.“

Ale diamanty v sejfu nebyly. Číselnou kombinaci našli v notýsku, vyňatém z kapsy starcova županu, jak řekla Lydie Leeová. V sejfu našli prázdný váček z jelenice. Ze všech dokumentů, které se v sejfu nacházely, byl zajímavý jen jeden jediný.

Byla to závěť, sepsaná asi před patnácti lety. Přes různé odkazy byla dědická ustanovení vcelku jednoduchá. Polovina veškerého jmění Simeona Leea měla připadnout Alfredu Leeovi. Druhá polovina měla být rovným dílem rozdělena mezi jeho ostatní potomky: Harryho, George, Davida a Jennifer.

KAPITOLA 4

25. prosince

I

V prosluněném jasu vánočního poledne se Hercule Poirot procházel zahradami Gorston Hallu. Sídlo samotné bylo rozlehlou, so-

lidně budovanou stavbou bez zbytečných nároků na architektonické vyjádření.

Zde na jižní straně se rozprostírala široká terasa, ze strany chráněná stříhaným tisovým plotem. Z mezer mezi dlažebními kameny vyrůstaly drobné rostlinky a podél celé terasy byly pravidelně rozmístěny nízké kamenné nádoby, aranžované jako miniaturní zahrady.

Poirot si je prohlížel s blahosklonným zájmem. Mumlal si pro sebe:

„*C'est bien imaginé, ça!*“

V dáli zahlédl dvě postavy, jak se ubírají směrem k ozdobnému jezírku, vzdálenému odtud asi tři sta yardů. Bylo snadné v jedné z postav rozpoznat Pilar. Zpočátku měl za to, že druhá osoba je Stephen Farr; pak si však uvědomil, že mužem, který Pilar doprovází, je Harry Lee. Zdálo se, že Harry je ke své krásné neteři převelice pozorný. Chvillemi zakláněl hlavu a dával se do smíchu, pak se k ní opět sklonil v přátelském gestu.

„Nepochybně zde máme alespoň jednu osobu, která netruchlí,“ říkal si pro sebe Poirot.

Nepatrný zvuk za ním ho přiměl, aby se otočil. Stála tam Magdalena Leeová. I ona hleděla za mizejícími postavami muže a dívky. Otočila hlavu a usmála se na Poirota okouzlejícím úsměvem.

„Jaký máme nádherný slunečný den! Člověku se ani nechce věřit všem těm hrůzám včerejšího večera, nemám pravdu, monsieur Poirote?“

„Ano, je to vskutku obtížné, madam.“

Magdalena si vzdychla.

„Nikdy dřív jsem se nezapletla do žádné tragédie. Já — já jsem ve skutečnosti velice mladá. A byla jsem dítětem trochu příliš dlouho, obávám se — to není moc dobrá věc.“

A znovu vzdychla.

„Tahle Pilar vypadá tak výjimečně klidně — myslím, že to bude tou španělskou krví. Je to celé velice divné, že?“

„Co je divné, madam?“

„Jak se tu zjevila, tak zčistajasna!“

„Dozvěděl jsem se, že pan Lee po ní pátral delší dobu. Byl v písemném styku s velvyslanectvím v Madridu a s vicekonzulem v Aliquaře, kde zemřela její matka.“

„Dělal s tím veliké tajnosti. Alfred o tom vůbec nevěděl. A Lydie taky ne.“

„A tak!“ řekl Poirot.

Magdalena přistoupila o něco blíž. Ucítil jemný parfém.

„Víte, monsieur Poirote, povídá se všelicos o manželovi Jennifer, o panu Estravados. Zemřel celkem brzy po svatbě a je to celé nějaké záhadné. Alfred a Lydie o tom budou něco vědět. Jsem si jistá, že v tom byl nějaký — nějaký skandál...“

„To je skutečně smutné.“

„Můj manžel si myslí — a v tom jsem s ním zajedno — že rodině se mělo říct něco víc o její minulosti. Koneckonců, pokud její otec byl opravdu *kriminálník* —“

Odmlčela se, ale Hercule Poirot neříkal nic. Zdálo se, že je zcela zaujat vši tou krásou přírody, jakou lze v zimním Gorston Hallu spatřit.

Magdalena řekla:

„Nemohu si pomoci, ale mám pocit, jako by smrt mého tchána byla jaksi příznačná. Bylo — bylo to tak velice neanglické.“

Hercule Poirot se pomaloučku obrátil. Jeho vážný pohled se střetl s jejím v nevinné zvědavosti.

„Ach, vy máte na mysli španělskou povahu?“

„Inu, oni jsou krutí, co říkáte?“ Magdalena hovořila s dětinským zápalem. „Ty jejich býčí zápasy a tohle všechno!“

Hercule Poirot se laskavým tónem zeptal:

„Chcete tím říci, že dle vašeho názoru seňorita Estravados podržla svému dědečkovi krk?“

„Ach bože, to ne, monsieur Poirote!“ Magdalena mu zděšeně oponovala. Byla šokována. „Nikdy bych nic takového neřekla! Nikdy, opravdu!“

„Nu, snad ne,“ prohodil Poirot.

„Ale *stejně* si myslím, že je — řekněme podezřelou osobou. Ten kradmý způsob, jakým včera večer zvedla cosi z podlahy tchánova pokoje, například.“

Do hlasu Hercula Poirota se vloudil nový tón. S naléhavostí se otázel:

„Ona vzala včerejšího večera něco z podlahy pokoje?“

Magdalena přikývla. Škodolibě špulila svá dětská ústa.

„Ano, hned, jak jsme tam vešli. Mžikla kolem sebe, jestli se někdo ne dívá, a pak po tom chňapla. Ale ten inspektor ji viděl, chvála-bohu, a ona mu to musela vydat.“

„A víte, co to zvedla, madam?“

„Ne, nebyla jsem dost blízko, abych to viděla.“ V jejím hlase se ozývala neskrývaná lítost. „Bylo to něco velice malého.“

Poirot se zamračil.

„Toto je tuze zajímavé, namouvěru,“ bručel.

Magdalena rychle řekla:

„Ano, myslela jsem si, že byste to měl vědět. Vždyť o Pilar nevíme *vůbec nic*, o jejím vychování a jejím životě. Alfred je pořád tak bojácný a milá Lydie je dosti nedbalá.“ Pak polohlasem prohodila: „Snad bych se raději měla podívat, jestli bych mohla být Lydii něco platná. Možná, že bude potřeba napsat pár dopisů.“

Opustila ho se spokojeným, potměšilým úsměškem na rtech.

Poirot zůstal na terase, pohroužen v úvahách.

II

Tady ho našel inspektor Sugden. Policejní inspektor vyhlížel sklíčeně.

„Dobrý den, pane Poirote. Ted' asi není ten pravý okamžik, abych vám popřál veselé Vánoce, že?“

„*Mon cher collègue*, žádné známky veselosti na vás vskutku nepozoruji. Popřát mi veselé Vánoce, zajisté bych neodpověděl: Kéž jsou vám ještě mnohé takové přány!“

„Nechci žádné další Vánoce podobné těmto, to mi věřte.“

„Pokročil jste v pátrání?“

„Ověřil jsem si pěknou řádku detailů. Horburyho alibi je pevně jako skála. Vrátný v kině ho viděl, jak se svou dívkou vchází dovnitř a na konci představení ho viděl zase odcházet. A zdá se, že si je docela jistý, že během představení neodešel a ani nemohl vyklouznout a pak se vrátit. To děvče přísahá, že s ní byl v kině po celou dobu.“

Poirot povytáhl obočí.

„K tomu lze sotva co dodat.“

Sugden prohlásil s jistým cynismem:

„No, s ženskou člověk nikdy neví! Kvůli mužskému klidně zapře nos mezi očima.“

„Takovému srdci všechna čest.“

Sugden zavrčel.

„Takhle se na věc dívá cizinec. Vždyť je to maření výkonu spravedlnosti.“

Hercule Poirot nahlas přemítal: „Spravedlnost je velmi podivná záležitost. Přemýšlel jste o tom někdy?“

Sugden na něho zůstal civět. „Vy jste opravdu zvláštní, pane Poirote.“

„Ale vůbec ne. Jen sleduji logický tok myšlenek. Ale o tom se nebudeme přít. Vy tedy věříte, že naše mademoiselle z mlékárny nemluví pravdu?“ Sugden potřásl hlavou.

„Ne, tak to vůbec není. Vlastně si myslím, že *říká* pravdu. Je to prosté děvče a mám za to, že kdyby mě tahle chtěla obelhat, poznal bych to.“

„Máte s tím zkušenosti, pravda?“

„To máte tak, pane Poirote. Po všech těch letech vyslýchání svědků člověk zkrátka pozná, jestli někdo lže, nebo ne. Hádám, že svědectví toho děvčete je nefalšované, a pokud je to tak, Horbury *nemohl* zabít starého pana Leea. A to nás přivádí rovnou zpátky k lidem v domě.“ Zhluboka se nadechl.

„Jeden z nich to byl, pane Poirote. Jeden z nich to byl. Ale *kte-rý?*“

„Další podrobnosti neznáte?“

„Měl jsem kapku štěstí ve věci telefonních hovorů. Pan George Lee telefonoval do Westeringhamu za dvě minuty devět. Hovor netrval ani šest minut.“

„Ale!“

„Právě! A co víc, *žádný další hovor* spojen nebyl — do Westeringhamu ani jinam.“

„Velmi zajímavé,“ prohlásil spokojeně Poirot. „Monsieur George Lee říká, že právě skončil hovor, když uslyšel rámus nad hlavou

— ale ve skutečnosti hovor ukončil téměř o *deset minut dříve*. Kdepak byl těch deset minut? Paní Magdalena Leeová tvrdí, že telefonovala — ale ve skutečnosti vůbec žádný hovor neuskutečnila. Kdepak byla *ona*?“

„Zahlédl jsem vás, jak s ní mluvíte, monsieur Poirote?“

V jeho hlase zněla otázka, ale Poirot opáčil:

„To jste na omylu!“

„Eh?“

„Já jsem nehovořil s *ní* — ona hovořila se *mnou*!“

„Ach —“ Zdálo se, že Sugden nad tím jemným rozdílem hodlá netrpělivě mávnout rukou; potom však, jak pronikal do jeho mysli, se zeptal:

„*Ona* mluvila s *vámi*, říkáte?“

„Naprosto správně. Proto sem přišla.“

„Co důležitého měla na srdci?“

„Velmi si přála zdůraznit jisté aspekty věci: neanglický charakter toho zločinu — též zřejmě nepatřičné předky slečny Estravados z otcovy strany — a skutečnost, že včerejšího večera miss Estravados cosi potajmu sebrala z podlahy toho pokoje.“

„Tak tohle vám povídala?“ ptal se Sugden se zájmem.

„Ano. Co byla ta věc, kterou seňorita našla?“ Sugden si povzdychl.

„Můžete stokrát hádat! Ukážu vám to. Je to přesně taková ta věc, co v detektivkách vyřeší celou záhadu! Jestli z toho budete moudrý, dávám výpověď!“

„Ukažte mi to.“

Sugden vytáhl z kapsy obálku a vysypal si její obsah na dlaň. Na tváři se mu zračil nepatrný úšklebek. „Tadyhle to je. Co o tom soudíte?“

Na inspektorově široké dlani ležel trojúhelníkový kousíček růžové gumy a malý dřevěný kolíček.

Jeho úsměšek se prohloubil, jak Poirot předměty bral a zamračeně je zkoumal.

„Tak co o tom soudíte, pane Poirote?“

„Tento malý kousek snad mohl být odstřižen z tašky na toaletní potřeby?“

„To taky byl. Je z tašky na toaletní potřeby z pokoje pana Leea. Někdo ten malý trojúhelníkový kousek odstříhl ostrými nůžkami. Pro mne za mne, mohl to udělat i sám pan Lee. Ale nejde mi na rozum, proč by něco takového dělal. Horbury k tomu nemá žádné vysvětlení. Co se toho dřívka týká, má zhruba velikost jako kolíčky, které se používají při karetní hře cribbage, jenomže ty jsou obyčejně ze slo-noviny. Tohle je jenom hrubé dřevo — vyřezané z většího kusu, řekl bych.“

„To je podivuhodné,“ bručel Poirot.

„Nechtě si je, jestli chcete,“ nabídl je Sugden vlídně. „Já o ně nestojím.“

„*Mon ami*, nerad bych vás o ně připravil!“

„Pro vás vůbec nic neznamenají?“

„Musím přiznat — naprosto nic!“

„To je tedy náramné!“ prohlásil Sugden sarkasticky a vrátil oba předměty do kapsy. „Postupujeme *opravdu* skvěle!“

Poirot řekl:

„Paní Magdalena Leeová si vybavila, že ta mladá dáma se se-hnula a sebrala ony drobnosti poněkud tajnůstkářským způsobem. Bylo to opravdu takhle, co říkáte?“

Sugden o tom chvíličku uvažoval.

„N-ne,“ promluvil váhavě. „Až tak bych to neřekl. Nevypadala provinile — nic takového — ale přece jen, provedla to — no, hbitě a nenápadně — jestli víte, co mám na mysli. *A neuvědomila si, že jsem ji viděl!* Tím jsem si zcela jist. Úplně nadskočila, když jsem na ni promluvil.“

Poirot zamyšleně pronesl:

„Tak tedy přece zde *byl* nějaký důvod? Ale jaký myslitelný dů-vod to mohl být? Ten maličký kousek gumy je dočista nový. K ni-čemu se nepoužíval. Absolutně tomu nemohu přijít na kloub; a přece —“

Sugden ho netrpělivě přerušil:

„No, můžete si s tím lámat hlavu, jestli chcete, pane Poirote. Já musím uvažovat o jiných záležitostech.“

Poirot se zeptal:

„V které fázi je tento případ — dle vašeho názoru?“

Sugden vyňal svůj poznámkový blok.

„Podívejme se na fakta. Začneme s lidmi, kteří to udělat *nemohli*. Ty musíme vyřadit nejdřív —“

„A to jsou —?“

„Alfred a Harry Leeovi. Mají neotřesitelné alibi. Taky paní Lydie, poněvadž Tressilian ji viděl v salonu jen minutku před tím, než nahore začala ta rvačka. Tihle tři jsou jasní. Teď k ostatním. Mám tady seznam. Pro přehlednost jsem si to sepsal takhle.“

Podal blok Poirotovi.

	V době zločinu
George Lee	byl ?
Magdalena Leeová	byla ?
David Lee	byl v hudebním pokoji a hrál na klavír (dosvědčila jeho žena)
Hilda Leeová	byla v hudebním pokoji (dosvědčil manžel)
Miss Estravados	byla ve svém pokoji (nepotvrzeno)
Stephen Farr	byl v tanečním sále a pouštěl gramofon (dosvědčili tři sloužící, kteří hudbu slyšeli v hale pro služebnictvo)

Poirot vrátil seznam:

„A z toho plyne?“

„Z toho plyne, že George Lee starce zavraždit mohl. Magdalena Leeová rovněž. Pilar Estravados zrovna tak; i *David nebo Hilda Leeovi to mohli udělat*, ale vždycky jen *jeden* z nich.“

„Jejich alibi tedy neuznáváte?“

Inspektor Sugden důrazně potřásl hlavou.

„V žádném případě! Muž a jeho manželka — věrní jeden druhému! Třeba jsou v tom namočení společně; a pokud to udělal jeden z nich, druhý je ochoten jeho alibi odpřisáhnout. Dívám se na to takhle: *Někdo hrál* v hudebním pokoji na klavír. *Možná*, že to byl David Lee. Nejspíš to *byl* on, poněvadž je o něm známo, že je hudebníkem; ale nic nesvědčí o tom, že jeho žena tam byla s ním, kro-

mě jejího a jeho slova. A zrovna tak mohla Hilda hrát na klavír, zatímco David se vyplížil nahoru a zavraždil svého otce! Ne, ne, je to něco docela jiného než oba bratři v jídelně. Alfred a Harry si nemožnou přijít na jméno. Žádný z nich by nepřisahal křivě jen proto, aby chránil toho druhého.“

„A co Stephen Farr?“

„Ten je možným podezřelým, protože jeho alibi s gramofonem je dost chatrné. Na druhou stranu, je to ten typ alibi, které je věrohodnější než nějaké vynikající a skálopevné alibi, u kterého můžete vsadit deset ku jedné, že bylo promyšleno předem!“

Poirot zamyšleně pokyvoval hlavou.

„Rozumím, co máte na mysli. Je to alibi člověka, který nevěděl, že bude muset takovou věc dokazovat.“

„Naprosto správně! A tak jako tak, já zkrátka nevěřím, že do téhle věci je zapleten nějaký cizinec.“

Poirot řekl živě:

„Souhlasím s vámi. Toto zde je rodinná záležitost. Je to jed, který působí v krvi — je to něco důvěrného — něco uloženého velmi hluboko. Je v tom, domnívám se, nenávist a povědomost o čemsi...“

Mávl rukou.

„Nevím — je to obtížné!“

Inspektor Sugden mu naslouchal uctivě, avšak bez valného zaujetí.

„Tak nějak, pane Poirote. Ale my se tomu dostaneme na kobyliku s pomocí dedukce a logiky, žádný strach. Máme tu několik možností — osoby, které měly příležitost. George Lee, Magdalena Leeová, David Lee, Hilda Leeová, Pilar Estravados a dodejme, i Stephen Farr. Teď se dostáváme k motivu. Kdo měl motiv odklidit starého pana Leea z cesty? Tady taky můžeme některé osoby vyřadit. Slečnu Estravados především. Soudím, že podle ustanovení poslední vůle, tak jak je platná, nedostane vůbec nic. Pokud by Simeon Lee zemřel dříve než její matka, matčin podíl by přešel na ni (pokud by si matka nepřála jinak). Poněvadž ale Jennifer Estravados zemřela dřív než Simeon Lee, její díl se navrací ostatním členům rodiny. Bylo tudíž jisté v zájmu slečny Estravados, aby stařec zůstal naživu. Oblíbil si ji; a je docela jisté, že v nové závěti by jí odkázal ze svých peněz

pořádnou porci. Jeho vraždou neměla co získat, zato mohla všechno ztratit. Souhlasíte?“

„Naprosto.“

„Samosebou, zbývá tu možnost, že mu podřízla krk v prudké hádce, ale to se mi zdá nanejvýš pochybné. Za prvé, byli spolu velice zadobře, a pak, nebyla tu dost dlouhou dobu na to, aby vůči ní pro něco pocítil zášť. Proto se mi jeví jaksepatří nepravděpodobné, že by miss Estravados měla se zločinem cokoliv společného — jediné, že byste chtěl namítnout, že podříznout člověku hrdlo je velmi neanglické, jak to vystihla vaše přítelkyně paní Magdalena?“

„Nenazývejte ji *mou* přítelkyní,“ popudlivě mu oponoval Poirot. „Nebo si pohovoříme o vaší přítelkyni miss Estravados, jež ve vás vidí tolik přitažlivého muže!“

S potěšením zaznamenal, že inspektorova profesionální rovnováha opět zakolísala. Policejní inspektor zrudl po kořínky vlasů. Poirot na něho hleděl s poťouchlým pobavením.

Potom zamyšleně prohodil:

„Je pravda, že váš knír je neobyčejný... Povězte mi, používáte na něj nějakou speciální *pomádu*?“

„Pomádu? Můj bože, to ne!“

„A co používáte?“

„Co používám? Vůbec nic. Prostě — jen tak roste.“

Poirot si vzdychl.

„Jste dítětem štěstěny.“ Přihladil si bujný černý knír a povzdechl si. „I když použijete to nejlepší,“ mumlal si pro sebe, „snaha navrátit kníru původní barvu jaksi ochuzuje jeho kvalitu.“

Inspektor Sugden, jenž se o kosmetické problémy nezajímal, pokračoval svým upjatým způsobem:

„Řekl bych, že při úvahách o *motiv*u zločinu zřejmě můžeme vynechat Stephena Farra. Je sice možné, že mezi jeho otcem a panem Leem byly nějaké podivné techtle mechtle a že jeho otec tehdy utrpěl újmu, ale dost bych o tom pochyboval. Farr se vyjadřoval jasně a klidně, když na tohle přišla řeč. Dost si věřil — a myslím, že to nehrál. Ne, mám za to, že tady nezjistíme nic.“

„Mám za to, že nezjistíte,“ přitakal Poirot.

„A je tu ještě další osoba, v jejímž zájmu bylo chovat starého pana Leea naživu — jeho syn Harry. Fakt je, že na poslední vůli vydělal, ale věřím, že si *této skutečnosti nebyl vědom*. V žádném případě si tím nemohl být *jistý*! Celkově to působilo dojmem, že Harry byl definitivně ze závěti vyškrtnut v okamžiku, kdy opustil domov. Ale zrovna teď se začínal navracet mezi vyvolené! Bylo naprosto v jeho zájmu, aby otec sepsal novou závěť. Byl by blázen, kdyby ho chtěl zavraždit zrovna v takovou chvíli. Jak ve skutečnosti víme, ani to spáchat *nemohl*. Vidíte, přece se dostáváme kupředu; vyřadili jsme z našeho seznamu pěknou řádku lidí.“

„Svatá pravda. Za chvíli nezbude nikdo!“

Sugden se zašklebil.

„Tak rychle to zas nepůjde! Je tu George Lee a jeho žena, David Lee a paní Hilda Leeová. Ti všichni mají z té smrti prospěch, a George Lee, jak se můžeme domýšlet, je chamtivý člověk. A co víc, otec mu pohrozil, že omezí jeho příjmy. Takže tu máme George Leea i s motivem a příležitostí!“

„Pokračujte,“ vyzval ho Poirot.

„A pak ještě Magdalena! Peníze zbožňuje jak kočka smetanu; a jsem ochoten na místě odpřisáhnout, že vězí po krk v dlužích! Žárlí na to španělské děvče. Velice rychle postřehla, že si starého omotala kolem prstu. Zaslechla ho, jak se chystá pozvat právníka. Proto udeřila rychle. Tím byste měl tenhle případ jasný.“

„Možná.“

„Taky je tu David Lee a jeho žena. Podle platné závěti něco zdědí, ale dost pochybuji, že v jejich případě by šlo o peníze.“

„Ano?“

„Jistě. David Lee vypadá jako náramný snílek — žádný námezdní vrahoun. Ale je — no, je nějaký divný. Jak já to vidím, pro tuhle vraždu existují tři motivy: případ diamanty, poslední vůle a pak tu zbývá — prostě — čirá *nenávist*.“

„Ach, tedy jste si toho také povšiml, vidíte?“

„Samosebou. Leží mi to v hlavě celou dobu. Pokud David Lee zabil svého otce, nemyslím, že to bylo pro peníze. A pokud je on pachatelem, vysvětlovalo by to — tu krvavou spoušť!“

Poirot na něho pohlédl s uznáním.

„Ano, čekal jsem, kdy to vezmete v úvahu. Tolik krve — jak pravila madam Lydie. Člověka to upomíná na starodávné rituály — krvavá oběť, pomazání obětovanou krví...“

Sugden se zakabonil:

„Chcete tím naznačit, že ať to udělal kdokoliv, byl šílený?“

„*Mon cher* — v člověku je celá škála instinktů, kterých si sám není vědom. Dychtivost po krvi — potřeba obětí!“

Sugden zapochyboval:

„David Lee vypadá jako tichý, neškodný chlapík.“

„Nerozumíte psychologii. David Lee je člověk, jenž žije minulostí — člověk, jehož vzpomínky na matku jsou stále velice živé. Stranil se otce po mnoho let, poněvadž mu nemohl odpustit, jak s matkou zacházel. Předpokládejme, že *sem přijel, aby mu odpustil*. Ale třeba toho nebyl schopen... Víme přece jednu věc — když stál nad otcovým mrtvým tělem, byl částečně usmířen a spokojen. „*Boží mlýny melou pomalu, ale jistě*.“ Pomsta! Odplata! Hříchy, za něž je třeba pykat!“

Sugden se pojednou otrásl.

„Takhle nemluvte, pane Poirote. Budí to hrůzu. Třebas je to, jak říkáte. A jestli máte pravdu, pak Hilda všechno ví — a hodlá ho chránit ze všech sil. Umím si ji představit. Na druhou stranu si ji nedovedu představit jako vražedkyni. Je to taková příjemná obyčejná žena.“

Poirot se na něho zvědavě zahleděl.

„Působí na vás takovým dojmem?“ zamumlal.

„Ano, víte — domácký a vlídný typ, jestli mi rozumíte!“

„Ach, perfektně chápu, co máte na mysli!“

Sugden na něho pohlédl.

„Tak, pane Poirote, vy máte k případu nějaké nápady. Pojd'me si je projít.“

„Několik drobností bych měl, to ano, ale jsou poněkud neurčité. Chtěl bych nejdříve slyšet vaše shrnutí celého případu.“

„Takže, jak říkám — jsou tu tři možné motivy: nenávisť, zisk nebo krádež diamantů. Vezměme si fakta chronologicky.“

15.30. Rodinná rada. Celá rodina vyslechne telefonát právníkovi. Pak se starý na rodinu rozkřičí a pošle je ke všem čertům. Ti se vytratí jak vyplašení králíci.“

„Hilda se tam zdržela,“ připomněl Poirot.

„To ano. Ale ne nadlouho. Pak asi v šest má Alfred rozhovor se svým otcem — nepříjemný rozhovor. Harry má být přijat zpátky do rodiny. Alfredovi to není po chuti. To se rozumí, Alfred by *měl* být naším podezřelým číslo jedna. Měl zdaleka nejpádnější motiv. Pojdme ale dál, Harry přichází hned po něm. Je to prudká povaha. Dostane starého přesně tam, kam potřebuje. Ale ještě *před* těmi dvěma rozhovory stařík odhalil zmizení diamantů a zatelefonoval mi. Ani jednomu ze svých synů se o ztrátě nezmínil. Proč? Podle mého proto, že si byl jist, že žádný z nich s tím nemá nic společného. Ani jeden nebyl v podezření. Jak už jsem řekl, myslím, že podezíral Horburyho a *ještě jednu další osobu*. A jsem si zatraceně jistý tím, co měl v plánu. Vzpomeňte si, zmínil se o tom, že večer si nepřije žádné hosty. Pročpak? Poněvadž se chystal na dvě věci: jednak na moji návštěvu a jednak na *návštěvu té druhé podezřelé osoby*. Opravdu kohosi požádal, aby ho neprodleně po večeri navštívil. Kdo to tak asi mohl být? Mohl to být George Lee. Daleko spíš to mohla být jeho žena. A je tu ještě jedna osoba, která se nám tímto vrací na scénu — Pilar Estravados. Ukázal jí diamanty. Pověděl jí, jakou mají cenu. Jak víme, že to děvče není zloděj? Pamatujte na záhadné a hanebné chování jejího otce. Třeba byl *on* profesionálním zlodějem a dostal se za to do vězení.“

Poirot zvolna promluvil:

„A tak, jak říkáte, Pilar Estravados se znova vrací na scénu...“

„Ano — jako *zlodějka*. Nic jiného. Mohla ztratit hlavu, když byla odhalena. Třeba se na něho vrhla a zaútočila.“

Poirot mluvil pozvolna:

„To je možné — snad...“

Inspektor Sugden se na něho podíval s živým zaujetím.

„Ale vy si to nemyslíte? Poslyšte, pane Poirote, jaká je vaše teorie?“

„Vždy se vrátím k témuž bodu: *charakter toho mrtvého*. Simeon Lee — co to bylo za člověk?“

„Na tom snad není nic záhadného,“ opáčil Sugden, zíraje na Poirotu.

„Pak mi to tedy povězte. Mám tím na mysli, copak o něm věděli místní lidé?“

Inspektor Sugden si nejistě přejížděl prstem podél čelisti. Vypadal zmateně.

„Já sám nejsem místní. Pocházím z Reeveshiru — ze sousedního hrabství. Ale pan Lee byl, to se rozumí, v těchto končinách známá osobnost. To, co o něm vím, jsou jenom klepy.“

„Skutečně? A ty klepy říkájí — co?“

„No, byl to tvrdý obchodník; nebylo moc takových, co na něho dokázali vyzrát. Ale byl velkorysý. Štědrý, po pravdě řečeno. Nejde mi na rozum, jak může George Lee, vlastní syn, být jeho pravým opakem.“

„Ach! Ale v této rodině se objevují dva odlišné typy. Alfred, George a David připomínají — alespoň na první pohled — rodinu z matčiny strany. Dnes ráno jsem si prohlížel některé portréty v rodinné galerii.“

„Měl prchlivou povahu,“ pokračoval inspektor Sugden, „a samosebou měl špatnou pověst, pokud jde o ženy — zvláště, když byl mladší. Poslední léta byl invalidní. Ale dokonce i tehdy se choval velkoryse. Když se objevil problém, děvčeti štědře zaplatil a dobře je provdal, to dělal dost často. Třebas to byl špatný člověk, ale zlý nebyl. Na svou ženu nebyl hodný, běhal za jinými ženskými a zanebával ji. Prý se usoužila. Jen se to povídá, ale já věřím, že tahle ubohá dáma byla opravdu velice nešťastná. Byla pořád churavá a nechodila moc ven. Není pochyb o tom, že pan Lee byl prapodivný charakter. Byl taky pomstychtivý. Pokud mu někdo uškodil, vždycky to oplatil, jak se povídá, a bylo mu jedno, jak dlouho musel na svou příležitost čekat.“

„Boží mlýny melou pomalu, ale jistě,“ mumlal Poirot.

Inspektor Sugden ztěžka řekl: „Spíš mlýny pekelné! Na Simeonu Leeovi nebylo pranic svatého. O takovém člověku se dá říct, že zaprodal duši ďáblu a ještě se z takového kšeftu radoval! A byl pyšný, to taky, pyšný jak Lucifer!“

„Pyšný jak Lucifer! To zní sugestivně, co zde říkáte.“

Inspektor Sugden vypadal zmateně: „Vy si nemyslíte, že byl zavražděn pro svou pýchu?“

„Chci říci, že existuje něco jako dědičnost. Simeon Lee předal svou pýchu vlastním synům —“

Odmlčel se. Z domu vyšla Hilda Leeová a zastavila se, pohlížejíc směrem k terase.

III

„Hledala jsem vás, monsieur Poirote.“

Inspektor Sugden se omluvil a zašel do domu. Hilda se za ním ohlédla a poznamenala:

„Nevěděla jsem, že je tu s vámi. Myslela jsem si, že je s Pilar. Je to milý člověk, takový rozvázný.“ V jejím příjemném hlase zazníval hluboký, uklidňující tón.

Poirot se otázal:

„Přála jste si se mnou hovořit, je to tak?“ Sklonila hlavu.

„Ano. Myslím, že vy byste mi mohl pomoci.“

„Bylo by mi potěšením, madam.“

„Jste velice inteligentní člověk, monsieur Poirote. Všimla jsem si toho už včera večer. Jsou věci, kterým přijdete na kloub docela snadno. Ráda bych, abyste pochopil mého manžela.“

„Poslouchám, madam.“

„S inspektorem Sugdenem bych takhle mluvit nemohla. Ten by neměl pochopení. Ale vy mi porozumíte.“

Poirot se uklonil. „Lichotíte mi, madam.“ Hilda pokojně pokračovala:

„Můj manžel je po dlouhá léta, už od těch dob, kdy jsem se za něho provdala, člověkem, kterého mohu označit jedině jako psychicky postiženého.“

„Ah!“

„Když člověk utrpí nějaké vážné fyzické poranění, způsobí mu to šok a bolest, ale to se pomalu zhojí, rána se zacelí, kost sroste. Zbude trochu slabosti, malá jizva, ale to je vše. Můj manžel, monsieur Poirote, v tom nejcitlivějším věku velice psychicky trpěl. Zbožňoval svou matku a viděl, jak umírala. Byl přesvědčen, že otec je za její smrt morálně zodpovědný. Nikdy se z toho šoku docela nevzpamatoval. Jeho odpor k otci nikdy nezmizel. Byla jsem to já, kdo Davida přesvědčil, aby sem přijel strávit letošní Vánoce a usmířil se s

otcem. Chtěla jsem — pro jeho dobro — chtěla jsem, aby se ta psychická rána zahojila. Teď je mi jasné, že jezdit sem byla chyba. Simeon Lee se kochal tím, jak se v té staré ráně vrtal. To od něho bylo — velice neopatrné...“

„Naznačujete, madam, že váš manžel zavraždil svého otce?“

„Naznačuji vám, monsieur Poirote, že by to snadno *mohl* udělat... A taky vám řeknu tohle — že to *neudělal*! V době vraždy Simeona Leea hrál jeho syn Pochod mrtvých. Touha zabít opravdu vězela v jeho srdci. Odplynula skrz jeho prsty a odumřela v záchvěvech hudby — taková je skutečnost.“ Poirot mlčel minutu či dvě a pak se ozval: „A co vy, madam, jaký je váš verdikt nad tím dávným dramatem?“

„Máte na mysli smrt choti Simeona. Leea?“

„Ano.“

Hilda se zvolna rozhovořila: „Vím o životě dost, abych pochopila, že žádný případ se nedá posuzovat jen podle vnějších okolností. Jak to tak vypadá, byl Simeon Lee jednoznačně vinen a se svou ženou zacházel ohavně. Zároveň ale upřímně věřím tomu, že existuje poníženost nebo sklon k mučednictví, který v určitém typu lidí dokáže probudit ty nejhorší pudy. Simeon Lee by byl obdivoval, domnívám se, odvalu a silný charakter. Prostě útrpnost a slzy ho velice rozčilovaly.“ Poirot přisvědčil.

„Váš manžel včera řekl: ‚Matka si jakživa nepostěžovala.‘ Je to pravda?“

Hilda Leeová netrpělivě odtušila: „Samozřejmě že ne! Celou tu dobu si stěžovala Davidovi! Veškeré břímě svého neštěstí složila na jeho ramena. Byl příliš mladý — strašně mladý na to, aby dokázal unést všechno, co na něho naložila!“

Poirot na ni zamyšleně hleděl. Pod jeho upřeným pohledem zrudla a hryzla se do rtu. „Ovšem, chápu.“ Břítce opáčila:

„Co chápete?“

„Vidím, že svému muži musíte být matkou, zatímco raději byste mu byla manželkou.“

Odvrátila se.

V tu chvíli vyšel z domu David Lee a přes terasu přicházel k nim. Zvolal, a v jeho hlase se ozývala radostná nota:

„Hildo, není to nádherný den? Je to spíš jako na jaře než v zimě.“

Přišel blíž. Hlavu vztyčenou, do čela se mu svezla kadeř vlasů, v jasně modrých očích mu jen jen hrálo. Vypadal úžasně mladě a chlapecky. Vyzářovala z něho mladická dychtivost a lehkovážné veselí. Hercule Poirot zatajil dech...

David prohodil: „Pojďme dolů k jezírku, Hildo.“

Usmála se, zavěsila se do něho a společně se vzdalovali.

Jak je Poirot vyprovázel pohledem, uviděl, jak se Hilda ohlédla a chvatně se po něm podívala. Zachytil chvilkový záblesk náhlé úzkosti — nebo snad, rozvažoval, to byl strach?

Pomalů se ubíral na opačný konec terasy. Bručel si:

„Jako vždy, jsem tu za zpovědníka! A poněvadž ženy chodí ke zpovědi daleko častěji než muži, byly to ženy, kdo za mnou dnešního rána přicházel. Jestlipak brzy nepřijde nějaká další?“

Jak se na konci terasy otočil a rázoval si to zase nazpět, věděl, že jeho otázka je zodpovězena. Blížila se k němu Lydie Leeová.

IV

Lydie řekla:

„Dobré ráno, monsieur Poirote. Tressilian mi pověděl, že vás tu najdu s Harrym; ale jsem ráda, že jste o samotě. Manžel o vás mluvil. Byl by nesmírně rád, kdyby si s vámi mohl pohovořit.“

„Skutečně? Mám za ním hned zajít?“

„Teď ještě ne. V noci nemohl dobře usnout. Nakonec jsem mu dala silný lék na spaní. Stále ještě spí a nerada bych ho rušila.“

„Pochopitelně. To od vás bylo velmi moudré. Sám jsem včerejšího večera viděl, jaký hrozný šok utrpěl.“

Řekla vážně:

„Víte, monsieur Poirote, jemu na otci opravdu *záleželo* — mnohem víc, než ostatním.“

„Chápu.“

„Máte — má inspektor — nějakou představu, kdo mohl tu odpornou věc spáchat?“

Poirot pravil uvážlivě:

„Máme určité teorie, madam, pokud jde o to, kdo to *nespáchal*.“

Lydie zvolala téměř netrpělivě:

„Je to jako noční můra — tak přízračné — nemohu uvěřit, že se to stalo *doopravdy*!“

A dodala:

„Co Horbury? Byl skutečně v kině, jak tvrdil?“

„Ano, madam, jeho historka byla prověřena. Mluvil pravdu.“

Lydie se zastavila a ušklubla malou tisovou větévku. Ve tváři nepatrně zbledla.

„Ale to je *odporné*! Takhle to zůstává — v rodině!“

„Přesně tak.“

„Monsieur Poirote, *nedokážu* tomu uvěřit!“

„Madam, *dokážete* to a také tomu *věříte*!“

Zazdalo se, že chce protestovat. Pak se náhle kajícně usmála.

„Jaký je člověk pokrytec!“

Prisvědčil.

„Kdybyste ke mně byla upřímná, madam, zajisté byste připustila toto: představa, že by vašeho tchána chtěl zavraždit někdo z jeho vlastní rodiny, se vlastně jeví jako docela přirozená.“

Ostře opáčila:

„To je skutečně výstřední, říkat něco takového, monsieur Poirote!“

„Ano, jistě. Však také váš tchán byl výstřední člověk!“

„Chudák stará. Ted je mi ho líto. Když byl naživu, byla jsem z něho nevýslovně otrávená!“

„To si tedy dovedu představit!“

Sklonil se nad jednou z jejích kamenných nádrží.

„To je velice důmyslné, tohleto. Velmi roztomilé.“

„Jsem ráda, že se vám líbí. Je to jeden z mých koníčků. Líbí se vám tahle arktická zahrada s tučňáky a ledovými krami?“

„Okouzlující. A toto zde — to je co?“

„Ach, to je Mrtvé moře - nebo teprve bude. Ještě to není hotovo. To si nesmíte prohlížet. A tady to má být Piana na Korsice. Víte, skály jsou tam trochu dorůžova a jsou překrásné, jak se noří do modravého moře. Tahle pouštní scénka je docela legrační, nemyslíte?“

Vedla ho podél terasy. Když došli na konec, pohlédla na náramkové hodinky.

„Musím se jít podívat, jestli už je Alfred vzhůru.“

Když se vzdálila, Poirot se pomalu vrátil nazpět k zahradě, která představovala Mrtvé moře. Prohlížel si ji s náramným zaujetím. Pak sebral pár kamínků a probíral je v dlani.

Najednou se výraz jeho tváře prudce proměnil. Přidržoval si kamínky těsně před očima.

„*Sapristi!*“ zvolal. „To je tedy překvapení. A nyní — co přesně má toto znamenat?“

KAPITOLA 5

26. prosince

I

Policejní komisař a inspektor Sugden na Poirota nevěřícně zírali. Inspektor opatrně nasypal hrst kamínků zpátky do lepenkové krabičky a postrčil ji přes stůl ke komisaři.

„Je to tak, opravdu to jsou diamanty,“ řekl.

„A našel jste je kde, říkáte? V zahradě?“

„V jedné z těch miniaturních zahrad, které aranžuje madam Lydie Leeová.“

„Paní Leeová?“ Sugden potřásl hlavou. „To se mi nezdá.“

Poirot řekl:

„Předpokládám tedy správně, že nepovažujete za možné, že by paní Lydie podřízla svému tchánovi hrdlo?“

Sugden spěšně odpověděl:

„My víme, že to nespáchala. Chtěl jsem tím říct, že mi přijde nepravděpodobné, že by sebrala ty diamanty.“

„Člověk by sotva uvěřil, že je zlodějka — na mou věru.“

„Mohl je tam schovat kdokoliv.“

Poirot řekl:

„Pravda. K této zahradě se to vsutku hodilo — má to být Mrtvé moře — náhodou tam byly kamínky podobného tvaru a velikosti.“

Sugden se otázel:

„Chcete říct, že si to připravila předem?“

Komisař Johnson zuřivě odporoval:

„Tomu ani za mák nevěřím. Ani za mák! Tak za prvé — proč by vůbec ty diamanty kradla?“

„No, pokud jde o tohle —“ váhal Sugden.

Poirot jim hbitě skočil do řeči.

„Na to existuje odpověď. Vzala je, aby naznačila možný vražedný motiv. Jasněji řečeno, věděla, že vražda bude spáchána, ač ona sama na ní neměla mít žádnou účast.“

Johnson se zakabonil.

„To neobstojí ani na moment. Děláte z ní komplice — ale čím komplicem by měla být? Jedině svého vlastního manžela. Ale jak víme, ani on s tím neměl co do činění; celá ta teorie splaskne jak bublina.“

Sugden si bezmyšlenkovitě hladil čelist.

„Tak to bude,“ pokračoval Johnson. „Ne, jestli paní Leeová diamanty skutečně ukradla — a je to veliké jestli — pak to byla obyčejná krádež. Je pravda, že si zahradu mohla předem přichystat jako úkryt, než kolem utichne všechen křik a povyk. Taky by přicházela v úvahu *shoda okolností*. Zloděje, ať to byl kdokoliv, napadlo, že zahrada s podobnými kamínky bude šikovný úkryt.“

Poirot souhlasil:

„Ano, možné by to bylo. *Jednu shodu okolností* jsem vždy ochoten připustit.“

Inspektor Sugden pochybovačně pokyvoval.

Poirot se ho otázel:

„Jaký je váš názor, inspektore?“

Ten opatrně odpověděl:

„Paní Leeová je velmi jemná dáma. Nezdá se mi, že by mohla být zapletena do nějakých podezřelých machinací. Ale, samosebou, člověk nikdy neví.“

Komisař Johnson nedůtklivě poznamenal:

„Ať je to s diamanty jak chce, že by měla co společného s tou vraždou, je vyloučeno. Starý sluha ji viděl v salonu přesně v době zločinu. Pamatujete se na to, Poirote?“

„Já jsem nezapomněl.“

Komisař se obrátil ke svému podřízenému.

„Měli bychom s tím pohnout kupředu. Máte nějaké zprávy? Něco nového?“

„Ano, pane. Začnu s Horburym. Má důvod, proč se mít před policií na pozoru.“

„Krádež? Co?“

„To ne, pane. Vymáhání peněz pod pohrůžkou. Vydírání. Nemohli mu to dokázat, takže se z toho dostal, ale dám krk na to, že pár věcí mu uvízlo za nehty. Má špatné svědomí a třeba si myslel, že na něho něco máme, když se mu včera večer Tressilian zmínil o policii; a tak dostal vítr.“

„Hm! Tak to bychom měli Horburyho. Co dál?“

Inspektor si odkašlal.

„Mno — paní Magdalena Leeová, pane. Máme o ní záznam z doby, kdy ještě nebyla vdaná. Žila s námořním kapitánem Jonesem. Vydával ji za svou dceru — ale *nebyla to jeho dcera*... Z toho, co víme, ji starý Lee odhadl docela přesně — v ženských se moc dobře vyznal a potvoru poznal na potkání — a bavil se tím, že střílel do tmy naslepo. *A trefil do černého!*“

Komisař Johnson zamyšleně poznamenal:

„To by byl další její motiv — kromě peněz. Třeba se domnívala, že na ni má cosi určitého a hodlá se svěřit jejímu manželovi. Ta její historka s telefonem je krajně podezřelá. Ona *netelefonovala*.“

Sugden navrhl:

„Můžeme je vyslechnout společně, pane, a jít rovnou k jádru věci. Uvidíme, na co narazíme.“

„Dobrý nápad.“

Komisař Johnson zazvonil na zvonek. Tressilian se objevil ve dveřích.

„Ať sem přijdou pan George a paní Magdalena Leeovi.“

„Zajisté, pane.“

Jak se starý sluha obracel k odchodu, optal se ho Poirot:

„Datum zde na tom nástěnném kalendáři se od doby vraždy nezměnilo?“

„Na kterém kalendáři, pane?“

„Tam na zdi.“

Všichni tři muži seděli opět v malé pracovně Alfreda Leea. Dotyčný kalendář byl velký trhací blok, na každém listu veliká, tučně vytištěná číslice.

Tressilian napínal zrak, pak se pomalu přeshoural přes pokoj a zůstal stát stopu či dvě před kalendářem.

„Promiňte, pane. Jeden list je odtržený. Dnes je šestadvacátého.“

„Ach tak, pardon, omlouvám se. Osoba, která list odtrhla — kdo to mohl být?“

„Pan Lee, pane, dělá to každý den ráno. Pan Alfred je velmi pořádkumilovný člověk.“

„Ano, chápu. Děkuji vám.“

Tressilian se vzdálil. Sugden byl zmaten:

„Je na tom kalendáři něco divného, pane Poirote? Uniklo mi tu snad něco?“

Poirot pokrčil rameny:

„Ten kalendář nemá žádný zvláštní význam. Jen jsem si vyzkoušel takový malý experiment.“

Komisař Johnson poznamenal:

„Zítra se koná soudní ohledání mrtvého. Samozřejmě požádáme o odklad.“

„Ano, pane. Mluvil jsem s koronerem a všechno je zařízeno.“

II

George Lee vstoupil, doprovázen svou chotí.

Komisař Johnson řekl:

„Dobrý den. Posad'te se, prosím. Je tu pár otázek, které chci položit vám oběma. Něco, v čem nemám docela jasno.“

„Velice rád vám pomohu, jak jen to bude v mých silách,“ prohlásil George okázale.

Magdalena nesměle špitla:

„To je samozřejmé!“

Komisař mírně pokynul směrem k Sugdenovi. Ten spustil:

„K těm telefonickým hovorům večer v době vraždy. Říkal jste, myslím, že jste volal do Westeringhamu, pane Lee?“

George chladně opáčil:

„Ovšemže. Volal jsem svému zástupci ve volebním obvodu. Mohu vás na něho odkázat a —“

Inspektor Sugden pozvedl paži, aby zarazil ten příval.

„Jistě — jistě. O tomhle není sporu. Váš hovor byl spojen přesně ve 20.59.“

„No — já — ehm — přesný čas vám nemohu říci.“

„Ach tak,“ prohodil Sugden. „Ale my můžeme! Tyhle věci provádíme vždy velice pečlivě. Opravdu velice pečlivě. Ten hovor byl spojen ve 20.59 a skončil ve 21.04. Váš otec, pane Lee, byl zavražděn asi ve 21.15. Tak se vás musím znovu zeptat, kde jste v té době byl?“

„Jak jsem vám už jednou řekl — telefonoval jsem!“

„Nikoliv, pane Lee, to není pravda.“

„Nesmysl — museli jste se zmýlit! Nu, možná jsem dokončil ten hovor — myslím, že jsem rozvažoval, jestli mám telefonovat ještě dalším osobám — jestli to, ehm, stojí za ty peníze — když jsem uslyšel hluk nahoře.“

„Sotva byste rozvažoval celých deset minut, zda někomu telefonovat, nebo ne!“

George zaplavila červeň. Vybuchl:

„Co tím chcete říct? Co si to, zatraceně, dovoluujete? Taková nestydatá drzost! Chcete snad pochybovat o mém slovu? Pochybovat o slovu člověka v mém postavení? Já — eh, proč bych se já měl zpovídat z každé vteřiny svého času?“

Inspektor Sugden opáčil s netečností, kterou Poirot musel ocenit:

„Takový je běžný postup.“

George se rozzlobeně obrátil na policejního komisaře:

„Pane komisaři. Vy schvalujete takový — bezprecedentní přístup?“

Komisař ledově odvětil: „Při vyšetřování vraždy, pane Lee, musí být otázky položeny — a *zodpovězeny*.“

„Já jsem na ně odpověděl! Dokončil jsem hovor a — ehm — zvažoval jsem ještě další.“

„Byl jste v této místnosti, když nahoře začala ta mela?“

„Ano — byl jsem tady.“

Johnson se obrátil k Magdaleně.

„Mám za to, paní Leeová, že jste prohlásila, že vy jste právě telefonovala, když vypukl ten zmatek, a že jste v této místnosti byla docela sama?“

Magdalena vypadala celá popletená. Zajíkla se, vrhla kradmý postranní pohled na George, na Sugdena, a pak se prosebně zahleděla na Johnsona.

„Ach, já opravdu — já nevím — už se nepamatuji, co jsem říkala... byla jsem tak *rozrušená*...“

Sugden řekl:

„My to máme všechno zapsáno, víte.“

Soustředila na něho veškeré své síly — doširoka rozevřené neodolatelné oči — rozechvělá ústa. Ale narazila jen na nezúčastněný nezáměr muže, jenž přísně ctí svou povinnost a takovýto typ ženy nijak zvlášť neoceňuje.

Nejistě řekla:

„Já — já — samozřejmě jsem telefonovala. Jen nevím přesně, *kdy* —“

Zarazila se.

George se otázel:

„Co má tohle znamenat? Odkud jsi telefonovala? Odtud to nebylo!“

Inspektor Sugden prohlásil:

„Řekl bych, paní Leeová, že vy jste *vůbec nikam netelefonovala*. A v tom případě tedy, kde jste byla a co jste tam dělala?“

Magdalena se rozhlédla kolem jako lapená do pasti a propukla v pláč. Vzlykala:

„Georgi, nedovol, aby mi vyhrožovali! Víš, že když mě někdo vystraší a křičí na mě, nepamatuji se vůbec na nic! Já — já nevím, co jsem ten večer říkala — bylo to celé tak příšerné — a já jsem byla tolik rozčilená — a oni jsou na mě tak hrubí...“

Vyskočila a vzlykajíc vyběhla z pokoje.

George, okamžitě na nohou, se rozkřikl:

„Co si to dovoluujete? Nedopustím, aby mou ženu kdokoliv zastrásoval a děsil k smrti! Je velice citlivá. Tohle je ostudné! Budu

muset vznést v parlamentu dotaz ohledně zastrašovacích metod naší policie. Taková neslýchaná špinavost!“

Vypochoďoval z pokoje a práskl za sebou dveřmi.

Inspektor Sugden pohodil hlavou nazad a rozesmál se.

„Dostali jsme je, jen co je pravda! Teď se začnou dít věci!“

Johnson se zamračil:

„To je neuvěřitelné. Vypadá to opravdu podezřele. Musíme z ní dostat další fakta.“

Sugden zlehka prohodil:

„Ech! Ta bude v minutě zpátky. Jen co si něco vhodného vymyslí. Pane Poirote?“

Poirot, který seděl jako v mrákotách, sebou trhl.

„*Pardon!*“

„Říkám, že za moment bude zpátky.“

„To je možné — patrně ano — ovšem, ovšemže!“

Sugden na něho třeštil oči:

„Co je to s vámi, pane Poirote? Viděl jste snad ducha?“

Poirot váhavě odpověděl:

„Víte — nejsem si jist, jestli to skutečně nebylo právě *tohle*.“

Komisař Johnson netrpělivě poznamenal:

„Tak, Sugdene, ještě něco?“

„Pokouším se přesně zjistit, v jakém pořadí se jednotlivé osoby dostavily na místo činu. Je celkem jasné, jak to probíhalo. Po vraždě, když smrtelný křik oběti vzbouřil celý dům, vrah vyklouzl z pokoje, dveře zamkl kleštěmi nebo něčím obdobným, a za pár okamžiků se stal jedním z mnoha chvátajících na místo činu. Bohužel, není jednoduché zjistit, kdo koho viděl, poněvadž v takových drobnostech lidská paměť příliš nevyniká. Tressilian říká, že zahlédl Harryho a Alfreda, jak vybíhají z jídelny a pádí přes halu po schodech nahoru. Tím by byli mimo hru, ale oni tak jako tak nejsou v podezření. Podle toho, co vím, slečna Estravados se tam dostala později — jako jedna z posledních. Zdá se, že Farr, Magdalena a Hilda tam byli první. Každý z nich přitom tvrdí, že ostatní dva tam byli dříve. V tom je ta potíž, že nelze odlišit záměrnou lež od poctivých, leč neostrých vzpomínek. Každý tam pospíchal — o tom není sporu, ale v jakém pořadí, to není snadné zjistit.“

Poirot se zvolna zeptal:

„Máte to za důležité?“

„Jde o faktor času. Pamatujte, času bylo neuvěřitelně málo.“

„Jsem s vámi zajedno v tom, že faktor času je v tomto případě věcí nesmírného významu.“

Sugden pokračoval:

„Je to ještě obtížnější proto, že schodiště jsou tu dvě. Hlavní schodiště je v hale, ve střední vzdálenosti mezi dveřmi z jídelny a ze salonu. A pak je tu ještě další na opačném konci domu. Tamtudy přiběhl Stephen Farr. Slečna Estravados přišla přes horní odpočívadlo z téže části domu (je tam její pokoj). Ostatní tvrdí, že běželi po hlavním schodišti.“

Poirot poznamenal:

„Je to zmatené, že ano.“

Dveře se rozlétly a dovnitř chvatně vešla Magdalena. Rychle oddychovala, ve tváři jasný ruměnek. Přistoupila ke stolu a tiše promluvila:

„Můj manžel si myslí, že jsem lhala. Vyklouzla jsem teď potuchu ze svého pokoje. Pane komisaři,“ obrátila se k Johnsonovi s naléhavou prosbou v široce otevřených, vyděšených očích, „jestliže vám povím pravdu, necháte si ji pro sebe? Chci říci, vy nemusíte hlásit úplně všechno?“

„Chápu to správně tak, paní Leeová, že se má jednat o věc, která nemá se zločinem nic společného?“

„Nic, vůbec nic. Je to jen — jen moje osobní záležitost.“

Policejní komisař řekl:

„Měla byste se nám s tím svěřit, paní Leeová, my už to posoudíme sami.“

Magdalena řekla, oči zalité slzami:

„Dobrá, věřím vám. Víím, že vám mohu důvěřovat. Vypadáte jako laskavý člověk. Vííte, bylo to takhle. Existuje někdo —“ zarazila se.

„Ano, paní Leeová?“

„Včera večer jsem chtěla někomu telefonovat — je to muž — přítel, a nechtěla jsem, aby o tom George věděl. Víím, bylo to ode mne špatné, ale — prostě se to stalo. Po večeři jsem chtěla odejít k

telefonu a byla jsem si jistá, že George je v jídelně. Ale když jsem došla až sem, uslyšela jsem ho, jak telefonuje. Tak jsem musela čekat.“

„Kde jste čekala, madam?“ otázal se jí Poirot.

„Za schodištěm je prostor na šatstvo a podobné věci. Je tam tma. Vklouzla jsem tam; snadno bych viděla, až odtud bude George odcházet. Ale on nevycházel, a pak začal všechen ten zmatek a pan Lee křičel, a tak jsem utíkala nahoru.“

„Takže váš manžel před vraždou tuto místnost vůbec neopustil?“

„Ne.“

„A vy sama jste byla v tom výklenku za schodištěm po celou dobu mezi devátou a devíti patnácti?“

„Ovšem, ale pochopte, *přiznat* jsem to nemohla! Chtěl by vědět, co jsem tam dělala. To by pro mne bylo tuze, tuze ošemetné. *Rozumíte* mi přece, vidíte?“

Johnson suše opáčil:

„Každopádně to bylo od vás velice nerozumné.“

Sladce se na něho usmála.

„Tolik se mi ulevilo, když jsem vám řekla pravdu. Nepovíte to mému manželovi, vidíte? Ach ne, vím jistě, že mu to nepovíte. Určitě vám mohu důvěřovat, vám všem.“

Na závěr všechny obdařila prosebným pohledem a pak spěšně vyklouzla z pokoje.

Policejní komisař Johnson zhluboka nabral dech.

„Inu, stát by se to mohlo! Je to dokonale věrohodná historka. Na druhou stranu —“

„To tak být nemuselo,“ dokončil Sugden. „V tom je ten háček. Že nevíme.“

III

Lydie Leeová stála v salonu u okna a vyhlížela ven. Její postavu zpola halil těžký okenní závěs. Nepatrný zvuk v pokoji za ní způsobil, že se s trhnutím obrátila — a u dveří spatřila stát Hercula Poirota.

„Vylekal jste mne, monsieur Poirote.“

„Omlouvám se, madam. Pohybuji se tiše.“

„Myslela jsem, že je to Horbury.“

Hercule Poirot přikývl.

„Pravda, ten našlapuje zlehka, jako — jako kočka — nebo jako zloděj.“

Odmlčel se a okamžik ji pozoroval.

Z výrazu její tváře nebylo možno nic vyčíst, ale vypadala mírně znechuceně, když prohlásila:

„Toho člověka jsem nikdy neměla ráda. Budu šťastna, až se ho zbavíme.“

„Soudím, že od vás bude velmi moudré, madam, učiníte-li tak.“

„Co tím míníte? Něco na něho víte?“

Poirot odpověděl:

„Je to člověk, který sbírá tajemství — a využívá jich pro vlastní účely.“

Příkře se otázala:

„Myslíte, že něco ví — o té vraždě?“

Poirot pokrčil rameny.

„Má tiché kroky a dlouhé uši. Mohl zaslechnout něco, co si nechává pro sebe.“

Lydie se zeptala otevřeně:

„Chcete říci, že by se mohl pokusit někoho z nás vydírat?“

„Je to vskutku pravděpodobné. Ale proto jsem za vámi nepřišel.“

„A proč jste tedy přišel?“

Poirot zvolna řekl:

„Hovořil jsem s monsieur Alfredem Leem. Předložil mi jistý návrh, a já bych si přál projednat ho s vámi dříve, než ho přijmu či zamítnu. Ale byl jsem natolik zaujat scénou, kterou jste tu vytvořila — okouzující vzor vašeho svetrů proti těm tmavě rudým závěsům, že jsem se na okamžik zarazil, abych ho mohl obdivovat.“

Lydie se rázně ozvala:

„Moment, monsieur Poirote, musíme tu ztrácet čas nějakými komplimenty?“

„Velmi se vám omlouvám, madam. Tak málo anglických dam rozumí *la toilette*. Šaty, jež jste na sobě měla toho večera, kdy jsem

se s vámi setkal poprvé, ten nápadný, leč vkusný vzor, to bylo graciezní — vskutku na úrovni.“

Lydie řekla netrpělivě:

„O čem jste si přál se mnou hovořit?“

Poirot zvažněl.

„Jedná se o toto, madam. Váš manžel si přeje, abych se vyšetřování ujal s nejvyšší vážností. Požaduje, abych bydlel zde v domě a věnoval veškerý svůj um tomu, aby celá záležitost byla vyšetřena důkladně a úplně.“

Lydie se stručně zeptala: „Takže?“

„Nerad bych přijímal pozvání, které by neschválila paní domu.“

Chladně odpověděla:

„Ovšemže pozvání svého manžela schvaluji.“

„Jistě, madam, ale já potřebuji víc než jen to. Skutečně si *přejete*, abych zde zůstal?“

„A proč by ne?“

„Bud'me k sobě upřímní. Moje otázka zní takto: přejete si, aby pravda vyšla najevo, či nikoliv?“

„Jistěže ano.“

Poirot si povzdychl.

„Je nezbytné, abyste mi oplácela těmito konvenčními frázemi?“

„Jsem žena, která má konvence v úctě.“

Hryzla se do rtu, zaváhala a řekla:

„Snad bude lépe hovořit otevřeně. Samozřejmě, že chápu, co máte na mysli! Není to příjemná situace. Můj tchán byl brutálně zavražděn; a pokud nebude možné obvinít z loupeže a vraždy toho nejvíce podezřelého — Horburyho — a vypadá to, že to možné nebude —, pak z toho vychází, že *ho zabil člověk z jeho vlastní rodiny*. Postavení této osoby před soud bude znamenat hanbu a potupu pro nás všechny... Mám-li být upřímná, musím přiznat, že *nechci*, aby k něčemu takovému došlo.“

Poirot se zeptal:

„Jste ochotna nechat vraha uniknout bez potrestání?“

„Na světě je mnoho vrahů, kteří nebyli nikdy dopadeni.“

„Jistě, za to vám ručím.“

„Bude tedy na závalu jeden navíc?“

„A co ostatní členové rodiny? Co ti nevinní?“

Zírala na něho.

„Co by s nimi mělo být?“

„Uvědomujete si, že pokud to dopadne, jak doufáte, už *nikdy nikdo nebude znát pravdu*? Ten stín ulpí na všech stejně...“

Nejistě řekla:

„Na to jsem nepomyslela.“

„*Nikdy nikdo nebude vědět, kdo je vinen...*“

Měkce dodal:

„Ledaže byste to věděla vy, madam?“

Vykřikla:

„Nemáte právo říkat něco takového! To není pravda! Och! Kdyby to tak mohl být někdo cizí — a ne člen naší rodiny!“

Poirot řekl:

„Mohlo by to být obojí.“

Vytřeštila na něho oči.

„Co to má znamenat?“

„Mohl by to být člen rodiny — a zároveň cizí člověk... Nechápete, co mám na mysli? *Eh bien*, to je myšlenka, která se vylíhla v hlavě Hercula Poirota.“

Hleděl na ni.

„Nuže, madam, co mám odpovědět panu Leeovi?“

Lydie pozvedla ruce a nechala je klesnout v náhlém beznadějném gestu.

„Ovšemže — jeho žádosti musíte vyhovět.“

IV

Pilar stála uprostřed hudebního salonu. Stála velice zpříma, vrhající pohledy jako blesky ze strany na stranu, jako zvěř, očekávající útok.

„Chci pryč odtud!“

Stephen Farr jemně prohodil:

„Nejste jediná, kdo se takhle cítí. Ale oni nám odjet nedovolí, má milá.“

„Myslíte — policie?“

„Ano.“

Pilar řekla vážně:

„Není to nic pěkného, zaplést se s policií. To by se slušným lidem stát nemělo.“

Stephen se lehce pousmál:

„Tím míníte sebe?“

„Ne, míním Alfreda a Lydii, Davida a George a Hildu a — ano — taky Magdalenu.“

Stephen si zapálil cigaretu. Jednou či dvakrát z ní zatáhl a pak se zeptal:

„K čemu ta výjimka?“

„Co to znamená, prosím?“

„Proč jste vynechala Harryho?“ Pilar se zasmála a v úsměvu ukázala bělostné rovné zuby.

„Ach, Harry, to je něco jiného! Myslím, že ten ví velice dobře, jaké to je, mít potíže s policií.“

„Možná máte pravdu. Ten je namouduši trochu moc svérázný, než aby zapadl do té zdejší idylky.“

Pokračoval:

„Líbí se vám vaši angličtí příbuzní, Pilar?“

Pilar zaváhala:

„Jsou milí — to ano, všichni jsou moc milí. Ale nedovedou se smát, nejsou moc veselí.“

„Mé drahé dítě, vždyť v domě se právě stala vražda!“

„A-ano,“ přisvědčila Pilar nejistě.

„Vražda,“ poučoval ji Stephen, „není nějaká všednodenní patálie, jak tu povzneseně naznačujete. V Anglii se vraždy berou vážně, bez ohledu na to, jak to chodí ve Španělsku.“

„Vy se mi vysmíváte...“

„To jste na omylu. Do smíchu mi není ani trochu.“

Pilar na něho pohlédla a otázala se:

„Vy byste taky chtěl pryč odtud?“

„Ano.“

„A ten vysoký, hezký policista vám to nedovolí?“

„Nežádal jsem ho o to. Ale není nejmenších pochyb o tom, že kdybych to zkusil, řekl by ne. Musím si dávat velký pozor, Pilar, a být velice opatrný.“

„To je otrava,“ řekla Pilar, pokyvujíc hlavou.

„Je to trochu víc než jen otrava, má milá. A navíc je tu ten šílenec, co slídí kolem. Nemyslím, že by se ho měl člověk bát, ale jsem z toho nervózní.“

Pilar se mračila.

„Můj dědeček byl velice, velice bohatý, je to tak?“

„Řekl bych, že ano.“

„Kdo teď dostane jeho peníze? Alfred a ti ostatní?“

„Záleží na závěti.“

Pilar zamyšleně podotkla: „Třeba mi odkázal nějaké peníze, ale bojím se, že asi ne.“

Stephen ji utěšoval:

„To bude v pořádku. Koneckonců, jste jedna z rodiny. Patříte sem. Budou se muset o vás postarat.“

Pilar si vzdychla: „Patřím — sem. To je opravdu legrační. A přitom to není ani trochu k smíchu.“

„Dovedu si představit, že vám není do zpěvu.“

Pilar opět vzdychla. Řekla:

„Myslíte, že bychom si mohli zatančit, kdybychom pustili gramofon?“

Stephen si nebyl jistý.

„To by nevypadalo moc dobře. Tohle je dům smutku, vy bezcitné španělské kůzle.“

Pilar vykulila oči:

„Ale já nejsem vůbec smutná. Protože svého dědečka jsem doopravdy moc neznala; a třebas jsem si s ním ráda popovídala, nechci plakat a být nešťastná proto, že umřel. Je hrozně hloupé to předstírat.“

Stephen zvolal: „Vy jste opravdu roztomilá!“

Pilar žadonila:

„Mohli bychom do gramofonu dát pár punčoch a nějaké rukavice a pak to nebude tak velký rámus, a nikdo nás neuslyší.“

„Tak tedy pojďte, vy pokušitelko.“

Šťastně se zasmála a vyběhla z pokoje, spěchajíc chodbou směrem k tanečnímu sálu na opačném konci domu.

Došla k boční chodbě, která vedla ke dveřím do zahrady a zůstala stát jako přibitá. Stephen ji dohonil a zarazil se stejně jako ona.

Hercule Poirot sňal ze zdi jeden z portrétů a studoval ho ve světle, dopadajícím sem z terasy. Vzhlédl a uviděl je.

„Ah! Přicházíte v pravou chvíli.“

Pilar se zeptala: „Co to děláte?“

Přistoupila blíž a postavila se vedle něho.

Poirot vážně pravil:

„Studuji zde něco velmi důležitého, tvář Simeona Leea, když byl mladým mužem.“

„Och, toto je můj dědeček?“

„Ano, mademoiselle.“

Soustředěně hleděla na tvář na obraze. Zvolna řekla:

„Jak je jiný — jak moc je jiný... Byl už moc starý, měl scvrklý obličej. Tady vypadá jako Harry, jako Harry asi tak před deseti lety.“

Hercule Poirot přisvědčil.

„Ano, mademoiselle. Harry Lee je přesně synem svého otce. A nyní zde —“ Vedl ji kousek chodbou podél galerie.

„Zde tato dáma, vaše babička — úzká jemná tvář, velmi světlé vlasy, mírné modré oči.“

„Jako David.“

Stephen poznamenal:

„Taky trochu jako Alfred.“

Poirot řekl:

„Dědičnost je mimořádně zajímavá záležitost. Pan Lee a jeho choť byli diametrálně odlišnými typy. Celkem vzato, děti z tohoto manželství jsou po matce. Podívejte se tady, mademoiselle.“

Ukázal na obraz dívky asi devatenáctileté, s vlasy jako zlatavá příze a s širokýma, rozesmátýma modrýma očima. Barvy byly stejné jako u ženy Simeona Leea, ale tato dívka měla v sobě takovou živost a veselého ducha, o jakých ty bledé modré oči a mírné rysy neměly ani potuchy.

„Och!“ vykřikla Pilar.

Tváře jí zalila červeň.

Sáhla ke krku a vytáhla medailonek na dlouhém zlatém řetízku. Stiskla západku a schránka se prudce rozevřela. Na Poirota hleděla tatáž rozesmátá tvář.

„Moje matka,“ řekla Pilar.

Poirot přikývl. Na druhé straně medailonku byl portrét muže. Byl mladý a hezký, černovlasý, s temně modrýma očima.

Poirot se zeptal: „Váš otec?“

„Ano, můj otec. Je moc hezký, že?“

„Namouvěru. Jen málo Španělů má modré oči, není-liž pravda, seňorito?“

„Někdy ano, na severu. Kromě toho, babička z otcovy strany byla Irka.“

Poirot uvážlivě prohlásil:

„Vy tedy máte v sobě španělskou krev, irskou a anglickou, a též trochu cikánské. Víte, co si myslím, mademoiselle? S takovým dědictvím, nechtěl bych být vaším nepřítelem.“

Stephen se dal do smíchu:

„Pamatujete, Pilar, co jste říkala ve vlaku? Že svého nepřítele byste vyřídila jednoduše a podřízla mu krk? Ah!“

Zarazil se — náhle si uvědomil dopad svých slov.

Hercule Poirot spěchal zavést řeč jinam.

„Ach, je tu cosi, seňorito, o co jsem vás chtěl požádat. Váš cestovní pas. Potřebuje ho můj přítel, kolega inspektor Sugden. To víte, policejní opatření — jsou tak protivná a hloupá, ale je to nezbytné — pro cizince pobývající v této zemi. A samosebou, dle práva jste zde cizinkou.“

Pilar zvedla obočí.

„Můj pas? Ovšem, přinesu vám ho. Je v mém pokoji.“

Poirot se omlouval, jak si vykračoval po jejím boku:

„Je mi vskutku velmi líto, že vás obtěžuji. Věřte mi.“

Došli na konec galerie. Zde byl ohyb schodiště.

Pilar stoupala po schodech a Poirot ji následoval.

Stephen šel s nimi. Ložnice Pilar byla na horní chodbě právě v místě, kde schodiště končilo. Když došli ke dveřím, řekla: „Přinesu vám ho.“ Vešla dovnitř. Poirot a Stephen Farr zůstali čekat venku.

Stephen kajícně hlesl:

„To bylo ode mne ztraceně hloupé, říkat takovou věc. Ale myslím, že si toho nevšimla, co říkáte?“

Poirot neodpovídal. Hlavu držel maličko nakloněnou na stranu, jako by naslouchal.

Prohodil:

„Angličané neobyčejně milují čerstvý vzduch. Miss Estravados musela tuto vlastnost též zdědit.“

„A pročpak?“

Poirot tiše vysvětloval:

„Poněvadž ačkoli je dnes velice chladno — nazýváte to holomrazy (ne jako včera, kdy bylo tak hezky a slunečno), miss Estravados si právě otevřela dolní polovinu okna. To je úžasné, takhle milovat čerstvý vzduch.“

Pojednou se z pokoje ozval výkřik ve španělštině a ve dveřích se zjevila Pilar, ve tváři smích i úlek zároveň.

„Ach ne!“ vykřikla. „Jsem já to ale nešika! Můj kufřík byl na okenním parapetu a já se v něm přehrabovala tak hloupě a zbrkle, že pas vypadl z okna. Je venku na záhoně pod oknem. Půjdu pro něj.“

„Já tam dojdu,“ nabídl se Stephen, ale Pilar proklouzla kolem něho a přes rameno křikla:

„Ne, byla to moje hloupost. Běžte s monsieur Poirotem do salonu, já ho tam přinesu.“

Zdálo se, že Stephen Farr se chystá ji následovat, ale Poirot zlehka položil ruku na jeho paži a navrhl mu:

„Pojďme tudy.“

Procházeli chodbou v prvním patře směrem k opačnému konci domu, až došli k vrcholu hlavního schodiště. Zde Poirot prohlásil:

„Nepůjdeme teď dolů, zůstaneme chvíli zde nahoře. Zajdete-li se mnou do pokoje na místo činu, rád bych se vás tam na něco otázel.“

Kráčeli chodbou, která vedla k pokoji Simeona Leea. Po jejich levici byl výklenek, v němž se skrývaly dvě mramorové sochy, statné nymfy, svírající svou zřasenou drapérii v posledních záchvěvech viktoriánské cudnosti.

Stephen Farr po nich hodil pohledem a zamumlal: „Příšerné v denním světle. Měl jsem dojem, že jsou tři, jak jsme sem běželi toho večera, ale díky bohu, jsou jen dvě!“

„Nic, co by se v dnešní době dalo obdivovat,“ připustil Poirot. „Ale bezpochyby stály ve své době velké peníze. Lépe vypadají v noci, řekl bych.“

„Určitě, člověk vidí jen nezřetelné bělavé postavy.“

Poirot zamumlal:

„Všecky kočky jsou potmě černé!“

V pokoji zastihli inspektora Sugdena. Klečel u sejfu a zkoumal jej pomocí zvětšovacího skla. Vzhlédl, když vešli.

„Tohle bylo otevřeno normálním klíčem,“ řekl. „Někým, kdo znal číselnou kombinaci. Jinak nic zvláštního.“

Poirot k němu přistoupil, vzal ho stranou a něco mu šeptal. Inspektor přikývl a opustil pokoj.

Poirot se obrátil ke Stephenu Farrovi, jenž stál a zíral na křeslo, v kterém sedával Simeon Lee. Jeho obočí se zamračeně spojilo do jediné linky a na čele mu vystoupily žíly. Poirot na něho hleděl minutu či dvě a pak promluvil:

„Vynořují se vám vzpomínky — pravda?“

Stephen ztěžka řekl:

„Před pár dny tu seděl živ a zdrav — a teď...“

Setřásl své pohroužení do minulosti a zeptal se:

„Tak tedy, monsieur Poirote, přivedl jste mne sem, abyste se na něco zeptal.“

„Ach ano. Vy jste, myslím, byl první osobou, která se sem toho večera dostala?“

„Opravdu? Nepamatuji se. Ne, myslím, že jedna z dam tu byla přede mnou.“

„Která z nich to byla?“

„Bud' Magdalena nebo Hilda — vím, že obě tu byly hezky rychle.“

„Říkal jste, tuším, že jste neslyšel ten křik?“

„Mám za to, že neslyšel. Moc si na to nevzpomínám. Někdo vykřikl, ale to mohl být někdo v přízemí.“

„Neslyšel jste zvuk, jako je toto?“ Náhle zvrátil hlavu nazad a neobyčejně pronikavě zavyl.

Bylo to tak nečekané, že Stephen poplašeně ucouvl a málem upadl. Rozzlobeně zvolal:

„Pro boha živého, chcete obrátit celý dům vzhůru nohama? Ne, ani v nejmenším jsem neslyšel něco takového! Všecko to tu bude znova! Budou si myslet, že se stala další vražda!“

Poirot se tvářil provinile. Zabuřel:

„Pravda... byla to hloupost... Musíme odtud, a to hned.“

Hrnul se z pokoje. Lydie a Alfred stáli u paty schodiště a hleděli nahoru — George vyběhl z knihovny, aby se k nim připojil, a Pilar přibíhala, v ruce svůj cestovní pas.

Poirot zvolal:

„Nic se neděje, vše je v pořádku! Nebojte se. Jen jsem zkoušel takový malý experiment. Tot' vše.“

Alfred vypadal ztrápeně a George popuzeně. Poirot zanechal Stephena, aby jim to všecko vyložil, a sám se vytratil do chodby, vedoucí na druhý konec domu.

Na konci chodby inspektor Sugden vyšel tiše ze dveří pokoje Pilar a připojil se k Poirotovi.

„*Eh bien?*“ otázal se ho Poirot. Inspektor potřásl hlavou. „Ani hlásek.“

Jeho oči se uznale setkaly s Poirotovým a ten přikývl.

V

Alfred Lee se otázel: „Přijímáte tedy, monsieur Poirote?“

Jeho ruka, blížící se k ústům, se lehce třásla. V mírných hnědých očích se mu objevil nový, horečnatý výraz. Mírně zadržával. Lydie, jež tiše stála vedle, pohlížela na něho s jakousi úzkostí.

Alfred promluvil:

„Nevíte — n-neumíte si představit — co to pro m-mne znamená... Vrah mého otce musí být v-vypátrán.“

Poirot odpověděl:

„Jelikož jste mne ujistil, že svůj návrh jste dlouho a pečlivě zvažoval — ano, tedy přijímám. Leč ujasněme si jednu věc, pane Lee — pak již nebude cesty zpět. Nejsem jako ohař, kterého navedete na

stopu a pak ho zavoláte zpátky, poněvadž vám nebude po chuti hra, kterou zde rozehrál!“

„Ovšem... ovšem... Všecko je přichystáno. Vaše ložnice je připravena. Zůstaňte, jak dlouho bude libo —“

Poirot řekl vážně: „Nepotrvá to příliš dlouho.“

„Eh? Co prosím?“

„Říkal jsem, že to nebude trvat dlouho. V tomto případě se jedná o natolik omezený okruh osob, že není možná, aby odhalení pravdy zabralo mnoho času. Mohu snad říci, že závěr je již na dosah.“

Alfred na něho zůstal zírat. „To není možné!“ zvolal.

„Ale ovšemže je! Fakta ukazují více či méně jedním směrem. Zbývá vyjasnit několik nepříliš důležitých drobností. Jakmile toto bude hotovo, pravda vyjde najevo.“

Alfred se optal nedůvěřivě:

„Chcete říci, že už víte?“

Poirot se usmál. „Ó ano, už vím.“

„Můj otec — můj otec —“ hlesl Alfred a odvrátil se.

Poirot hbitě pokračoval:

„Jsou zde dvě věci, o něž vás budu muset požádat, monsieur Lee.“

Alfred přitakal tlumeným hlasem:

„Cokoliv — cokoliv chcete.“

„Pak tedy, za prvé, přál bych si umístit ten portrét pana Leea v mladých letech do ložnice, již jste mi tak laskavě poskytl.“

Alfred s Lydií překvapením ztratili řeč.

Alfred se zeptal: „Portrét mého otce — ale k čemu?“

Poirot máchl rukou:

„Bude mne — jak já tomu říkám — inspirovat.“

Lydie se uštěpačně otázala:

„Chcete tím snad naznačit, monsieur Poirote, že tento zločin hodláte řešit jasnovideckými metodami?“

„Řekněme, madam, že hodlám používat nejen očí svého těla, ale též očí svého ducha.“ Pokrčila rameny. Poirot pokračoval:

„A dále, monsieur Lee, rád bych se dozvěděl podrobnosti o smrti manžela vaší paní sestry, pana Juana Estravados.“

Lydie se otázala: „Je to nutné?“

„Žádám všechna fakta, madam.“ Alfred řekl:

„Juan Estravados měl v kavárně spor o jistou ženu a v hádce zabil nějakého muže.“

„Jakým způsobem ho zavraždil?“ Alfred se prosebným pohledem obrátil k Lydii. Ta rozvážně prohlásila:

„Bodl ho nožem. Juan Estravados nebyl odsouzen k smrti, protože byl k hádce vyprovokován. Byl odsouzen k dlouhému vězení a tam také zemřel.“

„Zná jeho dcera pravdu?“

„Domnívám se, že ne.“ Alfred řekl: „Ne, Jennifer jí o tom nikdy nepověděla.“

„Děkuji vám.“

Lydie zvolala:

„Snad si nemyslíte, že Pilar — Och, to je absurdní!“

Poirot pokračoval:

„A nyní, monsieur Lee, poskytl byste mi laskavě nějaké informace o vašem bratru, monsieur Harrym Leeovi?“

„Co byste si přál vědět?“

„Jak jsem vyrozuměl, byl takřkajíc považován za černou ovci rodiny. Pročpak?“

Lydie prohodila:

„Je to už tak dávno...“

Alfredovi se nahrnula krev do tváří:

„Jestli chcete něco vědět, monsieur Poirote, ukradl značnou částku peněz prostě tak, že na šeku padělal otcův podpis. Přirozeně, že otec to nehnal před soud. Harry byl vždycky mizera. Měl maléry po celém světě. Bez ustání telegrafoval o peníze, aby se dostal z nějaké kaše. Dostal se do vězení, kamkoliv přišel.“

Lydie řekla:

„Nevíš, jestli je to všechno *pravda*, Alfredě.“

Alfred opáčil hněvivě, ruce se mu roztráslly:

„Harry je darebák — darebák! A vždycky byl!“

Poirot podotkl:

„Vy dva se, jak vidím, nemáte příliš v lásce?“

„Podvedl mého otce — hanebně ho podvedl!“

Lydie si krátce a netrpělivě povzdychla. Poirot to zaslechl a úkosem na ni pohlédl.

Řekla:

„Kdyby se tak našly ty diamanty! Jsem si jista, že tam je klíč k řešení.“

„*Ony se našly, madam.*“ ,

„Jakže?“

Poirot mírně pokračoval:

„Byly nalezeny ve vaší malé zahradě, která představuje Mrtvé moře...“

Lydie vykřikla:

„V mé zahradě? Jak — jak neobvyklé!“

Poirot měkce prohodil:

„Namouvěru neobvyklé, pravda, madam?“

KAPITOLA 6

27. prosince

I

Alfred Lee si s úlevou oddychl.

„Nebylo to tak hrozné, jak jsem se obával!“

Zrovna se vrátili od soudního ohledání.

Pan Charlton, staromódně vyhlížející advokát s opatrnými modrými očima, se ohledání též účastnil a vrátil se společně s nimi. Řekl:

„Vždyť jsem říkal, že procedura to bude ryze formální — ryze formální — byla tu jen povinnost odkladu, aby policie mohla shromáždit dodatečné důkazy.“

George Lee rozmrzele poznamenal:

„Je to nanejvýš nepříjemné — opravdu nanejvýš nepříjemné — dostat se do tak nemožné situace! Já sám jsem přesvědčen, že ten zločin spáchal nějaký maniak, jenž se tak či onak dostal do domu. Ten Sugden je tvrdohlavý jako mezek. Komisař Johnson by měl na pomoc přizvat Scotland Yard. Tihle místní policajti jsou k ničemu.“

Jsou to hlupáci. Co třeba tenhle Horbury, kupříkladu? Jak jsem slyšel, jeho minulost je navýsost podezřelá, ale policie s tím nic nedělá.“

Pan Charlton prohodil:

„Ach — pokud vím, tenhle ten chlapík má na danou dobu uspokojivé alibi. Policie to přijala.“

„Ale jak je to možné?“ George zafuněl. „Být na jejich místě, bral bych takové alibi s rezervou — s velikou rezervou. Přirozeně, že zločinec si vždycky opatří alibi! Povinností policie je takové alibi rozbít — tedy, pokud své práci rozumí.“

„Dobrá, dobrá,“ řekl Charlton. „Myslím, že není naším úkolem radit policii v její práci, co říkáte? Celkem vzato, je to docela schopný tým.“

George výhruzně potřásl hlavou.

„Měli bychom povolat Scotland Yard. Nejsem ani trochu spokojen s inspektorem Sugdenem — možná je příčinnivý — ale k bystrosti má tedy rozhodně daleko.“

Pan Charlton odpověděl:

„Víte, nemohu s vámi souhlasit. Sugden je dobrý policista. Nedělá ze sebe bůhvíco, ale k svému cíli dojde.“

Lydie se vložila do hovoru:

„Jsem přesvědčena, že policie dělá, co může. Pane Charltone, dáte si sklenku sherry?“

Pan Charlton s díky odmítl. Poté si odkašlal a připravil se ke čtení testamentu, všechny členy rodiny shromážděny kolem sebe.

Předčítal s jistým potěšením, prodlévaje zálibně u pasáží s nepřiliš srozumitelnými obraty a vychutnáváje právně technické finesy textu.

Dočetl, sňal brýle a zvědavě se rozhlédl po svém shromáždění.

Harry Lee řekl:

„V těch právních kličkách se jeden nevyzná. Můžete to, prosím vás, nějak shrnout?“

„Tedy, tato závěť je nanejvýš jednoduchá.“

Harry podotkl:

„Dobrý bože, jak potom vypadá složitá?“

Pan Charlton ho obdařil chladným pohledem. Vysvětloval:

„Hlavní ustanovení této vůle jsou celkem jasná. Polovina majetku pana Leea přechází na jeho syna, pana Alfreda Leea, zbytek pak se dělí mezi ostatní potomky.“

Harry se nepříjemně zasmál:

„Jako vždycky, Alfred má štěstí! Polovina veškerého otcova jmění! To máš tedy kliku, Alfred, jen co je pravda!“

Alfred zrudl. Lydie rázně prohlásila:

„Alfred byl věrný a oddaný syn svého otce. Řídí jeho záležitosti už léta a nese za ně veškerou zodpovědnost.“

Harry prohodil: „Ale jistě, Alfred byl vždycky hodný chlapec.“

Alfred se ostře ohradil:

„Myslím, že *sám* můžeš mluvit o štěstí, Harry, že ti otec vůbec něco odkázal!“

Harry se s hlavou zakloněnou hlasitě rozesmál:

„Byl bys raději, kdyby mě vynechal úplně, co? Tys mě odjakživa nesnášel.“

Pan Charlton si odkašlal. Byl uvyklý — snad až příliš — trapným scénám, které po přečtení závěti následovaly. Toužil vzdálit se dříve, než obvyklá rodinná váda vypukne v plné síle.

Zamumlal:

„Myslím — ehm — že to je ode mne vše — ehm —“

Harry se zprudka ozval: „A co Pilar?“

Pan Charlton si odkašlal, tentokrát omluvně.

„Hm — o miss Estravados se závět' nezmiňuje.“

Harry řekl: „Ona nedostane podíl své matky?“

Pan Charlton vysvětloval:

„Kdyby paní Estravados byla naživu, obdržela by přirozeně stejný díl jako všichni ostatní; ale poněvadž zemřela, její díl se navrácí zpět a bude rozdělen mezi vás.“

Pilar se otázala svým sytým jižanským hlasem:

„Pak tedy — já nedostanu — nic?“

Lydie řekla spěšně:

„Má milá, rodina to vezme v úvahu, to se přece rozumí.“

George Lee prohlásil:

„Mohla byste bydlet třeba tady u Alfreda, že, Alfred? My — ehm — jste přece naše neteř, je naší povinností se o vás postarat.“

Hilda se ozvala: „Vždycky budeme rádi, pokud u nás Pilar bude chtít bydlet.“ Harry řekl:

„Měla by dostat svůj podíl. Měl by jí připadnout ten balík peněz po Jennifer.“ Pan Charlton zamumlal:

„Musím už opravdu — ehm — musím už jít. Sbohem, paní Leeová — kdykoli budete něco potřebovat, můžete se — že ano — na mne obrátit...“

Urychleně se vytratil. Měl sdostatek zkušeností, aby rozpoznal, že veškeré potřebné ingredience pro rodinnou hádku jsou ve vzduchu.

Jakmile se za ním zavřely dveře, Lydie rozhodným tónem prohlásila:

„Souhlasím s Harrym. Myslím, že Pilar má na ten podíl právo. Závěť byla sepsána o mnoho let dříve, než Jennifer zemřela.“

„Nesmysl,“ prohlásil George. „Toto je navýsost nedbalý a trestuhodný způsob uvažování, Lydie. Zákon je zákon. A ten musíme respektovat.“ Magdalena řekla:

„Je to smůla, a je nám samosebou Pilar moc líto, ale George má pravdu. Jak říká, zákon je zákon.“ Lydie vstala. Vzala Pilar za ruku. „Má milá, tohle pro vás musí být velmi nepříjemné. Nechala byste nás chvíli o samotě, abychom to projednali?“

Vedla dívku ke dveřím.

„Nedělejte si starosti, milá Pilar. Nechtě to na mně.“

Pilar pomalu vyšla z pokoje. Lydie za ní zavřela dveře a obrátila se.

Na okamžik každý z nich zadržel dech — a v následující vteřině bitva vypukla v plné síle.

Harry se rozkatil:

„Tys byl vždycky zatracená držgrešle, Georgi.“ Ten odsekl:

„Ale aspoň jsem nikdy nebyl příživník a ničema!“

„Tys byl příživník zrovna jako já! Celé ty roky jsi otce vyžíral.“

„Vypadá to, že jsi zapomněl, že zastávám odpovědnou a významnou funkci, která —“

„Zodpovědnou a významnou funkci — jaká pitomost! Jsi jenom nafoukaný žvanil!“

Magdalena zaječela: „Jak se opovažuješ?“

Hilda pozvedla svůj pokojný hlas:

„Copak to nemůžeme projednat v *klidu*?“

Lydie na ni vděčně pohlédla.

David náhle hněvivě vykřikl:

„Musíme se tu takhle potupně rvát o *peníze*?“

Magdalena jedovatě vyjela:

„Jaká šlechtnost, opravdu úžasné. Nechystáš se odmítnout *svůj* podíl, že ne? Peníze chceš zrovna tak jako my ostatní! Celá ta tvoje povznesenost je jenom póza!“

David řekl přiškrceně:

„Myslíš, že bych měl odmítnout? Nevím, jestli —“

Lydie mu skočila do řeči:

„To se rozumí, že ne. Musíme se všichni chovat jako děti? Alfrede, jsi hlava rodiny —“

Alfred vypadal, jakoby se probíral ze sna.

„Omlouvám se. Křičíte všichni najednou. Jsem — jsem z toho docela popletený.“

Lydie řekla:

„Hilda má pravdu, rveme se tu jako lítá zvíř. Pojd'me tu záležitost prohovořit rozumně, v *klidu* a —“ rychle dodala — „jeden po druhém. Alfred by měl mluvit první, je nejstarší. Co myslíš, Alfrede, jak bychom se měli k Pilar zachovat?“

Nahlas rozvažoval:

„Nepochybně by tu měla mít domov. A měla by se jí vyplácet renta. Ale žádný zákonný nárok na peníze, které by byla dostala její matka, nemá. Není Leeová, pamatuj. Je to Španělka.“

„Ne, zákonný nárok nemá, to ne,“ připustila Lydie. „Ale myslím, že *morální* nárok má. Jak já to vidím, tvůj otec, ačkoli se jeho dcera provdala proti jeho vůli za člověka ze Španělska, uznal její právo na rovný podíl v závěti. George, Harry, David a Jennifer měli dědit stejným dílem. Jennifer zemřela teprve loni. Jsem si jista, že když otec poslal pro pana Charltona, hodlal v nové vůli Pilar plně zaopatřit. Byl by jí odkázal přinejmenším podíl její matky. Je možné, že by jí odkázal ještě mnohem víc. Uvědom si, že je to jediná vnučka v rodině. Myslím, že to *nejmenší*, co tu můžeme udělat, je napravit to, co hodlal napravit otec sám.“

Alfred dojatě prohlásil:

„Dobře jsi to řekla, Lydie. Mýlil jsem se. Souhlasím s tebou, Pilar by měla dostat podíl Jennifer z otcova majetku.“

Lydie řekla: „Harry, jsi na řadě.“

„Jak už víte, já souhlasím. Myslím, že Lydie to vyložila jak náleží jasně, a rád bych dodal, že za to má můj obdiv.“

Lydie se obrátila: „Georgi?“

George byl v obličeji rudý jak rak. Vybuchl:

„To se ví, že jsem proti! Celá ta věc je holý nesmysl! Poskytněte jí domov a skromné přilepšení na ošacení. To je pro ni až dost!“

„Takže se na tom odmítáš podílet?“ optal se ho Alfred.

„Ano, odmítám.“

„A má pravdu,“ prohlásila Magdalena. „Je hanebné něco takového po něm žádat! Když uvážím, že George je jediný člen rodiny, který to *někam* dotáhl, je ostuda, že mu otec odkázal tak málo!“

Lydie se ptala dál: „Davide?“

David řekl neurčitě:

„No, máš, myslím, pravdu. Hrůza, kolik je kolem toho nepříjemností a rozruchu.“

Hilda řekla:

„Máš naprostou pravdu, Lydie. Jde tu přece o spravedlnost!“

Harry se rozhlédl kolem sebe.

„Takže je to jasné. Z celé rodiny jsme Alfred, já a David pro. George je proti. Přehlasovali jsme tě.“

George vypálil:

„Žádné tvoje hlasování mě nezajímá. Můj podíl z otcova majetku je jen a jen můj vlastní. S nikým se nedělím ani o penny.“

„Ne, to nepadá v úvahu,“ přitakala Magdalena.

Lydie stroze prohlásila:

„Jestli chceš zůstat mimo, je to tvoje věc. My ostatní se na tvůj podíl složíme.“

Rozhlédla se tázavě po ostatních a dostalo se jí souhlasného přikývnutí.

Harry poznamenal: „Alfred dostal královský podíl. Na tomhle vyděračství by se měl podílet hlavně on.“

„Mám takový dojem, že z tvého původně nezištného návrhu brzy nezbude vůbec nic,“ poznamenal Alfred.

Hilda řekla přísně:

„Nezačínejte s tím zase znova! Lydie půjde a poví Pilar, na čem jsme se usnesli. Detaily můžeme projednat později.“ A v naději, že rozptýlí jejich pozornost, dodala: „Kdepak jsou pan Farr a monsieur Poirot?“

Alfred vysvětloval:

„Poirota jsme vysadili ve vsi cestou k soudnímu ohledání. Říkal, že musí koupit cosi důležitého.“

Harry se zeptal: „Proč ten nešel k ohledání? To by přece měl!“

Lydie odpověděla:

„Zřejmě věděl, že to nebude důležité. Kdo je to tam venku na zahradě? Inspektor Sugden, nebo pan Farr?“

Úsilí obou žen bylo korunováno úspěchem. Rodinné shromáždění bylo rozpuštěno.

Lydie si pak promluvila s Hildou:

„Děkuji ti, Hildo. Jsem ráda, žeš stála při mně. Víš, byla jsi mi ve všem velikou oporou.“

Hilda zamyšleně poznamenala: „Zvláštní, jak peníze dovedou lidi zvednout ze židlí.“

Ostatní už z pokoje odešli. Obě ženy hovořily o samotě.

Lydie přitakala:

„Ano — dokonce i Harryho — ačkoliv to byl jeho nápad! A chudák Alfred — je tak typický Angličan — pranic se mu nelíbí, že peníze Leeovy rodiny by měly přijít do Španělska.“

Hilda se usmála:

„Myslíš, že my ženy jsme nezištnější?“

Lydie pokrčila půvabnými rameny:

„Víš, ty peníze vlastně nepatří tak docela nám — nejsou to v pravém slova smyslu naše vlastní peníze! V tom bude zřejmě ten rozdíl.“

Hilda se zamyslela:

„Je to zvláštní dítě — myslím Pilar. Copak z ní asi jednou bude?“

Lydie si vzdychla.

„Jsem ráda, že bude stát na vlastních nohou. Žít tady, dostat střechu nad hlavou a apanáž, to by ji asi příliš neuspokojilo. Je příliš hrdá a také, myslím — příliš cizí.“

Zadumaně dodala:

„Kdysi jsem si z Egypta přivezla náhrdelník z nádherného modrého lazuritu. Tam v tom slunci a písku měl kouzelnou barvu — jiskřivou hřejivou modř. Když jsem ho ale přivezla sem domů, ta modř se vytratila. Byla to jen šňůrka mdlých nijakých korálků.“

„Ano, rozumím ti.“

Lydie jemně prohodila:

„Jsem tak ráda, že jsem vás s Davidem konečně poznala. Jsem šťastna, že jste oba přijeli.“

Hilda si povzdychla:

„Kolikrát jen jsem si v posledních dnech říkala, že jsme měli raději zůstat doma!“

„Já vím. Docela tomu věřím... Ale víš, Hildo, ten šok na Davida nezapůsobil zdaleka tak hrozně, jak bych čekala. Chci říci, je to tak citlivý člověk, že ho to mohlo naprosto vyvést z míry. Ve skutečnosti ale se mu od té vraždy daří čím dál lépe —“

Hildu to uvedlo mírně do rozpaků.

„Ty sis toho všimla? Ach! Svým způsobem je to hrozné... Ale, Lydie, je to tak!“

Na okamžik se odmlčela, vybavujíc si slova, která její manžel pronesl předchozího večera. Řekl jí dychtivě, střapaté vlasy odhozené z čela:

„Pamatuješ, Hildo, jak *Tosca* v opeře rozžíná svíce, když je Scarpia mrtev, u jeho hlavy a nohou? Pamatuješ, co říká: ‚Nyní mu mohu odpustit...‘ Tak to cítím já — s otcem. Ted’ vidím, že jsem mu nedokázal celé ty roky odpustit, a přece jsem doopravdy chtěl... Ale ted’ — ted’ už necítím žádnou zášť. Je to pryč. A cítím se — ech, jakoby mi z ramen spadlo obrovité břímě.“

Odpověděla mu v náhlé obavě:

„To proto, že je mrtev?“

Opáčil rychle, téměř ve své dychtivosti zadržával:

„Ne, ne, nechápeš to. Ne proto, že *on* zemřel, ale proto, že je mrtvá ta moje stupidní dětinská nenávist k němu...“

Ted' o tom rozvažovala.

Ráda by ta slova zopakovala ženě po svém boku, ale instinktivně vycítila, že moudřejší bude, když to neudělá.

Následovala Lydii ze salonu ven do haly.

Tam stála Magdalena u stolku, v ruce malý balíček. Leknutím nadskočila, jen je spatřila.

„Och, tohle musí být ten důležitý balíček monsieur Poirota. Zrovna jsem ho viděla, jak ho sem položil. Copak to asi je?“

Roztomile se chichotala a hleděla střídavě z jedné na druhou, pronikavě upřený úzkostný pohled však zradil předstíranou rozjařenost jejích slov.

Lydie jen povytáhla obočí. Řekla:

„Musím se jít před obědem trochu upravit.“

Magdalena pokračovala, stále s tou dětskou afektovaností, chabě zakrývající zoufalý tón v jejím hlase:

„Musím aspoň trošinku *nakouknout*!“

Odtrhla kousek papíru a hlasitě vykřikla. Beze slova hleděla na věc, již držela v ruce.

Lydie se zastavila, Hilda zrovna tak.

Magdalena byla zmatena: „Je to falešný knír. Ale — ale — k čemu to?“ Hilda zapochybovala: „Že by maškarní převlek? Ale přece —“ Lydie za ni větu dokončila. „Ale přece knír monsieur Poirota je dokonalý!“ Magdalena upravovala balíček do původního stavu. Řekla:

„Tomu nerozumím. Je to — je to *absurdní*. K čemu by měl monsieur Poirot kupovat falešný knír?“

II

Pilar opustila salon a pomalu se loudala halou. Stephen Farr vcházel dveřmi ze zahrady.

„Tak co? Rodinná porada už je u konce?“

Pilar vydechla:

„Nedostanu nic — ale vůbec nic! Závěť byla sepsána před mnoha lety. Dědeček odkázal něco mé matce, ale protože zemřela, nedostanu peníze já, ale vrátí se *jim*.“

„To je dost tvrdé.“

„Kdyby starý pán byl naživu, napsal by novou závěť. Ten by mi peníze odkázal — spousty peněz! Časem by mi třeba odkázal úplně všechny peníze!“

Stephen se usmál:

„To by taky nebylo zrovna spravedlivé, co říkáte?“

„A proč ne? Měl mě nejraději, to je všechno.“

„Jaký nenasytný hltoun vy jste. Opravdický malý zlatokop.“

Pilar to věčně shrnula:

„Svět je k ženám krutý. Musí se o sebe postarat — dokud jsou mladé. Jak je jednou člověk starý a ošklivý, nikdo pro něj prstem nehne.“

„To máte pravdu, také si to myslím. Ale není to tak *docela* pravda. Alfred Lee, kupříkladu, měl oddaně rád svého otce, ačkoliv ten byl panovačný a jaksepatří mu dával zabrat.“

Pilar vystrčila bojovně bradu.

„Alfred,“ prohlásila, „je hlupák.“

Stephen se rozesmál. Pak řekl:

„Vy má rozkošná Pilar, nelámejte si s tím hlavu. Leeové jsou povinni se o vás postarat, víte.“

Skličeně prohodila:

„To nebude moc velká zábava.“

Stephen zvolna pronesl:

„Ne, obávám se, že nebude. Nedovedu si představit, že byste tu žila, Pilar. Nechtěla byste se mnou odjet do Jižní Afriky?“

Přikývla.

Stephen pokračoval:

„Je tam spousta slunce a prostoru. Taky se tam musí tvrdě pracovat. Dovedete pracovat, Pilar?“

Pochybovačně prohodila:

„To tedy nevím.“

„Seděla byste raději na balkoně a celý den do sebe cpala zákusky? A příšerně ztloustla a měla trojitou bradu?“

Pilar se dala do smíchu a Stephen řekl:

„To už je lepší. Povedlo se mi vás rozesmát.“

„Myslela jsem, že o Vánocích bych se tu měla radovat. V knížkách jsem četla, že anglické Vánoce jsou hrozně veselé, že člověk

ochutnává rozinky a dostane švestkový pudink celý v plamenech, a taky tu máte něco, čemu říkáte vánoční políbení.“

„Hm, to ale musíte mít Vánoce, které nekomplikuje vražda. Pojd'te na minutku semhle. Lydie mě sem zavedla včera. Má tady komoru.“

Zavedl ji do maličké komůrky, sotva větší než kredenc.

„Koukejte, Pilar, hromady prskavek a taky sušené ovoce, datle a ořechy. A tady —“

„Ách!“ Pilar tleskla do dlaní. „Ty jsou nádherné, tyhle zlaté a stříbrné ozdoby!“

„Zavěšují se na stromek, spolu s dárky pro služebnictvo. A tadyhle jsou malí sněhuláci, celí se třpytí jinovatkou, ti se pokládají na vánoční stůl.“

A tady máte balónky, co se dají nafouknout — snad všechny barvy!“

„Ó!“ Pilar oči jen zářily. „Nemohli bychom jeden nafouknout? Lydie by to určitě nevadilo. Miluju balónky.“

„Malá holčička! Který chcete?“

„Chtěla bych tenhle červený.“

Každý si vybral jeden a pustili se do díla, tváře nafouknuté. Pilar propukla v smích; její balónek bezmocně splaskl.

„Vypadáte doopravdy legračně — jak foukáte — ten váš obličej!“

Její smích zvonil kolem dokola. Nato se znova vrhla do práce a usilovně foukala. Opatrně balónky utáhli a pak si s nimi pohrávali, posílající je s jemným pleskáním sem a tam.

Pilar navrhla:

„Venku v hale bude víc místa.“

Se smíchem si posílali barevné obláčky, když se v hale zjevil Poirot. Shovívavě se s nimi přivítal.

„Provozujete zde *les jeux d'enfants*? Jak rozkošné, vskutku!“

Pilar byla dočista bez dechu:

„Můj je ten červený! Je větší než jeho. Mnohem větší. Když je vezmeme ven, vyletí rovnou do nebe.“

„Pošleme je vzhůru a budeme si něco přát,“ řekl Stephen.

„Ano, ano, báječný nápad!“

Pilar běžela ke dveřím do zahrady, Stephen ji následoval. Poirot se ubíral za nimi, v obličejí stále ten shovívavý úsměv.

„Budu si přát, abych dostala obrovskou spoustu peněz,“ oznámila Pilar.

Stála na špičkách, v ruce motouzek od balónku. Slabě se zmítal, jak si s ním pohrával jemný vánek. Pilar povolila a balónek odletěl, nadnášen zimním větříkem.

Stephen se zasmál.

„Přání nesmíte říkat nahlas.“

„Ne? A pročpak?“

„Poněvadž pak se vám nesplní. A teď si budu přát já.“

Pustil svůj balónek. Ale neměl štěstí. Balónek to odneslo stranou, tam se zachytil na cesmínovém keři a s pořádnou ránou praskl.

Pilar běžela ke keři.

Tragickým tónem oznámila:

„A je v Pánu...“

Zavadila nohou o maličký bezvládný útržek balónku a zvolala:

„Tak to je to, co jsem našla u dědečka nahoře v pokoji! On měl taky balónek, ale ten jeho měl růžovou barvu.“

Poirot vyrazil hlasitý výkřik. Pilar se k němu tázavě obrátila.

Poirot řekl:

„To nic, to nic. Jen jsem chvatně — eh, špatně — došlápl.“

Otočil se na patě a zahleděl se na dům.

Prohodil:

„Tolik oken! Dům, milá mademoiselle, má oči — a též uši. Je namouvěru škoda, že Angličané tak milují otevřená okna.“

Lydie vyšla na terasu.

„Oběd je připraven. Má milá Pilar, všechno se celkem uspokojivě urovnalo. Podrobnosti vám vyloží Alfred po obědě. Půjdeme dovnitř?“

Vešli do domu. Poirot kráčel jako poslední. V jeho tváři se zračilo vážné zamyšlení.

III

Oběd skončil.

Když vycházeli z jídelny, obrátil se Alfred k Pilar: „Šla byste na chvíli se mnou? Rád bych si s vámi o něčem promluvil.“

Vedl ji halou do své pracovny a zavřel za sebou dveře. Ostatní pokračovali do salonu. V hale zůstal jen Hercule Poirot; dveře pracovny si měřil zadumaným pohledem.

Vtom si uvědomil, že kolem se motá starý vrchní sluha a je ve značných rozpacích.

„Tressiliane, copak je?“

Starý muž vypadal ustaraně.

„Chtěl jsem mluvit s panem Leem. Ale teď bych ho moc nerad vyrušoval.“

„Přihodilo se něco?“

Tressilian váhavě řekl:

„Je to taková zatrolená věc. Nedává mi to smysl.“

„Povězte mi o tom.“

Tressilian váhal. Nakonec promluvil:

„Inu, jde o tohle, pane. Možná jste si všiml, že u hlavního vchodu je na každé straně jedna kamenná dělová koule. Jsou veliké a těžké. Tedy, pane, *jedna z nich zmizela*.“

Hercule Poirot vytáhl obočí. „A kdypak?“

„Ještě ráno tam byly obě dvě. Na to bych přísahal.“

„Pojďte, ukažte mi to.“

Vyšli společně ven. Poirot se sehnul a prohlížel si zbývající dělovou kouli. Když se opět narovnal, tvářil se nanejvýš vážně.

Tressilian se zachvěl:

„Kdo by mohl chtít ukrást takovou věc, pane? Vždyť to nemá hlavu ani patu.“

„Nelíbí se mi to. Pranic se mi to nelíbí...“

Tressilian ho sledoval s úzkostlivým výrazem. Pomalu promluvil:

„Co se to s tímhle domem stalo, pane? Od té minuty, co je milostpán po smrti, jako by to bylo docela jiné místo. Celou dobu mám dojem, že se mi všechno jenom zdá. Někdy se mí to celé poplete a já pak nevěřím vlastním očím.“

Hercule Poirot potřásl hlavou.

„Mýlíte se. Vaše oči jsou právě to, čemu musíte důvěřovat.“

Tressilian odpověděl, potřásaje hlavou:

„Zrak mám špatný — oči už mi neslouží jako kdysi. Věci se mi pletou — a lidé zrovna tak. Začínám být na tuhle práci moc starý.“

Hercule Poirot mu poklepal na rameno.

„Tak zlé to snad nebude, hlavu vzhůru.“

„Děkuji vám, pane. Myslíte to se mnou dobře, já vím. Ale v tom to je, jsem prostě moc starý. Pořád se vracím do starých časů a ke starým tvářím. Miss Jenny a pan David a pan Alfred. Pořád je vidím jako zamlada. Od chvíle, co je pan Harry zpátky doma —“

Poirot přikývl.

„Ano, je to tak, jak jsem si myslel. Právě jste řekl: ‚Od chvíle, co je milostpán po smrti‘ — ale ono to začalo ještě před tím. *Je to od chvíle, co je pan Harry doma*, že ano, co se věci zdají popletené a neskutečné.“

Starý sluha řekl:

„Tak, tak, pane, máte úplnou pravdu. Tehdy to začalo. S panem Harrym se vždycky táhly potíže, dokonce i za starých časů.“

Zrak mu zabloudil k opuštěnému kamennému podstavci.

„Kdo jen to mohl odnést?“ zašeptal. „A k čemu? Je to — je to čirá potrhlost.“

Hercule Poirot opáčil:

„To není potrhlost, čeho se zde obávám. Je to šílenství! Někdo je, Tressiliane, ve velikém nebezpečí.“

Obrátil se a znova zašel do domu.

V tom okamžiku vyšla Pilar z pracovny. Na obou tvářích jí plál jasně červený ruměnec. Hlavu držela zpříma a z očí jí šlehalý blesky.

Když k ní Poirot přistoupil, zničehonic dupla a řekla: „Tohle nepřijímám.“

Poirot zvedl obočí.

„A copak nepřijímáte, mademoiselle?“

„Alfred mi zrovna řekl, že mám dostat díl peněz, které dědeček zanechal mé matce.“

„Nu?“

„Povídal, že podle práva bych nedostala nic. Ale ostatní si myslí, že něco bych zdědit měla. Že je to otázka spravedlnosti a že se o to postarají.“

Poirot opakoval: „Nu?“

Pilar si znova dupla.

„Copak to nechápete? Chtějí mi ty peníze darovat — darovat.“

„Tohle ranilo vaši pýchu? To, co říkají, je čirá pravda — ve jménu spravedlnosti by to mělo být vaše.“

„Nechápete to...“

„Naopak — chápu to velice dobře.“

„Oh!...“ Mrzutě se odvrátila.

Ozval se domovní zvonek. Poirot mrkl přes rameno a u dveří zahlédl siluetu inspektora Sugdena. Pojednou měl naspěch:

„Kampak teď máte namířeno?“

Zasmušile odpověděla:

„Do salonu za ostatními.“

Poirot rychle řekl:

„Výborně. Zůstaňte s nimi. Neprocházejte se sama po domě a zvláště ne po setmění. Buďte velice opatrná. Jste ve strašném nebezpečí, mademoiselle. Nikdy už nebudete ve větším nebezpečí než dnešního dne.“

Odvrátil se od ní a spěchal naproti Sugdenovi.

Ten počkal, až Tressilian zašel zpátky do přípravy.

Pak Poirotovi strčil pod nos telegram.

„A máme to! Čtete. Je to od jihoafrické policie.“

V telegramu stálo:

„Jediný syn Ebenezera Farra zemřel před dvěma lety.“

„A jsme doma! To je namouduši k smíchu — celou tu dobu jsem šel po špatné stopě...“

IV

Pilar vpochodovala do salonu s hlavou hrdě vztyčenou.

Namířila si to rovnou k Lydii, která seděla u okna a pletla.

„Lydie, jdu vám říct, že ty vaše peníze nepřijímám. Odjíždím — a to hned...“

Lydie oněměla údivem. Položila pletení.

„Drahé dítě, Alfred vám to určitě špatně vyložil! Ani v nejmenším se nejedná o nějaké milodary, pokud to takhle cítíte. Není to shovívavost nebo slitování z naší strany, to mi můžete věřit. Za nor-

málních okolností by vaše matka ty peníze zdělila a vy byste je zase zdělila po ní. Je to vaše právo — právo člena rodiny. Je to otázka *spravedlnosti* — ne dobročinnosti!“

Pilar zuřivě namítala:

„Právě proto to nemůžu udělat — když takhle jenom mluvíte — a přitom takoví nejste. Líbilo se mi tu, když jsem přijela. Byla to legrace! Byla to zábava, ale teď jste to zkazili! Jedu pryč a hned — v životě už vás nebudu obtěžovat...“

Hlas se jí zlomil. V slzách se otočila a poslepu vyběhla z pokoje.

Lydie beze slova hleděla před sebe. Bezmocně řekla:

„Neměla jsem tušení, že to vezme takhle!“

Hilda poznamenala:

„To dítě je docela bez sebe.“

George si odkašlal a významně prohlásil:

„Ehm — jak jsem říkal dnes ráno — celý ten princip je od základu chybný. Pilar má sama dost filipa, aby to poznala. Odmítá milodary —“

Lydie se zostra ozvala:

„Tohle *není* milodar. Je to její právo!“

„No, nevypadala zrovna na to, že by si myslela něco takového!“

Vstoupili inspektor Sugden a Hercule Poirot. Prvý z nich se rozhlédl a zeptal se:

„Kdepak je pan Farr? Potřebuji s ním mluvit.“

Dřív, než kdokoli stačil odpovědět, vystřelil otázku Hercule Poirot:

„Kde je seňorita Estravados?“

George Lee poznamenal se zlomyslným uspokojením:

„Ráčila vyklidit pole, aby se tak řeklo. Zjevně má svých anglických příbuzných po krk.“ Poirot se otočil jako na povel. Vybafl na Sugdena: „Jdeme!“

Sotva oba muži vyšli do haly, ozvala se těžká rána a vzdálené zaječení.

Poirot vykřikl:

„Rychle... Poběžte...“

Pádili halou a zadním schodištěm nahoru. Dveře pokoje Pilar byly otevřené a v nich stál nějaký muž. Jak přibíhali, otočil hlavu. Byl to Stephen Farr.

„Žije...“ oznamoval.

Pilar se choulila ke stěně. Zírala na podlahu ložnice, kde ležela velická kamenná dělová koule.

Celá bez sebe hlesla:

„Bylo to naraženo nahoře na dveřích. Bylo by mi to roztránilo hlavu na padrt', ale sukně se mi zachytila za hřebík a strhlo mě to zpátky zrovna, když jsem vcházela dovnitř.“

Poirot přiklekl a zkoumal hřebík. Omotala se kolem něho nitka červeného tvídu. Vzhlédl a zachmuřeně přikývl.

„Ten hřebík, mademoiselle, vám zachránil život.“

Inspektora to úplně vyvedlo z míry.

„Co má tohle všechno znamenat?“

Pilar důrazně pokyvovala hlavou:

„Někdo mě chtěl zavraždit!“

Inspektor vzhlédl nahoru ke dveřím.

„Dábská léčka. Taková staromódní záludná léčka — a jejím cílem byla vražda! Druhá vražda, chystaná v tomhle domě. Ale tentokrát to nevyšlo!“

Stephen ochraptěle promluvil:

„Díkybohu, že jste v pořádku.“

Pilar rozpřáhla ruce v náhlém dramatickém gestu.

„*Madre de Dios*,“ vykřikla. „Proč zrovna mě chtěl někdo zabít? Co jsem udělala?“

Hercule Poirot zvolna řekl:

„Měla byste se raději ptát, mademoiselle, *co všechno vím?*“

Zírala na něho.

„Co všechno vím? Já nic nevím.“

„To se mýlíte. Povězte mi, mademoiselle Pilar, kdepak jste byla v době vraždy? Vy jste nebyla zde v pokoji.“

„Byla. Říkala jsem vám to.“

Inspektor Sugden prohodil s falešnou laskavostí:

„To ano, ale vy jste nemluvila pravdu, víte. Řekla jste nám, že jste slyšela křik svého starého dědečka — ale kdybyste byla tady, neslyšela byste nic — pan Poirot a já jsme to včera vyzkoušeli.“

„Och!“ Pilar zadržela dech.

Poirot řekl:

„Byla jste někde daleko blíže jeho pokoji. Povím vám, mademoiselle, kde si myslím, že jste byla. Byla jste v tom výklenku se sochami, který je před ložnicí vašeho dědečka.“

Pilar ohromeně vydechla:

„Och... Jak jste na to přišel?“

Poirot se zlehka usmál.

„Pan Farr vás tam viděl.“

Stephen se nasupeně ozval:

„Neviděl jsem ji tam. To je absolutní lež!“

Poirot prohlásil:

„Prosím za prominutí, pane Farre, ale vy jste ji doopravdy *viděl*. Vzpomeňte si na svůj dojem, že ve výklenku jsou ty sochy *tři*, nikoli jen *dvě*. Toho večera měla bílé šaty pouze jediná osoba, mademoiselle Estravados. *Ona* byla tou třetí postavou, kterou jste viděl. Není-liž pravda, mademoiselle?“

Pilar na okamžik zaváhala, poté přisvědčila: „Ano, je to pravda.“

Poirot jemně prohodil: „A nyní nám, mademoiselle, povíte celou pravdu. *Proč* jste byla na tom místě?“

„Po večeři jsem odešla ze salonu a říkala jsem si, že bych mohla dědečka navštívit. Myslela jsem si, že by byl rád. Ale když jsem zabočila do chodby, zahlédla jsem, že u dveří jeho pokoje kdosi je. Nechtěla jsem, aby mě někdo poznal, protože jsem si vzpomněla, že dědeček říkal, že večer už nechce nikoho vidět. Vklouzla jsem do výklenku pro případ, že by se ta osoba u dveří obrátila.“

„Pak se zničehonic ozval hrozný rámus, stoly, židle“ — mávala rukama — „všecko padalo a rozbíjelo se na kusy. Ani jsem se nehnu-la. Nevím proč. Bála jsem se. A pak jsem uslyšela to strašlivé zaje-čení —“ pokřivovala se — „zastavilo se mi srdce a já si říkala: Na někoho sáhla smrt...“

„A potom?“

„Potom přibíhali chodbou lidé, a tak jsem se k nim nakonec přidala.“

Inspektor Sugden kousavě řekl: „A nic jste nám o tom neřekla, když jsme vás vyslýchali. Pročpak?“

Pilar potřásla hlavou a vědoucím tónem řekla: „Ono není radno policii říkat příliš mnoho. Myslela jsem, že když vám řeknu, jak blízko jsem byla, budete si pak myslet, že já jsem ho zabila. Tak jsem vám pověděla, že jsem byla u sebe v pokoji.“ Sugden se na ni obořil:

„Když takhle schválně lžete a je pro vás bílé, co je vlastně černé, pak se nedivte, padne-li na vás podezření.“

Stephen Farr se ozval: „Pilar?“

„Ano?“

„Koho jste to viděla stát u dveří, když jste vešla do té chodby? Řekněte.“

Sugden se přidal: „Ovšemže, povězte nám to.“ Dívka okamžik s upřeným pohledem rozvažovala, pak přimhouřila oči. Nakonec pomalu prohlásila:

„Já nevím, kdo to byl. Světlo tam bylo moc chabé. *Ale byla to žena...*“

V

Inspektor Sugden se rozhlédl po kruhu přítomných. Vypadal podrážděně a také tak mluvil:

„Tohle není docela regulérní postup, pane Poirote.“

„Mám jen takový malý nápad. Rád bych se s ostatními podělil o poznatky, jež jsem získal. Poté bych je chtěl požádat o spolupráci a takto dospějeme k pravdě.“

Sugden pod vousy utrousil: „Lišácké triky.“

Opřel se dozadu. Poirot řekl:

„Začít bychom měli, myslím, u vysvětlení, o něž jste hodlal požádat pana Farra.“

Sugden stiskl rty.

„Vybral bych si méně veřejné vystoupení, ale nemám celkem námitky.“ Podal telegram Stephenu Farrovi. „A teď, pane *Farre*, jak si necháváte říkat, snad byste nám mohl vysvětlit, co je *tohle*?“

Stephen Farr si telegram vzal. Se zdviženým obočím ho přečetl nahlas. Pak se předklonil a podával ho inspektorovi zpátky.

„Ano, to je dost průkazné, že?“

„To je všechno, co k tomu řeknete? Je vám známo, doufám, že nejste povinen vypovídat —“

Stephen Farr ho přerušil:

„Varovat mě netřeba, inspektore. Vidím, že vás zrovna svrbí jazyk! Jistěže vám to vysvětlím. Nebude to sice nic závratného, ale je to pravda.“

Odmlčel se. Za okamžik spustil:

„Nejsem synem Ebenezera Farra. Ale znával jsem syna i otce dost dobře. Nyní se pokuste vžít do mé situace. Jmenuji se Stephen Grant, mimochodem. Přijel jsem do této země poprvé v životě. Byl jsem zklamán. Všechno a všichni mi tu připadali fádni a bez života. Pak jsem cestoval vlakem a potkal jsem dívku. Musím přiznat, jak to je: zamiloval jsem se do ní až po uši! Byla to ta nejkrásnější a nejosobitější bytost na celém světě! Prohodil jsem s ní ve vlaku pár slov a rozhodl se na místě — nesmím ji ztratit z očí. Když jsem odcházel z kupé, zahlédl jsem štítek na jejím kufru. Jméno mi neříkalo nic, zato adresa ano. Slýchal jsem o Gorston Hallu a věděl jsem všechno o jeho majiteli. Za dávných časů to byl partner Ebenezera Farra a starý Eb o něm často mluvíval a pověděl mi taky, co je zač.“

A tak mě jednoduše napadlo přijet do Gorston Hallu a předstírat, že jsem Ebův syn. Ten opravdu zemřel, jak se v telegramu říká, před dvěma lety, ale od starého Eba jsem věděl, že o Simeonu Leeovi neslyšel už léta. Usoudil jsem z toho, že ten o smrti Ebova syna nebude nic vědět. Tak jako tak, měl jsem pocit, že za pokus to stojí.“

Sugden řekl: „Ale nepokusil jste se o to hned, že. Dva dny jste bydlel v hotelu King's Arms.“

„Uvažoval jsem — jestli to risknout, nebo ne. Nakonec jsem se rozhodl pro. Lákalo mě to. bylo to přece jen dobrodružství. Musím říct, že to šlo jak po másle! Starý pán mě přivítal tím nejpřátelštějším způsobem a rovnou mě požádal, abych tu zůstal. A já jsem přijal. Tak tady máte, inspektore, moje vysvětlení. Jestli se vám nelíbí, zkuste se v duchu vrátit do svých mládeneckých časů a uvidíte, jestli si nevzpomenete na nějakou tu pošetilost, jíž jste se dopustil. Co se

mého jména týče, jak jsem řekl, jmenuji se Stephen Grant. Můžete zatelegrafovat do Jižní Afriky a ověřit si to. Ale říkám vám, že jediné, co zjistíte, je tohle: jsem docela a naprosto bezúhonný občan. Nejsem podvodník ani zloděj drahokamů.“

Poirot jemně prohodil: „Nikdy jsem si nemyslel, že jste.“

Inspektor Sugden si obezřetně hladil čelist. Řekl: „Budu tu vaši historku muset ověřit. Rád bych věděl tohle: proč jste se k tomu nepřiznal hned po vraždě, místo abyste nám tu vykládal kopu lží?“

Stephen prohlásil s odzbrojující upřímností:

„Protože jsem byl blázen! Myslel jsem, že s tím vyvážnu! Předpokládal jsem, že by vypadalo podezřele, kdybych připustil, že tu jsem pod falešným jménem. Kdybych nebyl naprostý idiot, musel bych si uvědomit, že do Johannesburgu pošlete telegram.“

Sugden řekl:

„No, pane Farre — eh — Grante, neříkám, že tomu nevěřím. Pravda nebo lež se potvrdí velice brzy.“

Pohlédl tázavě na Poirota. Ten řekl:

„Myslím, že miss Estravados nám chce něco říci.“

Pilar byla bílá jak stěna. Bezdechým hlasem přisvědčila:

„Je to tak. Nikdy bych vám o tom nepověděla, ale kvůli Lydii a těm penězům musím. Přijet sem a předstírat, podvádět a předvádět se — to byla legrace. Ale když Lydie prohlásila, že peníze jsou moje a že jde jen o spravedlnost, to byla jiná; potom už to taková legrace nebyla.“

Alfred Lee byl dokonale zmaten:

„Já vám nerozumím, milé dítě; o čem to tu mluvíte?“

„Myslel jste, že jsem vaše neteř, Pilar Estravados? Jenže tak to není! Pilar zahynula, když jsme jejím autem cestovaly po Španělsku. Na auto spadla bomba a zabila ji, ale já jsem neměla ani škrábnutí. Moc jsem ji neznala, ale řekla mi všechno o sobě a jak ji dědeček pozval do Anglie a taky to, že je hrozně bohatý. A já jsem neměla vůbec žádné peníze a nevěděla jsem, co dělat nebo kam jít. Tak mě najednou napadlo: proč bych nemohla vzít Pilar její cestovní pas, odjet do Anglie a být bohatá?“ Obličej se jí náhle rozzářil širokým úsměvem. „Och, to byla nádherná představa, že by mi to vyšlo! Trochu jsme si na fotografii podobné. Ale když teď policie chtěla vidět

můj pas, otevřela jsem okno, vyhodila ho ven a když jsem pro něj doběhla, obličej na fotografii jsem trochu zašpinila od hlíny. Na hranicích je tak pečlivě neprohlíží, ale tady by mohli —“

Alfred Lee rozzlobeně řekl:

„Chcete tím říci, že jste se před mým otcem vydávala za jeho vnučku a hrála jste na jeho city, abyste získala něco pro sebe?“

Pilar přikývla. Spokojeně poznamenala: „Ano, hned jsem viděla, že bych ho dokázala přimět, aby mě měl velice rád.“ George Lee zaburácel:

„Absolutní nehoráznost! Zlodějka! Pokusila se vylákat peníze pod falešnou záminkou!“ Harry Lee prohodil:

„Zrovna od *tebe* žádné nedostala, kamaráde. Pilar, stojím při vás! Za tu kuráž máte můj nehynoucí obdiv. A taky, ty má svatá dobroto, nejsem už váš strýc! Takhle je to pro mne mnohem lepší.“

Pilar se obrátila na Poirota: „Vy jste to věděl? Kdy jste to zjistil?“ Poirot se usmál:

„Mademoiselle, kdybyste studovala Mendelovy zákony dědičnosti, věděla byste, že dva modroocí rodiče nejspíš nemohou mít dítě s hnědýma očima. Vaše matka byla, to jsem si jist, nanejvýš počestná a ctnostná žena. Z toho vyplynulo, že vy nemůžete být Pilar Estravados. Když jste sehrála ten svůj trik s cestovním pasem, nabyl jsem jistoty. Bylo to od vás velmi duchaplné, ale víte, ne dost.“ Inspektor Sugden kousavě poznamenal: „Ono to totiž nebylo duchaplné ani za mák.“ Pilar na něho zírala. „Nerozumím vám...“

Sugden řekl: „Pověděla jste nám zajímavou historku — ale myslím, že daleko víc jste si toho nechala pro sebe.“

Stephen vykřikl: „Nechte ji na pokoji!“ Inspektor Sugden ho nebral na vědomí. Pokračoval:

„Řekla jste nám, že po večeři jste si to namířila do pokoje svého dědečka. Prohlašujete, že to byl váš náhlý nápad. Navrhuji něco docela jiného. Byla jste to vy, kdo ukradl ty diamanty. Měla jste je už předtím v ruce. Mohla jste je při nějaké příležitosti nepozorovaně zašantročit! Když starý pán zjistil, že jsou fuč, hned věděl, že to mohli udělat jen dva lidé. Jedním z nich byl Horbury, který mohl znát číselnou kombinaci, v noci se vplížit dovnitř a ukrást je. Tou druhou osobou jste vy.“

A tak pan Lee ihned učinil opatření. Zatelefonoval mi a povolal mě na pomoc. Pak pro vás vzkázal, abyste ho po večeři neprodleně navštívila. To jste učinila a on vás obvinil z krádeže. Popřela jste to; on na obvinění trval. Nevím, co se přihodilo potom — možná se dovtípil, že nejste jeho vnučka, ale velice chytrá malá zlodějka. V každém případě karty byly odkryté, hrozba vašeho odhalení visela na vlásku, a tak jste se na něho vrhla s nožem v ruce. Došlo ke rvačce a on křičel. Byla jste v pěkné bryndě. Vyklidila jste pole a vyběhla z pokoje, otočila klíčem zvenčí a pak, protože jste viděla, že se nedostanete pryč dřív, než přijdou ostatní, *vkouzla jste do výklenku se sousoším.*“

Pilar vyvřískla:

„To není pravda! To není pravda! Já jsem ty diamanty neukradla! Já jsem ho nezabila! Panna Maria! To přísahám!“

Sugden hrubě křikl:

„*A kdo to tedy byl?* Říkáte, že u dveří jeho pokoje jste viděla nějakou postavu. Podle vaší verze *ta osoba musela být vrahem.* Nikdo jiný kolem toho výklenku nešel! Ale že tam někdo byl, na to máme jen vaše slovo! Jinak řečeno, *sama jste si to vymyslela*, abyste od sebe podezření odvrátila!“

George Lee uštěpačně prohlásil:

„Samosebou že je vinna! Je to jasné jak facta! Vždycky jsem říkal, že ho zavraždil někdo cizí! Nehorázný nesmysl — předpokládat, že by takovou věc mohl spáchat někdo z jeho vlastní rodiny! To — to by nebylo normální!“

Poirot se zavrtěl na židli.

„Nemohu s vámi souhlasit. Uvážíme-li povahu Simeona Leea, bylo by to naopak velice přirozené.“

„Eh?“ George překvapením otevřel ústa. Beze slova zůstal hledět na Poirota.

Poirot pokračoval:

„A podle mého názoru, přesně toto se stalo. Simeona Leea zavraždila jeho vlastní krev, což vrahovi samo o sobě připadalo jako pádny a postačující důvod.“

George zvolal: „Jeden z nás? Já popírám —“

Poirot ho přerušil hlasem chladným a tvrdým jako ocel.

„Obvinít je možné jednoho každého z vás. Začneme, pane Georgi Lee, s obviněním proti vám. Vy jste otce neměl rád! Vycházel jste s ním jen kvůli penězům. V den své smrti *pohrozil*, že vám *zkrátí apanáž*. Věděl jste, že po jeho smrti zřejmě zdědíte dosti značnou sumu. To je váš motiv. Po večeři jste šel, jak vy říkáte, telefonovat. Opravdu jste *telefonoval* — ale hovor trval jen *pět minut*. Poté jste snadno mohl odejít do otcovy ložnice, pohovořit s ním, a pak jste ho napadl a zabil. Odešel jste z pokoje a otočil klíčem, protože jste předpokládal, že vražda bude přičtena tomu zloději. V panice jste se ovšem opomenul ujistit, že okno je otevřené, aby bylo možné potvrdit teorii o vloupání. To bylo od vás dosti hloupé; ale vy jste, když dovolíte, sám o sobě dosti hloupý člověk!“

„Avšak,“ pokračoval Poirot po krátké pauze, v níž se George pokusil promluvit a neuspěl, „mnoho hloupých lidí už bylo zločinci!“

Obrátil pohled k Magdaleně.

„Madam také měla motiv. Topí se v dluzích, řekl bych, a tón, kterým byl zmíněn její otec, ji mohl — inu, zneklidnit. Ani ona nemá alibi. Šla telefonovat, ale *nikam* nevolala, a na to, co dělala, máme *pouze její slovo*...“

„Pak tu máme,“ odmlčel se, „pana Davida Leea. Slyšeli jsme, a to nikoli jednou, ale mnohokrát, o pomstychtivých náladách a nestárnoucích vzpomínkách, které povahu Leeových provázejí. Pan David Lee nezapomněl ani neodpustil, jak se jeho otec choval k matce. Ten pošklebek na adresu zesnulé madam mohl být tou poslední kapkou. Má se zato, že David Lee v době vraždy hrál na klavír. Shodou okolností hrál Pochod mrtvých. Předpokládejme však, že Pochod mrtvých hrál někdo jiný, někdo, kdo věděl, k čemu se schyluje a schvaloval ten čin?“

Hilda Leeová tiše řekla:

„To je hanebné obvinění.“

Poirot se k ní obrátil. „Nabídnu vám jiné, madam. Byla to vaše ruka, která spáchala ten čin. Byla jste to vy, kdo se vyplížil nahoru a vykonal rozsudek nad mužem, pro něž nebylo odpuštění. Jste z těch lidí, madam, kteří umějí být strašní ve svém hněvu...“

Hilda řekla: „Nezabila jsem ho.“

Inspektor Sugden bryskně poznamenal:

„Pan Poirot má pravdu. Může tu jít o proces proti každému vy-
jma pana Alfreda Leea, Harryho Leea a paní Lydie Leeové.“

Poirot jemně poznamenal:

„Já bych nevyločoval ani tyto tři...“

Inspektor protestoval: „Ale jděte, pane Poirote!“

Lydie Leeová se otázala:

„A jaképak obvinění vznášíte proti mně, monsieur Poirote?“

Nepatrně se usmívala, obočí ironicky pozdvižené.

Poirot se maličko uklonil.

„Váš motiv, madam, pominu. Je sdostatek zřejmý. Co se ostat-
ního týče, toho večera jste na sobě měla květované taftové šaty s ná-
padným vzorem a pláštěnkou. Připomenu vám fakt, že Tressilian,
vrchní sluha, je krátkozraký. Vzdálenější předměty se mu jeví jako
rozmazané a nezřetelné. Také chci zdůraznit, že váš salon je rozlehlá
místnost a lampy zde mají těžká stínidla. Ten večer, minutu nebo dvě
před tím, než se ozval výkřik, Tressilian vstoupil do salonu, aby od-
nesl kávové šálky. Viděl vás, *jak se domníval*, na důvěrně známém
místě, u vzdálenějšího z oken, zpola zahalenu těžkým závěsem.“

Lydie Leeová řekla: „On mne tam skutečně viděl.“ Poirot po-
kračoval:

„Mohlo to být takhle — je možné, že *co Tressilian viděl, byla
pláštěnka vašich taftových šatů*, naskládaná kolem okenního závěsu
tak, jako byste tam byla vy sama.“

Lydie řekla: „Ale já jsem tam opravdu stála...“ Alfred se vložil
do hovoru: „Jak se opovažujete naznačovat —?“ Harry ho přerušil:

„Nech ho, Alfred. Budeme brzy na řadě. Jak chcete dokázat, že
tady drahoušek Alfred zavraždil svého zbožňovaného otce, když
jsme tou dobou byli spolu v jídelně?“

Poirot se k němu naklonil.

„To je velmi jednoduché. Alibi získává na věrohodnosti tehdy,
poskytne-li se nevědomky. Vy máte s bratrem špatné vztahy. To je
všeobecně známo. Vy se *jemu* pošklebujete před lidmi. On nemá pro
vás jediného dobrého slova! Ale *dejme tomu, že je to část velice
chytrého komplotu*. Dejme tomu, že Alfred Lee má po krk toho tan-
cování kolem panovačného generála. Dejme tomu, že jste se před
časem dali dohromady. A plán je na světě. Přijedete domů. Alfred

předstírá, že je mu z vaší přítomnosti nanic. Dává najevo nelibost a žárlí. Vy jím pohrdáte. A pak přijde noc vraždy, kterou jste tak chytře spolu naplánovali. Jeden z vás zůstane v jídelně, mluví a hlasitě se hádá, jako byste tam byli oba dva. *Ten druhý jde nahoru a spáchá vraždu...*“

Alfred vyskočil.

„Vy jste d'ábel!“ Hlas mu neartikulovaně přeskakoval.

Sugden na Poirota němě zíral. Řekl:

„Vy si skutečně myslíte —?“

Poirot prohlásil tónem, jenž byl náhle velmi autoritativní:

„Musel jsem vám ukázat různé *možnosti*! Jsou zde věci, jež se přihodit mohly! Které z nich se *odehrály* doopravdy, to budeme moci říci teprve tehdy, přeneseme-li pozornost od vnějších okolností k vnitřní realitě...“

Odmlčel se a pak pomalu dodal:

„Musíme se vrátit, jak už jsem řekl, zpět k charakteru Simeona Leea samotného...“

VI

Nastala odmlka. Bylo zvláštní, jak se všechny ty všeobecné protesty a záštiplná rozhořčení zčistajasna vypařily. Hercule Poirot ovládal publikum pouhou silou své osobnosti. Fascinovaně ho sledovali, když se zvolna rozhovořil.

„V tom to všechno vězí, víte. Ten mrtvý je středobodem celé záhady! Musíme řádně prozkoumat srdce a mysl Simeona Leea a podívat se, co zde nalezneme. Poněvadž člověk nežije a neumírá sám pro sebe. To, čím sám je, předává dál — těm, kdo přijdou po něm...“

Co mohl Simeon Lee odkázat svým synům a dcerám? Pýchu v prvé řadě — pýchu, jež byla raněna nesmírným rozčarováním starého muže nad vlastními dětmi. Pak je zde faktor trpělivosti. Pověděli jste mi o tom, že Simeon Lee dovedl čekat celá léta, aby se mohl pomstít komusi, kdo mu ublížil. Vidíme, že tuto vlastnost jeho povahy zdědil po něm syn, jenž se mu podobá ze všech nejméně. David Lee si rovněž po dlouhá léta pamatoval a zapomenout ani nechtěl. Podobu v *obličeji* zdědil Harry jako jediný. Ta podoba je přímo zarážející, prohlédneme-li si portrét Simeona Leea v mladých letech. Týž

klenutý a pyšný nos, ostře řezaná linie čelisti, hlava hrdě vztyčená. Harry také zdědil, myslím, mnohá z otcových gest — kupříkladu zvyk zvrátit prudce hlavu nazad, když se směje, nebo sklon přejíždět si prsty podél čelisti.

Maje všechna tato fakta na mysli a v přesvědčení, že vraždu spáchala osoba s mrtvým mužem blízce spjatá, zkoumal jsem celou rodinu z psychologického hlediska. Chci říci, že jsem se pokoušel zjistit, kdo z rodiny by mohl být *psychologicky možným zločincem*. Dle mého soudu se v tomto směru kvalifikovaly jen dvě osoby. Jsou to Alfred Lee a paní Hilda, choť Davida Leea. Davida samotného jsem jako možného vraha vyloučil. Nemyslím, že člověk tak citlivý by byl schopen snést skutečnou krvavou lázeň, jaká tento druh vraždy provází. George Leea a jeho ženu jsem vyloučil zrovna tak. Navzdory všem jejich touhám a přáním nemyslím, že mají povahu k tomu, aby cokoli riskovali. Oba jsou to z podstaty opatrní lidé. Madam Lydie Leeová, to jsem si zcela jist, by vůbec nebyla schopna provést jakýkoli násilný čin. Nad to je příliš povznesená. U Harryho Leea jsem váhal. Má v povaze jakousi hrubou divokost, ale přece jen jsem se přiklonil k názoru, že navzdory veškerému chvástání a blufování to bude spíš slaboch. Jak teď vím, takový byl i názor jeho otce. Harry, jak řekl, není o nic lepší než ostatní. Zbývají dvě osoby, které jsem již zmínil. Alfred Lee je schopen nesmírné a nesobecké oddanosti. Byl člověkem, jenž se plně ovládal a podřizoval vůli někoho jiného, a to po mnoho let. Za takových okolností lze vždycky očekávat, že se cosi semele. A co víc, Alfred mohl potlačovat tajnou nevraživost vůči otci a ta mohla propuknout nenadále, aniž byla před tím vyjádřena jakýmkoli jiným způsobem. Jsou to právě ti nejtišší a nejpoddajnější lidé, kteří jsou často schopni náhlého a nečekaného násilí, když jejich sebevláda selže, totálně a úplně selže! Druhou osobou, o níž jsem uvažoval jako o možném pachateli, je paní Hilda Leeová. Ona je typem osobnosti, jež dovede příležitostně vzít právo do svých rukou — ačkoli nikdy ze sobeckých pohnutek. Takoví lidé umějí odsoudit a rozsudek též vykonat. Mnoho biblických postav ze Starého zákona náleží k tomuto druhu — Judita, kupříkladu.

Poté, co jsem dospěl až sem, jal jsem se zkoumat okolnosti zločinu samého. A první věc, na kterou člověk připadl — která přímo

udeřila do očí — jsou podmínky, za jakých se zločin odehrál! Vraťte se v myšlenkách zpět do pokoje, kde Simeon Lee ležel mrtev. Zajistě si vzpomenete, že zde byl převrácený těžký stůl a veliká lenoška, lampa, porcelán, sklenice a tak dále. Ale ten stůl a lenoška byly obzvláště zarážející. Byly přece z těžkého mahagonu. Bylo mi zatěžko představit si, jak by *jakýkoliv* zápas vetchého starce s jeho protivníkem mohl vyústit v takový zmatek. Celá ta věc byla nějak *nereálná*. A přece by nikdo rozumný nemohl chtít takový efekt narafičit — ledaže by byl Simeon Lee zavražděn silným mužem a ten chtěl vzbudit dojem, že vrahem byla žena či muž slabé fyzické konstituce.

Ale tento nápad nebyl pro mne příliš přesvědčivý, poněvadž hluk převráceného nábytku by zalarmoval celý dům a vrah by tak měl velice málo času, aby dokázal uniknout. Pro *kohokoli* by bylo výhodou zavraždit Simeona Leea tak *tiše*, jak jen bylo možno.

Dalším neobvyklým aspektem byl klíč, otočený kýmsi zvenčí. A opět se zdálo, že pro takový postup zde není nejmenší *důvod*. Nemohlo to naznačovat sebevraždu, poněvadž nic v tomto případě se sebevraždou nespojuje. Nemohlo to naznačovat útěk oknem, neboť okna byla zajištěna tak, že útěk zcela znemožňovala! Navíc a znova, tento úkon s klíčem vyžadoval *čas*. Cas, jenž *musel* být pro vraha tolik drahocenný!

Byla zde ještě jedna nepochopitelná drobnost — kousíček gumy, odstřižený z toaletní tašky Simeona Leea, a malý dřevěný kolíček, které mi ukázal inspektor Sugden. Tyto předměty vzala z podlahy jedna z osob, jež se do pokoje dostaly jako první. A znova mi *tyto věci nedávaly smys!* Neznamenalý naprosto nic! A přece tam byly.

Tento zločin, jak jistě chápete, se začíná jevit jako nanejvýš nepochopitelný. Nemá žádný řád, žádnou metodu — *enfin*, nemá *logiku*.

Teď přicházíme k dalšímu nejasnému bodu. Dnes již mrtvý muž poslal pro inspektora Sugdena, oznámil mu loupež a požádal ho, aby přišel asi za půldruhé hodiny. *Proč?* Jestli Simeon Lee podezíral svou vnučku či kohosi jiného, proč inspektora nepožádal, aby počkal dole, než to s podezřelou osobou vyřídí? Mít inspektora přímo v domě, mohl by na dotyčnou osobu tlačit daleko účinněji.

Tím jsme se dostali k bodu, kdy je neobvyklé nejen chování vrahovo, ale též Simeona Leea samotného!

A zde jsem si řekl: Celou věc jsme vzali za špatný konec! Pročpak? Poněvadž se na ni díváme z nesprávného hlediska. Díváme se na ni z úhlu, z něhož si náš vrah přeje, abychom ji viděli...

Máme tři momenty, jež nám nedávají smysl: ten zápas, otočený klíč a ten gumový ústřížek. Ale *musí* zde přece být náhled, v němž by tyto tři věci smysl *dávaly*! Tak jsem všechny dosavadní úvahy pustil dočista z hlavy a začal tyto věci nahlížet *takové, jaké jsou*. Řekněme — *zápas*. Co se tímhle chce naznačit? Násilí — rozbíjené předměty — hluk... *Klíč?* *Pročpak* člověk otáčí klíčem? Aby nikdo nevcházel dovnitř? Ale tomu klíč bránit neměl, poněvadž dveře byly nakonec vylomeny docela rychle. Zamknout někoho *uvnitř*? Držet někoho *mimo* pokoj? Co ten gumový útržek? Říkal jsem si: Ústřížek toaletní tašky je ústřížek toaletní tašky a hotovo!

Takže byste řekli, že na tom nic není — a přece to není tak docela pravda, poněvadž zde zůstávají tři dojmy: násilí — odloučenost — čistota...

Hodí se to k mým dvěma podezřelým? Ne, to se tedy nehodí. Jak Alfred, tak Hilda by jistě dali přednost tichému činu, otáčet klíčem a plýtvat drahocenným časem zde působí jako nesmysl; nu a ten maličký kousek gumy opět — neznamená vůbec nic!

A já jsem měl přesto pocit, že v tomto zločinu není pranic absurdního — ba naopak, že se jedná o velice důmyslně naplánovaný čin, provedený obdivuhodným způsobem. Že tento zločin byl *úspěšně* dokonán! Že vše, co se zde stalo, bylo provedeno *úmyslně*...

A procházeje tyto momenty znova, zachytil jsem první záblesk světla...

Krev — *takové množství krve* — krev všude... Ten důraz na krev — čerstvou, vlhkou, lesknoucí se... Tolik krve — *příliš mnoho krve*...

A přišla další myšlenka. Toto je *pokrevní* zločin — jeho smysl spočívá v krvi. *Byla to vlastní krev Simeona Lee, která se proti němu vzbouřila...*

Hercule Poirot se naklonil kupředu.

„Nejcennější vodítko mi poskytly, zcela mimoděk, dvě osoby. První, když paní Lydie Leeová citovala verš z Mackbetha: *Kdo by si to byl pomysllil, že ten stařec má v sobě tolik krve?*... Druhou osobou byl Tressilian, který utrousil zvláštní poznámku. Povídal, jak se cítí zmatený, jako by znovu prožíval tytéž události. Na ten pocit připadl po velice prostém zážitku. Slyšel domovní zvonek a šel otevřít Harrymu Leeovi a na druhý den se totéž opakovalo se Stephenem Farrem.

Pročpak měl ten divný pocit? Pohleďte na Harryho Leea a Stephena Farra a *pochopíte*. Ta ohromující podoba! *Proto se mu zdálo, že otevírat dveře Harrymu Leeovi je stejné, jako otevírat je Stephenu Farrovi*. Skoro jako by tam stál tentýž muž. A dnes se Tressilian zmínil, jak snadno si plete lidi. Není divu! Stephen Farr má klenutý nos, zvyk ve smíchu zaklánět hlavu a ukazováčkem si přejíždět podél čelisti. Pohleďte pozorně na portrét Simeona Leea zamlada a *spatříte nejen Harryho Leea, ale také Stephena Farra*...“

Stephen se pohnul. Židle pod ním zavržala. Poirot pokračoval:

„Vzpomeňte si na ten zlostný výstup Simeona Leea, na tu nenávistnou tirádu proti vlastní rodině. Prohlásil, vzpomínáte, že by mohl přísahat, že má ve světě lepší syny, třeba i *nemanželské*. A jsme zpátky u charakteru Simeona Leea. On, který měl takový úspěch u žen a vlastní ženě zlomil srdce! Simeon Lee, jenž se před Pilar vychloubal, že ze svých synů by mohl mít oddíl tělesných strážců téhož věku! Učinil jsem tedy tento závěr: Simeon Lee měl nejen legitimní rodinu zde v domě, *ale i neznámého a nepoznaného syna své vlastní krve*.“

Stephen vyskočil. Poirot řekl:

„Toto byl váš pravý důvod, pravda? Nikoli ta romantická historka o dívce ve vlaku! Měl jste sem namířeno už *před tím*, než jste ji potkal. Toužil jste vidět, *jakým člověkem vlastně je váš otec*...“

Stephen smrtelně zbledl. Ochraptěle promluvil:

„Ano, vždycky jsem to chtěl vědět... Matka o něm občas mluvila. Stala se mi z toho úplná mánie — vidět, jaký je! Vydělal jsem trochu peněz a přijel do Anglie. Nehodlal jsem mu prozradit, kdo jsem. Předstíral jsem, že jsem syn starého Eba. Přijel jsem s jediným cílem — spatřit muže, který je mým otcem...“

Inspektor Sugden tiše, skoro šeptem řekl:

„Bože, byl jsem úplně slepý... Teď je to nad slunce jasnější. Dvakrát jsem si vás spletl s Harrym Leem, a přece jsem nic nepochopil!“

Obrátil se k Pilar:

„Bylo to tak, že? Byl to Stephen Farr, koho jste zahlédla stát u těch dveří? Trochu jste váhala, jak se pamatuji, a podívala se na něho, než jste prohlásila, že to byla žena. Viděla jste tam Stephena Farrara, a *nechtěla jste ho prozradit*.“

Ozvalo se zašustění a Hilda Leeová svým sytým hlasem řekla:

„Ne, byla jsem to *já*, koho Pilar viděla...“

Poirot řekl:

„Vás, madam? Ano, myslel jsem si to...“

Hilda tiše poznamenala:

„Strach o vlastní kůži je podivná věc. Nikdy bych nevěřila, že budu tak zbabělá. Mlčet jen proto, že mám strach!“

„Pověděla byste nám o tom tedy?“ zeptal se Poirot.

Přikývla.

„Byla jsem s Davidem v hudebním pokoji. Hrál na klavír. Měl hrozně divnou náladu. Byla jsem trochu vylekaná a cítila jsem se za to zodpovědná, protože já jsem ho k té návštěvě přemluvila. David začal hrát Pochod mrtvých a já se náhle odhodlala. Ať se to zdá jak chce neobvyklé, rozhodla jsem se, že odtud okamžitě odjedeme — ještě tentýž večer. Potichu jsem vyšla ven z hudebního pokoje a pak nahoru po schodech. Chtěla jsem zajít za panem Leem a celkem popravdě mu sdělit, proč odjíždíme. Šla jsem chodbou k jeho dveřím a zaklepala. Nikdo neodpovídal. Zaklepala jsem znova, o něco hlasitěji. Pořád nic. Tak jsem zkusila vzít za kliku. Dveře byly zamčené. A potom, jak jsem tak stála a rozvažovala, co dál, *uslyšela jsem z pokoje takový hřmot* —“

Odmlčela se.

„Nebudete mi to věřit, ale je to pravda! *Někdo tam byl* — a zápasil s panem Leem. Slyšela jsem zřetelně, jak se kácí nábytek a tříští sklo a porcelán, a nakonec ten děsivý ryk, který odumřel — a pak ticho.

Byla jsem jako přimrazená! Nemohla jsem se ani hnout! A pak přiběhli pan Farr a Magdalena a všichni ostatní; a pan Farr s Harrym začali páčit dveře. Ty povolily a my se podívali dovnitř — *a tam vůbec nikdo nebyl* — krom pana Leea, a ten ležel mrtvý ve vší té spoustě krve.“

Zvýšila svůj jinak klidný hlas. Vykřikla: „*V tom pokoji vůbec nikdo nebyl — nikdo, rozumíte! A nikdo odtud nevyšel...*“

VII

Inspektor Sugden zhluboka nabral dech. Prohlásil:

„Bud' jsem tady blázen já, nebo někdo jiný! Co jste tu řekla, paní Leeová, jednoduše není možné! Je to nesmysl!“

Hilda Leeová vykřikla:

„Říkám vám, že jsem je slyšela zápasit a jasně jsem slyšela, jak starý pán křičí, když mu podřízli krk — a nikdo odtamtud nevyšel ven a nikdo nebyl uvnitř!“

Hercule Poirot poznamenal:

„A celou dobu jste mlčela.“

Hilda zbledla, ale klidně odvětila:

„Ano, protože kdybych vám pověděla, co se stalo, byli byste si mohli myslet nebo říkat jenom jedno — že to *já* jsem ho zavraždila...“

Poirot potřásl hlavou.

„Ne, vy jste ho nezavraždila. Spáchal to jeho syn.“

Stephen Farr řekl:

„Přísahám ve jménu boha všemohoucího, že jsem se ho ani nedotkl!“

„Vy ne,“ opáčil Poirot. „Má ještě další syny!“

Harry vyštěkl:

„Co si to k sakru —“

George vytřeštil oči. David si zakryl oči rukama. Alfred jen zamžikal.

Poirot řekl:

„Toho prvního večera, který jsem zde strávil — v den vraždy — jsem spatřil ducha. *Byl to duch toho zemřelého*. Když jsem poprvé uviděl Harryho Leea, byl jsem zmaten. Měl jsem pocit, že už jsem se

s ním kdesi setkal. Pak jsem si ho povšiml bedlivěji a uvědomil si, jak se podobá otci. To způsobilo, říkal jsem si, ten pocit důvěrné známosti.

Ale včerejšího dne jiný muž, sedící naproti mně, zvrátil hlavu nazad a z plna hrdla se rozesmál — a *já jsem pochopil, kdo je ten muž, jež mi Harry Lee připomíná*. A já opět postřehl, v této další tváři, rysy zavražděného muže.

Žádný div, že chudák starý Tressilian byl zmaten, otevíral-li dveře nikoli dvěma, ale třem mužům, kteří jsou si tolik podobní. Žádný div, že se přiznal, že si lidi plete, jsou-li v domě tři muži, jež je možné na větší vzdálenost zaměnit navzájem! Stejná postava, stejná gesta (zvláště jedno, nápadný zvyk hladit si čelist), smích s hlavou zvrácenou nazad, tentýž výrazný, klenutý nos. A přece nebylo snadné tu podobu postřehnout — *neboť ten třetí muž nosí knír*.“

Předklonil se kupředu.

„Člověk občas zapomíná, že i policejní úředníci jsou lidé z masa a kostí, kteří mají ženy, děti, matky —“ odmlčel se — „a otce... Uvědomte si, jakou měl Simeon Lee pověst ve zdejších kraji: muž, jenž svými pletkami zlomil vlastní ženě srdce. I syn narozený ne-manželsky může zdědit mnohé vlastnosti. Může zdědit otcovy rysy a dokonce i gesta. Může zdědit jeho pýchu a jeho pomstychtivého ducha!“

Zahřímal:

„Po celý svůj život, inspektore Sugdene, nesete s nelibostí pohanu, jíž se na vás otec dopustil! Řekl bych, že je to už dávno, co jste se rozhodl svého otce zavraždit. Pocházíte z vedlejšího hrabství, neda-leko odtud. Není pochyb o tom, že vaše matka si s penězi, jimiž ji Simeon Lee štědře obdaroval, mohla najít manžela, a ten se stal ot-cem jejímu dítěti. Bylo pro vás snadné vstoupit do služeb Middle-shirské policie a čekat na svou příležitost. Policejní inspektor má obrovskou šanci spáchat vraždu a vyvážnout přitom bez trestu.“

Sugden byl v obličejí bílý jak stěna. Řekl:

„Vy jste zešílel! Nebyl jsem vůbec v domě, když byl Simeon Lee zavražděn.“

Poirot potrásl hlavou.

„Ne, zabil jste ho před tím, než jste prve opustil dům. Neviděli ho už živého, co jste odešel. Simeon Lee vás očekával, to je pravda, ale *nikdy pro vás neposlal*. Byl jste to vy, kdo mu zavolal a neurčitě prohodil něco o pokusu o vloupání. Pověděl jste mu, že se zastavíte před osmou a budete předstírat, že vybíráte na policejní charitu. Simeon Lee nepojal žádné podezření. Neměl tušení, že jste jeho syn. Přišel jste a obalamutil ho historkou o falešných diamantech. Otevřel sejf, aby vám ukázal, že pravé drahokamy jsou bezpečně na místě. Omluvil jste se, spolu s ním jste přešel zpět ke krbu a tam, v okamžiku nepozornosti, jste ho popadl a podržl mu hrdlo, s rukou na jeho ústech, aby nemohl křičet. Naprostá hračka pro tak silného muže.

Poté jste přichystal scénu. Sebral jste diamanty. Shromáždil jste stoly a židle, lampy a sklo. Pak jste ovinul velmi tenký motouz nebo lanko, jež jste vnesl dovnitř omotané kolem těla, dokola a mezi kusy nábytku. Přinesl jste s sebou láhev čerstvé zvířecí krve, do níž jste přidal malé množství citrátu sodného. Tou jste pokropil všecko kolem a další citrát sodný jste přidal do kaluže krve, jež prýštila z hrdla zavražděného. Přiložil jste na oheň, aby si tělo podrželo teplotu. Provlékl jste oba konce motouzu úzkou štěrbinou v okně a nechal jste je viset venku podle zdi. Opustil jste místnost a otočil klíčem zvenčí. To bylo naprosto nejpodstatnější, *neboť nikdo se nesměl, za žádných okolností, do toho pokoje dostat*.

Poté jste vyšel ven a ukryl diamanty v miniaturní zahradě. Pokud by tam byly dříve či později objeveny, jen by posílily podezření vůči členům legitimní rodiny Simeona Leea, což bylo ostatně vaším cílem. Chvilí před čtvrt na deset jste se vrátil zpátky, přešel ke zdi pod oknem a zatáhl za oba konce motouzu. To způsobilo, že nábytek, jež jste tak pečlivě přichystal, se počal kácet. Sklo a porcelán s rachotem padaly a rozbíjely se na kusy. Zatáhl jste za jeden konec provazu a pak jste si ho znova pod kabátem omotal kolem vlastního těla.

A měl jste ještě jedno důmyslné zařízení!“

Obrátil se k ostatním.

„Pamatujete se všichni, jak rozdílně každý z vás líčil smrtelný křik pana Leea? Vy, pane Alfrede, jste ho popsal jako křik ve smrtelné agonii. Vaše paní a pan David se vyjádřili oba stejně: duše v pekle. Paní Hilda Leeová naopak prohlásila, že to bylo jako křik člově-

ka, jenž nemá žádnou duši. Vybavila si, že to bylo nelidské jako křik zvířete. Byl to Harry Lee, kdo se ocitl pravdě nejbliž. Prohlásil, že to znělo, jako když podříznou podsvinče.

Znáte ty legrační růžové balónky, co se prodávají na poutích a jsou pomalované různými obličejíky? Říká se jim ‚Smrtný křik‘. Když z nich uniká vzduch, vydávají nelidské kvílení. Tohle byl, Sugdene, váš poslední tah. Jeden z těch balónků jste naaranžoval v pokoji Simeona Leea. Balónek byl utěsněný kolíčkem, ten byl však připevněný k motouzu. Když jste zaň zatáhl, kolíček vyletěl a balónek se pomalu vyfoukl. A přes všechno padání nábytku kvílel ten pronikavý ‚Smrtný křik‘.“

Znova se k nim obrátil.

„Vidíte nyní jasně, co to zvedla Pilar Estravados? Inspektor si pospíšil, aby zde byl včas a mohl ten maličký kousek odklidit dřív, než ho někdo postřehne. Přesto ho od Pilar převzal nanejvýš úředním způsobem. Ale všimněte si, *o tom faktu se nikdy nikomu slovem nezmníil*. To bylo podezřelé samo o sobě. Zaslechl jsem to od Magdaleny Leeové a obrátil se na něho. Na tuto eventualitu byl připraven. Odstříhl kousek gumy z toaletní tašky pana Leea a ten mi předložil spolu s dřevěným kolíčkem. Na první pohled to odpovídalo popisu — gumový útržek a kousek dřeva. Nemělo to, jak jsem si byl tehdy jist, absolutně žádný smysl! Ale, jak jsem byl v tu chvíli hloupý, ne učinil jsem závěr: Nemá to význam, tohle tam být nemohlo, a proto inspektor Sugden lže... Ne, pošetile jsem se znova a znova pokoušel najít nějaké vysvětlení. Až do chvíle, kdy si mademoiselle Estravados pohrávala s balónky a jeden praskl — a ona vykřikla, že to byl jistě kousek balónku, co zvedla v pokoji Simeona Leea, a já náhle pochopil.

Vidíte, jak nyní všechno do sebe zapadá? Ten nepravděpodobný zápas, jenž byl nezbytný, aby byl stanoven nesprávný čas vraždy; zamčené dveře — aby nikdo neobjevil mrtvé tělo příliš brzy; křik umírajícího muže. Ten zločin se nyní jeví jako velmi dobře promyšlený a logický.

Avšak od chvíle, kdy Pilar Estravados hlasitě vykřikla svůj objev, týkající se balónku, představovala pro vraha nesmírné nebezpečí. A jestliže ten ji uvnitř v domě slyšel (což by bylo velmi dobře mož-

né, mluvila totiž hlasitě a zřetelně a okna byla otevřená), sama byla ve značném nebezpečí. Již před tím vraha pořádně vyděsila. Když mluvila o starém panu Leeovi, prohlásila: „Musel to být velice hezký muž, když byl mladý.“ A směrem k Sugdenovi dodala: „Jako vy.“ Mínila to doslovně, a Sugden to věděl. Není divu, že Sugden zrudl po kořínky vlasů a skoro se zakuckal. Bylo to tak nečekané a pro něho smrtelně nebezpečné. Od té chvíle doufal, že vinu bude moci svalit na ni. To se však ukázalo jako pořádně tvrdý oříšek, poněvadž jako vnučka bez dědického podílu neměla k takovému činu ten nejmenší motiv. Posléze, když zaslechl její jasnou poznámku o řečeném balónku, odhodlal se k zoufalému činu. Nastražil tu d'ábelskou lest, zatímco jsme obědvali. Naštěstí, téměř zázrakem, past nesklapla...“

Zavládlo mrtvé ticho. Potom Sugden tiše promluvil:

„Od kdy to víte?“

„Nebyl jsem si jist, dokud jsem domů nepřinesl falešný knír a nepřiložil ho k portrétu Simeona Leea. V tu chvíli tvář, jež na mne z obrazu hleděla, byla vaše.“

Sugden vykřikl:

„Ať jeho duše shnije v pekle! Jsem rád, že jsem to udělal!“

KAPITOLA 7

28. prosince

I

Lydie Leeová prohlásila:

„Pilar, myslím, že byste měla u nás zůstat, dokud vám neobstaráme nějakou pomoc.“

Pilar s vděčností odpověděla:

„Jste tak hodná, Lydie. Jste dobrá duše. Odpouštíte lidem snadno a neděláte z toho žádnou vědu.“

Lydie se usmála:

„Pořád vám říkám Pilar, i když se jistě jmenujete jinak.“

„Ano, mé pravé jméno je Conchita Lopezová.“

„Conchita je také milé jméno.“

„Jste ke mně doopravdy moc hodná, Lydie. Ale se mnou si nemusíte dělat starosti. Budu si brát Stephena. Odjíždíme do Jižní Afriky.“

„Všecko se tedy urovná tím nejhezčím způsobem.“

Pilar se zeptala nesměle:

„Když jste byla ke mně tak milá, Lydie, myslíte, že bychom mohli jednou přijet a navštívit vás — třeba o Vánocích — a mohli bychom si zapálit prskavky a jíst rozinky, ozdobit stromek a rozdávat ty malé blýskavé sněhuláky?“

„To se rozumí, přijedete a budete mít opravdové anglické Vánoce.“

„To by byla nádhera. Totiž, Lydie, já si myslím, že letos ty Vánoce za moc nestály.“

Lydie zadržela dech. Poznamenala:

„Ne, tyhle Vánoce příjemné opravdu nebyly...“

II

Harry řekl:

„No, tak tedy sbohem, Alfrede. Nepředpokládám, že tě budu nadále obtěžovat svou přítomností. Odjíždím na Havaj. Vždycky jsem tam toužil zakotvit, pokud se dostanu k nějakým penězům.“

Alfred odpověděl:

„Sbohem, Harry. Myslím, že se ti to bude zamlouvat. Aspoň doufám.“

Harry trochu nemotorně prohlásil:

„Promiň, brachu, že jsem ti tak lezl na nervy. To ten můj prokletý humor. Nemůžu si pomoci, musím si z lidí v jednom kuse utahovat.“

Alfred se snažil přitakat:

„Asi se budu muset naučit brát věci s nadhledem.“

Harry s úlevou vydechl:

„Tak dobrá — a nashle!“

III

Alfred řekl: „Davide, s Lydií jsme se rozhodli, že tenhle dům prodáme. Napadlo mne, jestli bys nechtěl pár věcí, které patřivaly

matce — její křeslo a podnožku. Vždycky tě měla nejraději.“ David chvilí váhal. Pak pomalu odpověděl: „Díky, žes na to myslel, Alfred, ale myslím, že si je nevezmu. Nechci odtud nic odnášet. Mám pocit, že bude lepší, když se s minulostí rozloučím jednou provždy.“

„Ano, rozumím ti. Asi máš pravdu.“

IV

George řekl:

„Tak nashledanou, Alfred. Nashledanou, Lydie. Co hrozných věcí jsme tu museli prožít. Brzy bude soud. Předpokládám, že z celé té hanebné historie vyjde najevo, že Sugden je — ehm — synem našeho otce. Nedalo by se mu přišíť, řekněme, radikální levicové přesvědčení, v němž zavraždil mocného kapitalistu — nebo něco na ten způsob?“

Lydie opáčila:

„Milý Georgi, dovedeš si představit, že by člověk jako Sugden lhal jen proto, aby upokojil naše city?“

„Eh — to asi ne. Ne, máš pravdu. Tak jak tak, ten člověk je určitě blázen. No, tak ještě jednou nashledanou.“

Magdalena se připojila:

„Sbohem. Příští Vánoce bychom si to měli namířit třeba na Riviéru a doopravdy si to tam užít.“

George prohodil:

„To bude záležet na kurzu libry.“

„Ale no tak, miláčku, nemůžeš přece pořád tak škudlit.“

V

Alfred vyšel na terasu. Lydie se skláněla nad jednou ze svých kamenných nádrží. Narovнала se, když ho spatřila přicházet.

Vydechl a poznamenal:

„Tak — a všichni jsou pryč.“

„Ano, díkybohu.“

„Tak, tak, máš pravdu.“

Alfred pokračoval:

„Budeš šťastná, až to tady všechno budeš moci hodit za hlavu.“

Zeptala se ho:

„Bude ti dům hodně chybět?“

„Ne, budu moc šťastný. Je tolik zajímavých věcí, do kterých se můžeme spolu pustit. Kdybychom tu zůstali, byla by to jedna neko-
nečná noční můra! Díky bohu, že je to za námi!“

Lydie prohodila:

„Díky Herculu Poirotovi.“

„To je pravda. Víš, je úžasné, jak bylo najednou všechno jedno-
duché, když nám to vyložil.“

„Já vím. Jako když dokončuješ skládačku a všechny ty dílky po-
divných tvarů, o nichž by člověk přísahal, že se nikam nehodí, na-
jednou zapadnou na svá místa docela přirozeně.“

Alfred řekl:

„Je tu jedna maličkost, která nikam nezapadá. Co dělal George
těch pár minut, co dokončil svůj telefonní hovor? Proč to neřekl?“

„Ty nevíš? Já jsem to věděla celou dobu. Přehraboval se v papí-
rech na tvém pracovním stole.“

„Ale to ne! Lydie, to by přece nikdo neudělal!“

„George ano. Je až děsivě zvědavý, pokud jde o finanční záleži-
tosti. Ale pochopitelně to nemohl přiznat. Vypadalo by to, že se už
už pouští do medvěda, který ještě běhá po lese.“

Alfred se zeptal:

„Chystáš se na další zahradu?“

„Ano.“

„Copak to bude tentokrát?“

„Myslím, že pokus o Rajskou zahradu. A bude to nová verze —
žádný had pokušitel — zato Adam s Evou ve středním věku.“

Alfred celý zjhl:

„Ty moje nejmilejší, jak trpělivá jsi byla celé ty roky. Jsi tak
hodná.“

„Víš, nepřestala jsem tě milovat, Alfredě.“

VI

Policejní komisař Johnson zvolal:

„U všech svatých!“ Pak hlesl:

„Na mou čest!“ A nakonec znova: „U všech svatých!“

Opřel se na židli a zíral na Poirota. Zabědoval:

„Nejskvělejší z mých mužů! Kam to s tou naší policií spěje?“

Poirot mu připomněl:

„I policisté mají soukromý život! Sugden byl navýsost hrdý muž.“

Komisař potřásl hlavou.

Aby ulevil svým citům, kopl ze vší síly do polen na krbovém roštu. Přiškrceným hlasem prohodil:

„Jak já vždycky říkám — není nad poctivý oheň.“

Hercule Poirot, jemuž poletoval studený průvan v zátylku, si pomyslel:

„*Pour moi*, jediné a výhradně ústřední topení...“

AGATHA GHRISTIE

Vánoce Hercula Poirota

Z anglického originálu Hercule Poirot's Christmas
vydaného roku 1993 nakladatelstvím HarperCollins v Londýně
přeložila Vlasta Hofbauerová.

Obálku navrhl Michal Houba.

Vydaly Euromedia Group a Knižní klub v Praze roku 1999
jako svou 909. publikaci.

Odpovědný redaktor Jindřich Jůzl.

Počet stran 224.

Sazba a technická redakce Knižní sazba Hogen, s. r. o.,
Horní Jiřetín.

Tisk Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica.

Vydání první.

Vánoce bývají časem dobré vůle a rodinné pospolitosti — nikdy však pro rodinu Leeových. Letos ale má být všechno jinak... Milionář, panovačný a bezcitný Simeon Lee pozve své potomky, aby strávili vánoční svátky v jeho společnosti. Sentimentální milující otec na stará kolena? Nebo má snad Simeon Lee jiné, zlověstnější úmysly? S velikým znepokojením a váhavě se členové rodiny sjíždějí do starého rodinného sídla. V brilantně vykreslené atmosféře podezíravosti a vzájemné nevraživosti dojde k vraždě. Hercule Poirot bude tentokrát potřebovat veškerý svůj um, aby tak neslýchanému zločinu přišel na kloub.

ISBN 80-242-0142-9